

ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY
ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2020 ROKU

ZATWIERDZENIE ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Zarząd Spółki Trakcja S.A. zatwierdził roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Trakcja za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2020 roku. Informacje zostały zaprezentowane w niniejszym raporcie w następującej kolejności:

1. Skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku, wykazujący stratę netto w wysokości **109 986** tys. złotych.
2. Skonsolidowane sprawozdanie z dochodów całkowitych za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku wykazujące ujemne dochody całkowite ogółem w wysokości **86 965** tys. złotych.
3. Skonsolidowany bilans na dzień 31 grudnia 2020 roku, po stronie aktywów i pasywów wykazujący sumę **1 477 756** tys. złotych.
4. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku, wykazujący zwiększenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę **28 445** tys. złotych.
5. Zestawienie zmian w skonsolidowanych kapitałach własnych za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku, wykazujące zmniejszenie stanu skonsolidowanych kapitałów własnych o kwotę **88 368** tys. złotych.
6. Dodatkowe informacje i objaśnienia.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w tysiącach złotych polskich, z wyjątkiem pozycji, w których wyraźnie wskazano inaczej.

Niektóre dane finansowe i operacyjne, zawarte w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaokrąglone. Z tego powodu w niektórych przedstawionych w sprawozdaniu tabelach suma kwot w danej kolumnie lub wierszu może różnić się nieznacznie od wartości łącznej podanej dla danej kolumny lub wiersza.

Marcin Lewandowski
Prezes Zarządu

Paweł Nogalski
Wiceprezes Zarządu

Arkadiusz Arciszewski
Wiceprezes Zarządu

Aldas Rusevičius
Wiceprezes Zarządu

Robert Sobków
Członek Zarządu

Adam Stolarz
Członek Zarządu

Warszawa, 15 kwietnia 2021 roku

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH	6
SKONSOLIDOWANY BILANS	7
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
ZESTAWIENIE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYCH KAPITAŁACH WŁASNYCH	9
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	11
1. Informacje ogólne.....	11
2. Skład Grupy	13
3. Opis zmian w strukturze Grupy wraz ze wskazaniem ich skutków	16
4. Skład Zarządu Jednostki dominującej	16
5. Skład Rady Nadzorczej Jednostki dominującej	16
6. Zatwierdzenie do publikacji rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	17
7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie, szacunkach i założeniach	17
7.1. Profesjonalny osąd.....	17
7.2. Niepewność szacunków i założeń	18
8. Podstawa sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	21
8.1. Oświadczenie o zgodności	22
8.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	22
9. Istotne zasady rachunkowości	22
9.1. Zasady konsolidacji	22
9.2. Przeliczenie pozycji w walucie obcej.....	23
9.3. Rzeczowe aktywa trwałe.....	24
9.3.1. Środki trwałe.....	24
9.3.2. Środki trwałe w budowie	25
9.3.3. Leasing	25
9.4. Utrata wartości aktywów niefinansowych	26
9.5. Koszty finansowania zewnętrznego	27
9.6. Aktywa przeznaczone do sprzedaży	27
9.7. Nieruchomości inwestycyjne	27
9.8. Wartości niematerialne.....	28
9.8.1. Koszty prac badawczo - rozwojowych	28
9.8.2. Wartość firmy	29
9.9. Instrumenty finansowe	29
9.10. Inwestycje w jednostce współkontrolowanej	33
9.11. Pochodne instrumenty finansowe	33
9.12. Rachunkowość zabezpieczeń	33
9.13. Zapasy	33
9.14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	34
9.15. Kapitały własne	34
9.16. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	35
9.17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	35
9.18. Rezerwy	35
9.19. Odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe	36
9.20. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	37
9.20.1. Należności krótkoterminowe.....	37
9.21. Rozliczenia z tytułu umów z klientami	37
9.21.1. Składnik aktywów z tytułu umów	38
9.21.2. Zobowiązania z tytułu umowy	38
9.21.3. Przychody i koszty z umów z klientami	38
9.21.4. Przychody z tytułu umów konsorcjalnych.....	43
9.22. Przychody z tytułu odsetek	43
9.23. Przychody z tytułu dywidend	43
9.24. Podatki	43
9.24.1. Podatek bieżący	43
9.24.2. Podatek odroczony	43
9.24.3. Podatek od towarów i usług	44
9.25. Zysk netto na akcje	45
9.26. Umowy koncesjonowane	45
10. Standardy i zmiany do standardów wydane przez RMSR	45
10.1. Standardy i interpretacje zostały wydane przez RMSR a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy	47
11. Ryzyko kontynuacji działalności Jednostki dominującej oraz podjęte i planowane działania Zarządu	48

12. Wybrane dane finansowe	54
13. Informacje dotyczące segmentów	56
14. Przychody ze sprzedaży	63
15. Koszty działalności	64
16. Pozostałe przychody operacyjne	67
17. Pozostałe koszty operacyjne.....	67
18. Przychody finansowe.....	68
19. Koszty finansowe	68
20. Podatek dochodowy	69
20.1. Bieżący podatek dochodowy	69
20.2. Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody	71
20.3. Dochodowy podatek odroczony	71
21. Działalność zaniechana	75
22. Zysk (strata) na jedną akcję	75
23. Rzeczowe aktywa trwałe	76
24. Nieruchomości inwestycyjne	78
25. Wartość firmy z konsolidacji.....	82
26. Wartości niematerialne	86
27. Pozostałe aktywa finansowe	89
28. Wspólna działalność	89
29. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	90
30. Zapasy.....	90
31. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	91
32. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	94
33. Objąsnienie do skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych.....	96
34. Rozliczenia z tytułu umów z klientami	97
35. Aktywa przeznaczone do sprzedaży	99
36. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	99
37. Kapitał własny.....	100
38. Rezerwy	104
39. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych.....	105
40. Oprocentowane kredyty i pożyczki.....	107
41. Obligacje	110
42. Pozostałe zobowiązania finansowe	111
43. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	111
44. Zobowiązania z tytułu umów leasingu.....	113
45. Rozliczenia międzyokresowe przychodów.....	114
46. Informacja o instrumentach finansowych	114
47. Wartość godziwa instrumentów finansowych.....	116
48. Identyfikacja ryzyka	118
49. Pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej.....	124
50. Należności i zobowiązania warunkowe	124
51. Istotne sprawy sądowe i sporne	125
52. Dywidendy wypłacone i zadeklarowane.....	130
53. Informacja na temat udzielonych gwarancji i poręczeń oraz zabezpieczeń na majątku	131
54. Informacja o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej	132
55. Informacje na temat podmiotów powiązanych.....	132
56. Informacja dotycząca świadczeń dla kluczowego personelu.....	132
57. Istotne zdarzenia w okresie roku obrotowego oraz następujące po dniu bilansowym	133
58. Sprawozdanie finansowe w warunkach wysokiej inflacji	139
59. Zatrudnienie	139
60. Aktywa ZFŚS oraz zobowiązania ZFŚS	140
61. Informacja o podmiocie pełniącym funkcję biegłego rewidenta	140

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	Rok zakończony	
		31.12.2020 Badane	31.12.2019 Przekształcone*
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	14	1 338 982	1 440 774
Koszt własny sprzedaży	15	(1 327 676)	(1 511 681)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		11 306	(70 907)
Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji	15	(5 916)	(5 758)
Koszty ogólnego zarządu	15	(60 919)	(64 026)
Pozostałe przychody operacyjne	16	11 109	6 695
Pozostałe koszty operacyjne	17	(7 008)	(16 212)
Odpis wartości firmy	25	(38 735)	(138 182)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		(90 163)	(288 390)
Przychody finansowe	18	623	3 941
Koszty finansowe	19	(30 318)	(28 920)
Zysk (strata) brutto		(119 858)	(313 369)
Podatek dochodowy	20	9 872	28 321
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		(109 986)	(285 048)
Zysk (strata) netto za okres		(109 986)	(285 048)
Przypisany:			
Akcjonariuszom Jednostki dominującej		(109 785)	(285 430)
Udziałowcom niesprawującym kontroli		(201)	382
Zysk (strata) na jedną akcję przypadający (-a) na akcjonariuszy Jednostki dominującej w trakcie okresu (w zł na akcję)			
- podstawowy	22	(1,27)	(5,24)
- rozwodniony	22	(1,12)	(5,24)

*Przekształcenie w 2019 roku dotyczy reklasyfikacji kosztów między kosztami sprzedaży, marketingu i dystrybucji i kosztami ogólnego zarządu a kosztem własnym sprzedaży (więcej informacji w punkcie 10 niniejszego sprawozdania)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	Nota	Rok zakończony	
		31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
Zysk (strata) netto za okres		(109 986)	(285 048)
Inne całkowite dochody:			
Inne całkowite dochody netto, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:			
Zyski/(straty) z przeszacowania odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny		-	1 273
Zyski (straty) aktuarialne	39	134	94
Inne całkowite dochody netto, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:		22 887	(3 347)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		22 887	(1 842)
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne		-	(1 505)
Inne całkowite dochody netto		23 021	(1 980)
Dochody całkowite za okres		(86 965)	(287 028)
Przypisane:			
Akcjonariuszom Jednostki dominującej		(87 153)	(288 279)
Udziałowcom niesprawującym kontroli		188	1 251

SKONSOLIDOWANY BILANS

	Nota	31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	23	285 257	286 228
Wartości niematerialne	26	52 261	51 389
Wartość firmy z konsolidacji	25	138 537	168 983
Nieruchomości inwestycyjne	24	26 587	22 447
Inwestycje w jednostkach pozostałych		27	25
Pozostałe aktywa finansowe	27	6 425	6 202
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	20.3	63 607	54 755
Należności długoterminowe		104	158
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	29	8 514	6 179
Aktywa obrotowe			
Zapasy	30	113 145	135 390
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	31	420 101	399 749
Należności z tytułu podatku dochodowego		968	-
Pozostałe aktywa finansowe	27	4 640	12 699
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	32	136 178	107 473
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	29	13 095	16 574
Aktywa z tytułu umów z klientami	34	203 273	211 032
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	35	5 037	5 037
AKTYWA RAZEM		1 477 756	1 484 320
PASYWA			
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej)			
Kapitał podstawowy		69 161	69 161
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		-	340 561
Kapitał z aktualizacji wyceny		7 082	7 082
Pozostałe kapitały rezerwowe		329 955	276 188
Niepodzielony wynik finansowy		(109 785)	(285 430)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		35 181	12 681
Udziały niesprawujące kontroli	37	5 522	5 241
Kapitał własny ogółem		337 116	425 484
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	40	281 152	207 857
Obligacje	41	27 832	-
Rezerwy	38	21 355	14 093
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	39	3 690	4 094
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20.3	4 998	6 727
Pochodne instrumenty finansowe		-	8
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	45	1 792	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	42	28	37
Zobowiązania krótkoterminowe		799 793	826 020
Oprocentowane kredyty i pożyczki	40	86 131	153 790
Obligacje	41	194	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	43	436 658	408 766
Rezerwy	38	53 706	94 773
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	39	16 468	13 574
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		-	238
Pozostałe zobowiązania finansowe	42	112	123
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	45	5 973	506
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	34	200 551	154 250
PASYWA RAZEM		1 477 756	1 484 320

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
Przeływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej		(119 858)	(313 369)
Korekty o pozycje:		157 032	123 261
Amortyzacja		37 728	38 076
Różnice kursowe		3 097	(431)
Odsetki i dywidendy netto		16 349	13 124
Zysk/strata na działalności inwestycyjnej		36 829	138 758
Zmiana stanu należności	33	(13 879)	(80 180)
Zmiana stanu zapasów	33	30 753	(52 077)
Zmiana stanu zobowiązań	33	18 606	26 607
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych i zaliczek	33	3 482	(2 998)
Zmiana stanu rezerw	33	(34 787)	36 896
Zmiana stanu rozliczeń z tytułu umów z klientami	33	54 375	10 178
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych		-	1 752
Zapłacony podatek dochodowy		(2 384)	(2 571)
Inne korekty		2 004	(7 134)
Różnice kursowe z przeliczenia		4 859	3 261
Przeływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		37 174	(190 108)
Przeływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż (nabycie) wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(4 112)	(13 577)
- nabycie		(8 048)	(15 125)
- sprzedaż		3 936	1 548
Sprzedaż (nabycie) akcji i udziałów		-	13 857
- nabycie		-	(1 530)
- sprzedaż		-	15 387
Aktywa finansowe		6 171	4 114
- sprzedane lub zwrócone		10 296	21 976
- nabyte		(4 125)	(17 862)
Odsetki uzyskane		213	207
Przeływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		2 272	4 601
Przeływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu dopłaty do kapitału jednostki zależnej od udziałowców niekontrolujących		-	38 551
Wydatki na wykup obligacji		20 000	-
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek i kredytów		21 400	255 028
Spłata pożyczek i kredytów		(15 689)	(79 184)
Dywidendy wypłacone udziałowcom niekontrolującym		(4)	(3)
Odsetki zapłacone		(14 983)	(14 028)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(21 735)	(24 055)
Pozostałe		10	(16)
Przeływy pieniężne netto z działalności finansowej		(11 001)	176 293
Przeływy pieniężne netto, razem		28 445	(9 214)
Środki pieniężne na początek okresu		107 461	116 675
Środki pieniężne na koniec okresu	32	135 906	107 461
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania		272	12

Środki pieniężne wyłączone z rachunku przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku dotyczą zablokowanych środków na rachunkach projektów deweloperskich w kwocie 272 tys. zł i 12 tys. zł.

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

ZESTAWIENIE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYCH KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki dominującej										
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe		Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy	Razem	Udziały niesprawujące kontroli	Razem	
				Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Zyski (straty) aktuarialne						Wyniki z lat ubiegłych
Na dzień 1.01.2020 r. Badane	69 161	340 561	7 082	-	(1 152)	277 340	12 681	(285 430)	420 243	5 241	425 484
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	(109 785)	(109 785)	(201)	(109 986)
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	-	132	-	22 500	-	22 632	389	23 021
Całkowite dochody razem	-	-	-	-	132	-	22 500	(109 785)	(87 153)	188	(86 965)
Reklasyfikacja zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia	-	(340 561)	-	340 561	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysku	-	-	-	(70 920)	-	(214 510)	-	285 430	-	-	-
Emisja obligacji zamiennych na akcje	-	-	-	-	-	178	-	-	178	-	178
Wypłata dywidendy udziałowcom niekontrolującym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
Inne	-	-	-	-	-	(1 674)	-	-	(1 674)	97	(1 577)
Na dzień 31.12.2020 r. Badane	69 161	-	7 082	269 641	(1 020)	61 334	35 181	(109 785)	331 594	5 522	337 116

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki dominującej											
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe			Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy	Razem	Udziały niesprawujące kontroli	Razem
				Instrumenty zabezpieczające	Zyski (straty) aktuarialne	Wyniki z lat ubiegłych					
Na dzień 1.01.2019 r. Badane	41 120	309 984	5 768	(3 159)	(1 244)	388 236	15 840	(111 006)	645 539	8 841	654 380
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	(285 430)	(285 430)	382	(285 048)
Inne całkowite dochody za okres	-	-	1 273	(1 476)	92	-	(2 738)	-	(2 849)	869	(1 980)
Całkowite dochody razem	-	-	1 273	(1 476)	92	-	(2 738)	(285 430)	(288 279)	1 251	(287 028)
Podział zysku	-	-	-	-	-	(111 006)	-	111 006	-	-	-
Wypłata dywidendy udziałowcom niekontrolującym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(93)	(93)
Emisja akcji	28 041	30 577	-	-	-	-	-	-	58 618	-	58 618
Nabycie udziałów w jednostce zależnej	-	-	-	-	-	4 634	-	-	4 634	(4 758)	(124)
Dekonsolidacja spółek zależnych	-	-	-	-	-	-	(421)	-	(421)	-	(421)
Inne	-	-	41	-	-	111	-	-	152	-	152
Na dzień 31.12.2019 r. Badane	69 161	340 561	7 082	(4 635)	(1 152)	281 975	12 681	(285 430)	420 243	5 241	425 484

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

1. Informacje ogólne

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2020 roku oraz dane porównywalne.

Grupa Trakcja („Grupa”) składa się z Jednostki dominującej Trakcja S.A. („Trakcja”, „Jednostka dominująca”, „Spółka”, „Spółka dominująca”) i jej spółek zależnych.

Trakcja w obecnej formie powstała w dniu 30 listopada 2004 roku w wyniku przejęcia kontroli nad spółką holdingową Trakcja Polska S.A. przez Przedsiębiorstwo Kolejowych Robót Elektryfikacyjnych S.A. („PKRE S.A.”). Wówczas firma Spółki brzmiała Trakcja Polska S.A. i została zmieniona w drodze Uchwały Nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 22 listopada 2007 roku. Zmianę potwierdzono wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 10 grudnia 2007 roku. Wcześniejsza firma Spółki brzmiała Trakcja Polska - PKRE S.A. Spółka działa na podstawie statutu sporządzonego w formie aktu notarialnego w dniu 26 stycznia 1995 roku (Rep. A Nr 863/95) wraz z późniejszymi zmianami.

W dniu 1 stycznia 2009 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, zarejestrował połączenie Trakcja Polska S.A. jako spółki przejmującej z Przedsiębiorstwem Robót Komunikacyjnych-7 S.A. jako spółką przejmowaną. Połączenie spółek zostało rozliczone i ujęte na dzień 31 sierpnia 2009 roku w księgach rachunkowych spółki, na którą przeszedł majątek połączonych spółek, tj. Trakcja Polska S.A., metodą łączenia udziałów. Faktyczne połączenie spółek, zgodnie z MSSF 3 nastąpiło w dniu uzyskania kontroli, tj. w dniu 1 września 2007 roku.

W dniu 22 czerwca 2011 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę firmy Spółki z Trakcja Polska S.A. na Trakcja - Tiltra S.A. Powyższa zmiana została zarejestrowana na mocy Uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 15 czerwca 2011 roku.

W dniu 21 grudnia 2012 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę firmy Spółki z Trakcja - Tiltra S.A. na Trakcja S.A. Powyższa zmiana została zarejestrowana na mocy Uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 12 grudnia 2012 roku.

W dniu 19 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował połączenie Trakcja S.A. jako spółki przejmującej z Przedsiębiorstwem Robót Kolejowych i Inżynieryjnych S.A. jako spółką przejmowaną. Połączenie spółek zostało rozliczone i ujęte na dzień 31 grudnia 2013 roku w księgach rachunkowych spółki, na którą przeszedł majątek połączonych spółek, tj. Trakcja S.A., metodą łączenia udziałów.

W dniu 19 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę firmy Spółki z Trakcja S.A. na Trakcja PRKil S.A. Powyższa zmiana została zarejestrowana na mocy Uchwały nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 27 listopada 2013 roku.

W dniu 29 lipca 2020 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zarejestrował zmianę Statutu w sprawie zmiany nazwy Spółki z „Trakcja PRKil Spółka Akcyjna” na „Trakcja Spółka Akcyjna”.

Dnia 29 stycznia 2002 roku Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Warszawie - XIX Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000084266. Spółce nadano numer statystyczny REGON 010952900, numer identyfikacji podatkowej NIP 525-000-24-39 oraz kod PKD 4212Z.

Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy al. Jerozolimskich 100, II p.

Czas trwania Jednostki dominującej oraz pozostałych jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

Przedmiotem działalności Jednostki dominującej są głównie specjalistyczne usługi budowlano - montażowe w zakresie infrastruktury kolejowej, drogowej, tramwajowej i energetycznej.

Spółka specjalizuje się w następujących rodzajach działalności:

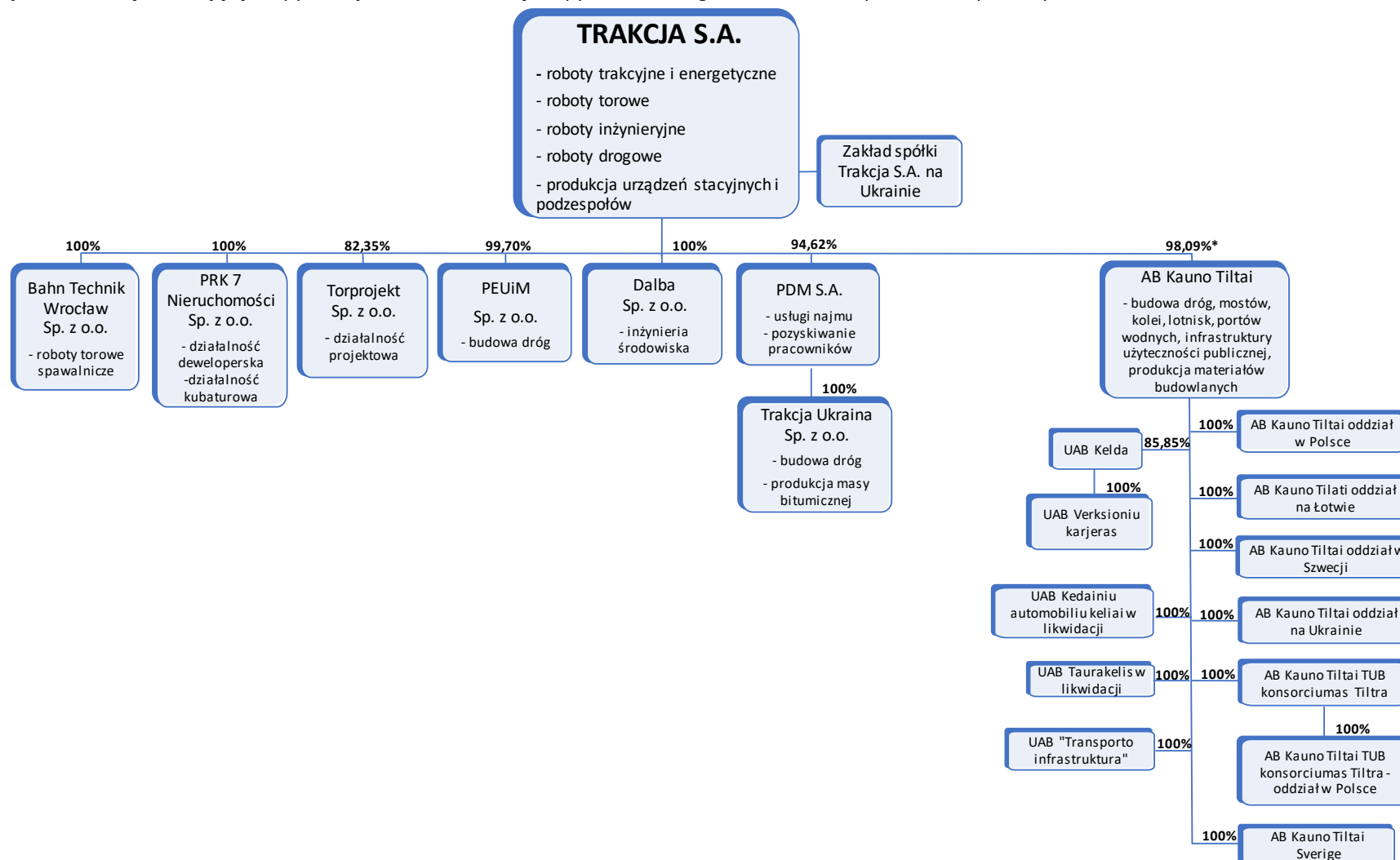
- budowa i remont torów
- roboty fundamentowe i sieciowe,
- montaż podstacji trakcyjnych i kabin sekcyjnych,
- montaż linii wysokiego i niskiego napięcia, napowietrznych i kablowych,
- montaż kabli zasilających i sterowania lokalnego,
- produkcja wyrobów (rozdzielnice wysokiego, średniego i niskiego napięcia, osprzętu sieci trakcyjnej i urządzeń sterowania lokalnego),
- usługi sprzętu specjalistycznego (koparki, dźwigi kolejowe i samochodowe, świdroustawiacze, palownice),
- budowa mostów, wiaduktów, estakad, przepustów, tuneli, przejść podziemnych, dróg i towarzyszących elementów infrastruktury kolejowej i drogowej,
- budowa i modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej.

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest hiszpańska spółka COMSA S.A., która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące również dane Grupy Trakcja.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Grupy w dniu 15 kwietnia 2021 roku.

2. Skład Grupy

Trakcja jest Jednostką dominującą Grupy Trakcja. Skład i strukturę Grupy na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia poniższy schemat.

*) Spółka Trakcja S.A. posiada łącznie 98,09% (bezpośrednio 96,84% i pośrednio 1,25%) udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej AB Kauno Tiltai. Udział pośredni wynika z nabycia akcji własnych przez spółkę zależną.

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2020 roku wchodzi Jednostka dominująca Trakcja oraz jednostki zależne.

Jednostki podlegające konsolidacji metodą pełną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Trakcji:

Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. („BTW”)

Trakcja jest właścicielem 100% kapitału zakładowego Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. („BTW”).

Zakres działalności BTW obejmuje: spawanie termitowe, naprawę oraz remont rozjazdów, remont przejazdów kolejowych i tramwajowych, wykonywanie złącz izolowanych klejono - sprężonych typu S, zgrzewanie szyn kolejowych i tramwajowych, podbicie oraz profilowanie szyn kolejowych i tramwajowych, sprzedaż smarownic szynowych firmy Perker SR. BTW posiada dźwig GOTTWALD oraz stabilizator toru DGS.

PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o.

PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie zajmuje się szeroko pojętą działalnością deweloperską i ma na swoim koncie udane inwestycje, do których można zaliczyć m.in. Lazurowe Osiedle w Warszawie – etap I i II, inwestycję przy ul. Oliwskiej w Warszawie oraz budowę pięciu budynków wielorodzinnych w Warszawie przy ul. Pełczyńskiego. Aktualnie spółka realizuje również projekty budownictwa kubaturowego.

Torprojekt sp. z o.o.

Torprojekt sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie to spółka, która powstała w 2009 roku. Spółka wykonuje kompleksowo dokumentację projektową obejmującą studia wykonalności, koncepcje, projekty podstawowe, w tym budowlane, materiały przetargowe oraz projekty wykonawcze w następujących specjalnościach: linii kolejowych, stacji, węzłów, przystanków osobowych i punktów ładunkowych, mostów, wiaduktów, urządzeń sterowania ruchem kolejowym, budynków i budowli wraz z technologią itp.

Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów sp. z o.o. („PEUiM”)

Jest to spółka z sektora budownictwa drogowego, której działalność skupia się w regionie północno - wschodniej części Polski. Spółka PEUiM została utworzona w roku 1960 w Białymstoku. Spółka PEUiM specjalizuje się w budowie dróg, chodników oraz montażu urządzeń sygnalizujących oraz ostrzegawczych, zabezpieczających drogi. Ponadto, spółka produkuje masy bitumiczne, beton oraz inne materiały budowlane.

Dalba sp. z o.o.

Spółka z siedzibą w Białymstoku zajmująca się wykonawstwem robót inżynierskich, głównie przy realizacji uzbrojenia sanitarnego dróg i ulic.

Platforma Działalności Międzynarodowej S.A. („PDM S.A.”)

Spółka z siedzibą w Białymstoku. Trakcja jest właścicielem 94,62% kapitału zakładowego tej spółki.

Spółka świadczy usługi najmu sprzętu, pomieszczeń oraz narzędzi dla firm zewnętrznych oraz jest dostawcą materiałów dla spółki PEUiM. Spółka dodatkowo rozszerzyła swoją działalność o pozyskiwanie pracowników głównie z rynku Europy wschodniej.

Zakład Spółki Trakcja na Ukrainie

W 2017 roku Trakcja S.A. utworzyła zakład Spółki na Ukrainie.

Trakcja Ukraina sp. z o.o.

PDM S.A. jest właścicielem 100% kapitału zakładowego Trakcja Ukraina sp. z o.o. W dniu 25 października 2019 roku PDM S.A. odkupiła 49,9% udziałów w Trakcja Ukraina sp. z o.o., stając się udziałowcem całościowym

Grupa AB Kauno Tiltai

AB Kauno Tiltai jest największą spółką w sektorze budownictwa dróg i mostów w krajach bałtyckich. Spółka specjalizuje się w budowie oraz odbudowie dróg, mostów, tuneli, kolei, lotnisk, portów wodnych, czego m.in. dowodzi fakt, że od początku swojej działalności tj. od roku 1949 AB Kauno Tiltai wybudowała ponad 100 mostów oraz wiaduktów i była odpowiedzialna za budowę i odbudowę wielu dróg na terenie całej Litwy.

AB Kauno Tiltai z siedzibą w Kownie jest jednostką zależną w stosunku do Jednostki dominującej Trakcja oraz jednocześnie jest jednostką dominującą w Grupie AB Kauno Tiltai.

W skład Grupy AB Kauno Tiltai wchodzi następujące podmioty:

- UAB Kelda - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Vievis (Litwa), podmiotem zależnym od spółki jest:
 - UAB Verksioniu karjeras - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Bagoteliu K (Litwa),
- UAB Taurakelis w likwidacji - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Tauragé (Litwa),
- UAB Kedainiu Automobiliu Keliai w likwidacji - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Kėdainiai (Litwa),
- TUB Konsorciumas Tiltra - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Kownie (Litwa),
- AB Kauno Tiltai oddział w Polsce - oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Białymstoku (Polska),
- AB Kauno Tiltai oddział na Łotwie - oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Rezekne (Łotwa),
- AB Kauno Tiltai oddział na Ukrainie - oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Kijowie (Ukraina),
- AB Kauno Tiltai oddział w Szwecji - oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Norsborg (Szwecja),
- AB Kauno Tiltai Sverige - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Malmo (Szwecja),
- AB Kauno Tiltai TUB konsorciumas Tiltra - oddział w Polsce,
- UAB "Transporto infrastruktura" - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Wilnie (Litwa).

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest hiszpańska spółka COMSA S.A., która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące również dane Grupy Trakcja.

3. Opis zmian w strukturze Grupy wraz ze wskazaniem ich skutków

W dniu 24 lutego 2020 roku zmianie uległ adres siedziby Emitenta z dotychczasowego: ul. Złota 59, XVIII p., 00-120 Warszawa na nowy: Aleje Jerozolimskie 100, II p., 00-807 Warszawa.

W dniu 24 kwietnia 2020 roku Zarząd Spółki Trakcja S.A. podjął uchwałę o zakończeniu działalności biznesowej zakładu Trakcja S.A. w Bułgarii i jego likwidacji z dniem 1 czerwca 2020 roku. Do dnia 31 grudnia 2020 roku Jednostka dominująca zakończyła proces zamknięcia zakładu Trakcja S.A. w Bułgarii.

W dniu 29 lipca 2020 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zarejestrował zmianę Statutu w sprawie zmiany nazwy Spółki z „Trakcja PRkil Spółka Akcyjna” na „Trakcja Spółka Akcyjna”.

Z dniem 16 października 2020 roku zmianie uległa nazwa spółki z Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe Białystok S.A. (PDM Białystok S.A.) na Platforma Działalności Międzynarodowej S.A. (PDM S.A.). Spółka dodatkowo rozszerzyła swoją działalność o pozyskiwanie pracowników głównie z rynku Europy wschodniej.

Poza wyżej opisanymi w 2020 roku nie wystąpiły inne zmiany w strukturze Grupy Trakcja.

Zmiany po dniu bilansowym, do dnia publikacji:

W dniu 9 marca 2021 roku, zgodnie z decyzją z dnia 20 października 2020 roku, zakończono proces likwidacji spółek UAB Taurakelis oraz UAB Kedainiu Automobiliu Keliai, które wchodziły w skład Grupy AB Kauno Tiltai.

4. Skład Zarządu Jednostki dominującej

W skład Zarządu Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2020 roku wchodziły następujące osoby:

- Marcin Lewandowski - Prezes Zarządu,
- Arkadiusz Arciszewski - Wiceprezes Zarządu,
- Aldas Rusevičius - Wiceprezes Zarządu,
- Paweł Nogalski - Wiceprezes Zarządu,
- Robert Sobków - Członek Zarządu,
- Adam Stolarz - Członek Zarządu.

W trakcie 2020 roku, jak i po dniu bilansowym, do dnia publikacji niniejszego raportu nie nastąpiły żadne zmiany w składzie Zarządu.

5. Skład Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

W skład Rady Nadzorczej Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2020 roku wchodziły następujące osoby:

- Dominik Radziwiłł - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Jorge Miarnau Montserrat - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Michał Hulbój - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Krzysztof Tenerowicz - Członek Rady Nadzorczej,
- Klaudia Budzisz - Członek Rady Nadzorczej,

- Miquel Llevat Vallespinosa - Członek Rady Nadzorczej,
- Fernando Perea Samarra - Członek Rady Nadzorczej.

W trakcie 2020 roku, jak i po dniu bilansowym, do dnia publikacji niniejszego raportu nie nastąpiły żadne zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

6. Zatwierdzenie do publikacji rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki dominującej do publikacji w dniu 15 kwietnia 2021 roku.

7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie, szacunkach i założeniach

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości istotne znaczenie mają szacunki księgowe, założenia oraz profesjonalny osąd kierownictwa. Przyjęte założenia oraz szacunki opierają się na historycznym doświadczeniu i czynnikach, które są uznawane za racjonalne, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu, co do bilansowych wartości aktywów i zobowiązań, których dotyczą. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają weryfikacji na dzień bilansowy. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Jednostka dominująca podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

Poniżej omówiono profesjonalny osąd kierownictwa, założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

7.1. Profesjonalny osąd

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 46 Dodatkowych informacji i objaśnień. W 2020 roku Grupa nie dokonała zmiany sposobu wyceny instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej. Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Nieruchomości inwestycyjne

Grupa dokonuje klasyfikacji nieruchomości do kategorii rzeczowych aktywów trwałych, zapasów lub nieruchomości inwestycyjnych w zależności od planowanego wykorzystania ich przez Grupę.

Alokacja wartości firmy do ośrodków generujących przepływy pieniężne

Zgodnie z MSR 36 wartość firmy alokowana jest do ośrodków generujących przepływy pieniężne. Grupa dokonuje oceny związanej z alokacją wartości firmy do odpowiednich ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne.

Kontrola nad jednostkami powiązаныmi

Jednostka dominująca sprawuje kontrolę nad spółkami zależnymi, jeżeli z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub gdy ma prawa do zmiennych zwrotów, oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad jednostką. Zarząd Jednostki dominującej określa, iż sprawuje kontrolę nad poszczególnymi jednostkami na podstawie następujących elementów:

Trakcja jest właścicielem 100% kapitału zakładowego PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o. poprzez połączenie spółki Trakcja S.A. ze spółką PRK 7 S.A., która to była właścicielem spółki PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o.

Trakcja S.A. jest właścicielem 100% kapitału zakładowego spółki Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki BTW poprzez dokupienie 50% udziałów w dniu 30 grudnia 2016 roku. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki BTW poprzez zakup udziałów.

Trakcja S.A. jest właścicielem 82,35% kapitału zakładowego Torprojekt sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki Torprojekt Sp. z o.o. poprzez zakup udziałów.

Trakcja S.A. jest właścicielem 99,70% kapitału zakładowego PEUiM sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki PEUiM sp. z o.o. poprzez zakup udziałów.

Trakcja S.A. jest właścicielem 100% kapitału zakładowego Dalba sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki Dalba sp. z o.o. poprzez zakup udziałów.

Trakcja S.A. jest właścicielem 94,62% kapitału zakładowego PDM S.A. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja stała się właścicielem spółki PDM S.A. poprzez zakup udziałów.

Trakcja S.A. jest właścicielem 98,09% kapitału zakładowego AB Kauno Tiltai i sprawuje kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki AB Kauno Tiltai poprzez zakup akcji. AB Kauno Tiltai jest jednocześnie jednostką dominującą w Grupie AB Kauno Tiltai. Skład Grupy oraz procent posiadanych udziałów został przedstawiony w nocy 2 Dodatkowych informacji i objaśnień dotyczącej składu i struktury Grupy.

Klasyfikacja wspólnych ustaleń umownych

Grupa na podstawie analizy zapisów umowy określa czy sprawuje wspólną kontrolę oraz ustala rodzaj wspólnego ustalenia umownego, w które jest zaangażowana, oceniając swoje prawa i obowiązki wynikające z ustalenia oraz uwzględniając strukturę i formę prawną ustalenia oraz uzgodnione przez strony warunki umowy.

7.2. Niepewność szacunków i założeń

Wycena długoterminowych kontraktów budowlanych

Jednostka dominująca wycenia długoterminowe kontrakty budowlane stosując metodę opartą na nakładach, zgodnie z którą ujmuje przychody w oparciu o poniesione koszty w stosunku do całkowitych oczekiwanych nakładów koniecznych do wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia. Budżety poszczególnych kontraktów podlegają formalnemu procesowi aktualizacji w oparciu o bieżące informacje, nie częściej jednak niż raz na kwartał. Jeśli poniesiony koszt nie jest proporcjonalny do stopnia spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, aby lepiej odzwierciedlić stopień spełnienia zobowiązania, Jednostka dominująca

dostosowuje metodę opartą na nakładach w taki sposób, aby ująć wyłącznie te przychody, które odpowiadają poniesionym kosztom.

Jeżeli Grupa nie jest w stanie dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Jednostka dominująca spodziewa się odzyskać.

Wydzielanie komponentów nieleasingowych

Grupa ocenia czy umowa zawiera komponenty leasingowe i nieleasingowe. Z umów, które zawierają komponenty leasingowe i nieleasingowe, wydziela się komponenty nieleasingowe, np. opłaty eksploatacyjne w umowach najmu pomieszczeń czy serwis składników aktywów stanowiących przedmiot umowy. Jednakże w przypadku, gdy umowa obejmuje elementy nieleasingowe, uznane przez Grupę za nieistotne w kontekście całej umowy, Grupa stosuje uproszczenie polegające na łącznym traktowaniu elementów leasingowych oraz nieleasingowych jako jednego elementu leasingowego.

Ustalenie okresu leasingu

Przy ustalaniu okresu leasingu, Grupa rozważa wszystkie istotne fakty i zdarzenia, powodujące istnienie zachęt ekonomicznych do skorzystania z opcji przedłużenia lub nieskorzystania z opcji wypowiedzenia. Ocena jest dokonywana w przypadku wystąpienia znaczącego zdarzenia lub znaczącej zmiany w okolicznościach, wpływających na tę ocenę.

Okresy użytkowania składników aktywów z tytułu praw do użytkowania

Szacowany okres użytkowania aktywów z tytułu praw do użytkowania jest określany w ten sam sposób jak w przypadku rzeczowych aktywów trwałych.

Rezerwy na roboty poprawkowe

Rezerwy na roboty poprawkowe zostały oszacowane na podstawie wiedzy dyrektorów poszczególnych budowli (kontraktów) o konieczności lub prawdopodobnej możliwości wykonania dodatkowych prac na rzecz zamawiającego, mających na celu wypełnienie warunków gwarancji. Największe spółki wchodzące w skład Grupy Trakcja są zobowiązane do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Wysokość rezerw na roboty poprawkowe uzależniona jest od segmentu, w którym działają spółki i oparta jest na danych historycznych Grupy. Wartość ta podlega indywidualnej analizie i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Wszelka zmiana tych szacunków wpływa na wartość rezerw. Wartość bilansowa rezerw na roboty poprawkowe na dzień 31 grudnia 2020 roku została przedstawiona w nocie 38 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Rezerwy z tytułu kar umownych

Grupa rozpoznaje rezerwy z tytułu kar umownych na realizowanych kontraktach w wartości możliwej i prawdopodobnej do poniesienia. Rezerwy tworzone są w oparciu o dokumentację przebiegu kontraktu i opinię prawników biorących udział w toczących się rozmowach, którzy szacują ewentualne przyszłe zobowiązania Grupy w oparciu o przebieg rozmów. Wartość bilansowa rezerw z tytułu kar umownych na dzień 31 grudnia 2020 roku została przedstawiona w nocie 38 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczące odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w bieżącym okresie zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych, uwzględniających dokonane z dniem 21 września 2020 roku zmiany w regulaminie wynagrodzeń. W dniu 21 września 2020 roku Zarząd Spółki w porozumieniu z działającymi w Spółce organizacjami związkowymi przyjął nowy Regulamin

Wynagradzania Trakcji S.A. W nowym Regulaminie Wynagradzania zmianie uległ, m.in. system wypłaty nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Zmiany w regulaminie skutkowały wprowadzeniem zmian w wycenie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 30 września 2020 roku. Wysokość zobowiązania zależy od wielu czynników, które są wykorzystywane jako założenia w metodzie aktuarialnej. Jednym z podstawowych założeń dla ustalenia wysokości zobowiązania jest stopa dyskontowa oraz średnio oczekiwany wzrost wynagrodzeń.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd Jednostki dominującej weryfikuje przyjęte szacunki dotyczące prawdopodobieństwa odzyskania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę, nowe informacje oraz doświadczenia z przeszłości. Prawdopodobieństwo realizacji aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżetach spółek Grupy. Spółki Grupy ujęły w księgach aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągną zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych. Spółki Grupy, które historycznie generowały straty i których projekcje finansowe nie przewidują osiągnięcia zysku do opodatkowania umożliwiającego potrącenie ujemnych różnic przejściowych, nie rozpoznają w swoich księgach aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Wartość bilansowa aktywa z tytułu podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2020 roku została przedstawiona w nocie 20.3 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się do wartości godziwej. Wyceny nieruchomości inwestycyjnych zostały sporządzone przez niezależnych rzeczoznawców, posiadających aktualne uprawnienia do wykonywania takich wycen. Przy wyborze podejścia i metody kierowano się zasadami określonymi w MSSF 13, ustawie o gospodarce nieruchomościami oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad wyceny nieruchomości oraz zasad i trybu sporządzania operatu szacunkowego. Do wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych zastosowano takie techniki wyceny, które maksymalizują wykorzystanie danych obserwowalnych. Szczegółowe informacje oraz wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2020 roku zostały przedstawione w nocie 24 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Utrata wartości firmy

Zgodnie z MSR 36 Zarząd Jednostki dominującej na dzień bilansowy dokonuje corocznych testów na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których została przypisana wartość firmy. Przeprowadzone testy wymagają oszacowania wartości użytkowej ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne („CGU”) w oparciu o przyszłe przepływy pieniężne generowane przez te CGU, które następnie przy zastosowaniu stopy dyskontowej są korygowane do wartości bieżącej. Na dzień 31 grudnia 2020 roku Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości firmy, w wyniku których dokonano odpisu wartości firmy przypisanej CGU składającego się ze spółek z grupy AB Kauno Tiltai w kwocie 38 735 tys. zł. Założenia oraz istotne informacje dotyczące przeprowadzonych testów zamieszczono w nocie 25 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Utrata wartości zapasów

Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości zapasów zgodnie z notą 9.13. Stwierdzenie utraty wartości wymaga oszacowania wartości netto możliwych do uzyskania

dla zapasów, które utraciły swoje cechy użytkowe lub przydatność. Dodatkowe informacje przedstawiono w nocie 30 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Oczekiwana strata kredytowa i odpis aktualizujący wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

Grupa zgodnie z MSSF 9 ujmuje odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności. W zakresie należności handlowych Grupa stosuje podejście uproszczone dla należności rozpatrywanych grupowo - dla tych rodzajów należności naliczany jest odpis z tytułu dożywotnich strat kredytowych bez względu na analizę zmian ryzyka kredytowego. W przypadku pozostałych należności oraz posiadanych instrumentów finansowych Grupa określa odpis na 12 miesięczne oczekiwane straty kredytowe, jeżeli ryzyko kredytowe jest niskie lub nie wzrosło znacząco od daty włączenia danego składnika należności do bilansu oraz w kwocie równej oczekiwanych stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym składnikiem aktywów finansowych wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia. Zmiana oczekiwanej straty kredytowej wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności została zaprezentowana w nocie 31 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Wycena wartości godziwej i procedury związane z wyceną

Niektóre aktywa i pasywa Grupy wyceniane są w wartości godziwej dla celów sprawozdawczości finansowej. W wycenie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań, Grupa wykorzystuje dane rynkowe obserwowalne w zakresie w jakim jest to możliwe.

Informacje na temat technik wyceny i danych wsadowych wykorzystanych do wyceny wartości godziwej poszczególnych aktywów i pasywów są ujawnione w notach 24, 46 i 47 Dodatkowych informacji i objaśnień.

8. Podstawa sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych oraz nieruchomości inwestycyjnych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”, „zł”), a wszystkie wartości, jeżeli nie zaznaczono inaczej, podane są w tysiącach złotych.

Niektóre dane finansowe zawarte w niniejszym sprawozdaniu zostały zaokrąglone. Z tego powodu w niektórych przedstawionych w sprawozdaniu tabelach suma kwot w danej kolumnie lub wierszu może różnić się nieznacznie od wartości łącznej podanej dla danej kolumny lub wiersza.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę. Szczegóły zostały opisane w nocie 11 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Ponadto dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

- Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny.
- Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio.

- Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

8.1. Oświadczenie o zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Standardy, które nie weszły jeszcze w życie na dzień 31 grudnia 2020 roku i nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały opisane w nocie 10 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości opisano w nocie 10 Dodatkowych informacji i objaśnień.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

8.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Jednostki dominującej i części spółek Grupy położonych na terenie Polski oraz walutą sprawozdawczą w niniejszym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest złoty polski. Waluty pomiaru poszczególnych spółek z Grupy działających za granicą są następujące:

- spółki mające siedziby na Litwie - euro (EUR),
- spółki AB Kauno Tiltai Sverige oraz Oddział AB Kauno Tiltai w Szwecji mające siedzibę w Szwecji - korona szwedzka (SEK),
- Zakład spółki Trakcja na Ukrainie oraz Oddział AB Kauno Tiltai na Ukrainie - hrywna ukraińska (UAH).

9. Istotne zasady rachunkowości

9.1. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki Trakcja S.A. oraz sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzone każdorazowo na dzień 31 grudnia.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. W przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia wyniki za tę część roku objętego sprawozdaniem, w którym to okresie Grupa posiadała taką kontrolę.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości zastosowanych dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Wszystkie jednostki w Grupie, z wyjątkiem spółek Trakcja Ukraina sp. z o.o., Bahn Technik Wrocław sp. z o.o., Dalba sp. z o.o. oraz PDM S.A. prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości. Bahn Technik Wrocław sp. z o.o., Dalba sp. z o.o. oraz PDM S.A., prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi przez Ustawę o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („Polskie Standardy Rachunkowości”, „PSR”), zaś spółka Trakcja Ukraina sp. z o.o. prowadzi księgi rachunkowe zgodnie z prawem ukraińskim. Ich dane finansowe podlegają przekształceniu dla celów Grupy.

Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia trwałej utraty wartości.

Udziały niesprawujące kontroli to ta część wyniku finansowego i aktywów netto, która nie należy do Grupy. Udziały niesprawujące kontroli są prezentowane w osobnej pozycji w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, w skonsolidowanym sprawozdaniu z dochodów całkowitych oraz kapitale własnym skonsolidowanego bilansu oddzielnie od kapitału własnego przypadającego akcjonariuszom Jednostki dominującej. W przypadku nabycia udziałów niesprawujących kontroli różnica pomiędzy ceną nabycia a wartością bilansową nabytego udziału w aktywach netto jest ujmowana w kapitałach.

9.2. Przeliczenie pozycji w walucie obcej

Walutą funkcjonalną Jednostki dominującej jest złoty polski.

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane przez spółki wchodzące w skład Grupy na ich walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu:	31.12.2020	31.12.2019
PLN/USD	3,7584	3,7977
PLN/EUR	4,6148	4,2585
PLN/SEK	0,4598	0,4073
PLN/BGN	2,3595	2,1773
PLN/UAH	0,1326	0,1602

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna średnich miesięcznych kursów	31.12.2020	31.12.2019
PLN/USD	3,8996	3,8353
PLN/EUR	4,4442	4,2952
PLN/SEK	0,4239	0,4061
PLN/BGN	2,2723	2,1961
PLN/UAH	0,1450	0,1489

Na dzień bilansowy sprawozdania finansowe jednostek zagranicznych przeliczane są na walutę polską w następujący sposób:

- odpowiednie pozycje bilansowe po średnim kursie, ustalonym przez Narodowy Bank Polski na dzień bilansowy za wyjątkiem pozycji kapitałów własnych, które są przeliczane na walutę polską po kursie historycznym z dnia objęcia kontroli nad jednostką zagraniczną,
- odpowiednie pozycje rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z dochodów całkowitych po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich miesięcznych kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski za okres objęty sprawozdaniem finansowym,
- odpowiednie pozycje rachunku przepływów pieniężnych (działalność inwestycyjna i finansowa) po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich miesięcznych kursów ustalonych

przez Narodowy Bank Polski za okres objęty sprawozdaniem finansowym. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w pozycji rachunku przepływów pieniężnych „Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych”.

Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako odrębny składnik, tj. różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych.

W momencie zbycia jednostki zagranicznej, skumulowane różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące tego podmiotu zagranicznego, są przenoszone z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat (jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania) w momencie ujęcia zysku lub straty ze zbycia jednostki.

9.3. Rzeczowe aktywa trwałe

9.3.1. Środki trwałe

Środki trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty modernizacji, zaś koszty regularnych, znaczących przeglądów, których przeprowadzenie jest niezbędne w celu zapobieżenia wystąpienia usterek oraz których wartość w poszczególnych okresach sprawozdawczych różni się istotnie ujmuje się w rozliczeniach międzyokresowych czynnych. Ewentualna pozostała wartość bilansowa kosztów poprzedniego przeglądu jest usuwana z wartości bilansowej środka trwałego.

Środki trwałe (z wyjątkiem gruntów własnych niesłużących wydobyciu kopalin metodą odkrywkową) amortyzowane są metodą liniową w okresie przewidywanej ekonomicznej użyteczności. Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności, co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas środki trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Środki trwałe nieoddawane bezpośrednio do używania, lecz wymagające uprzedniego montażu, adaptacji, innych dodatkowych prac lub nakładów zaliczane są do środków trwałych w budowie do czasu ich oddania do używania.

Środki trwałe nieużywane, wycofane z używania, przeznaczone do likwidacji lub sprzedaży wycenia się w wartości nie wyższej niż ich cena sprzedaży netto możliwa do osiągnięcia.

Środki trwałe umarzane są według metody liniowej. Zastosowane stawki amortyzacyjne odpowiadają okresowi ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Okresy ekonomicznej użyteczności środków trwałych przyjęte w Grupie są następujące:

- komputery	3 lata lub okres umowny,
- narzędzia i przyrządy	5 lat,
- zbiorniki naziemne	22 lata,
- kotły, piece	od 14 do 25 lat,
- maszyny do obróbki metali	od 5 do 14 lat,
- agregaty sprężarkowe	od 10 do 20 lat,
- urządzenia energetyczne	13 lat,

- ciężkie maszyny budowlane	od 5 do 30 lat,
- drobny sprzęt i maszyny	10 lat,
- wagony technologiczne	od 14 do 25 lat,
- wagony magazynowe, warsztatowe, socjalne	od 14 do 20 lat,
- kontenery magazynowe, socjalne	od 5 do 25 lat,
- samochody osobowe i dostawcze (do 3,5 t)	od 5 do 7 lat,
- samochody ciężarowe (pow. 3,5 t)	od 5 do 10 lat,
- zaplecze biurowo-socjalne	od 10 do 26 lat.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności - koryguje się, jeśli korekta następuje od początku następnego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone, jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

9.3.2. Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem. Do kosztów tych zalicza się także koszty finansowe netto związane z obsługą i zabezpieczeniem zobowiązań finansujących środki trwałe w budowie poniesione (zapłacone lub naliczone) do dnia ich oddania do użytkowania.

Środki trwałe w budowie zaniechane, przeznaczone do likwidacji lub sprzedaży wycenia się w wartości nie wyższej niż ich cena sprzedaży netto możliwa do osiągnięcia.

Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania.

Każdorazowo, przy wykonywaniu remontu, koszt remontu jest ujmowany w wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli są spełnione kryteria ujmowania.

9.3.3. Leasing

Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Aby ocenić, czy umową przekazuje się prawo sprawowania kontroli nad użytkowaniem danego składnika aktywów przez dany okres, Grupa ocenia, czy przez cały okres użytkowania klient dysponuje łącznie następującymi prawami:

- prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów oraz
- prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.

Grupa ujmuje w bilansie składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu dla wszystkich umów leasingu z wyjątkiem przypadków, gdy MSSF 16 przewiduje zwolnienia dotyczące ujęcia. Po początkowym ujęciu, Grupa ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności, co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas środki trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Grupa posiada prawo wieczystego użytkowania gruntów („PWUG”). Zgodnie z MSSF 16 „Leasing” PWUG jest również klasyfikowany jako leasing finansowy.

PWUG ujmowany jest w wartości zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenionego metodą renty wieczystej oraz wszelkich opłat leasingowych zapłaconych w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą (w tym płatności za nabycie tego prawa na rynku). Po początkowym ujęciu składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania, z wyłączeniem prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenionego metodą renty wieczystej, wycenia się według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości, skorygowanego o wartość aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Amortyzacja prawa wieczystego użytkowania gruntu odbywa się przez okres, na który to prawo zostało przyznane. Okres ten wynosi 99 lat.

9.4. Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składników aktywów trwałych wycenianych wg modelu kosztu. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać, systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

9.5. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące nabycia, budowy lub produkcji dostosowywanego składnika aktywów Grupa kapitalizuje w ramach kosztu tego składnika aktywów zgodnie z MSR 23. Wszystkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmują się w rachunku zysków i strat w chwili poniesienia.

9.6. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Do grupy tej zalicza się składniki aktywów, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystywanie. Grupa wycenia składniki aktywów trwałych zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, a amortyzacja takich aktywów została zaprzestana. Aktywa przeznaczone do sprzedaży to aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie na warunkach, które zwyczajowo obowiązują przy sprzedaży tego typu aktywów, sprzedaż jest wysoce prawdopodobna i kierownictwo zobowiązuje się do aktywnego poszukiwania nabywcy.

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży prezentowane są w bilansie w oddzielnej pozycji.

9.7. Nieruchomości inwestycyjne

Na nieruchomości inwestycyjne Grupy składają się inwestycje w budynki i grunty posiadane w celu generowania przychodów z wynajmu lub ze względu na oczekiwany przyrost ich wartości. Początkowo nieruchomości inwestycyjne nabyte w ramach oddzielnej transakcji zakupu są wyceniane według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. W pozostałych przypadkach, np. nabycie w ramach transakcji przejęcia innej jednostki gospodarczej, ich ujęcie początkowe następuje według wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu wszystkie nieruchomości inwestycyjne wykazywane są według wartości godziwej.

Grupa oszacowuje wartość nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez niezależnego rzeczoznawcę. W trakcie roku na kolejne daty bilansowe, tj. 31 marca, 30 czerwca oraz 30 września Grupa dokonuje analizy przesłanek dotyczących możliwości zmiany wartości godziwej.

Ustalenie wartości godziwej może polegać na:

- aktualizacji na podstawie wyceny przeprowadzonej przez niezależnego rzeczoznawcę posiadającego uznane i odpowiednie kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w zakresie wyceny nieruchomości o położeniu i charakterystyce podobnej do wycenianej nieruchomości,
- analizie danych pochodzących z aktywnego rynku aktualnych cen rynkowych podobnych nieruchomości inwestycyjnych, które są podobnie zlokalizowane i znajdują się w porównywalnym stanie.

Przeniesienia aktywów do i z nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje oczywista zmiana w zamierzonym sposobie ich użytkowania.

Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych następująca w ciągu roku wykazywana jest w rachunku zysków i strat. W przypadku przeniesienia składnika majątku Grupy ze środków trwałych do nieruchomości inwestycyjnych, różnica pomiędzy wyceną w wartości godziwej a wartością bilansową takiego składnika majątku zostaje ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny, a wszelkie późniejsze zmiany - w rachunku zysków i strat.

Jeśli jednostka w trakcie budowy nieruchomości inwestycyjnej uzyskuje możliwość wiarygodnej wyceny wartości godziwej tej nieruchomości, którą wcześniej wyceniała według kosztu, to wycenia tę nieruchomość według jej wartości godziwej. W momencie zakończenia przez jednostkę budowy własnej nieruchomości inwestycyjnej, która zostanie ujęta w wartości godziwej, różnica pomiędzy wartością godziwą nieruchomości na ten dzień a jej wcześniejszą wartością bilansową zostanie rozpoznana w rachunku zysków i strat.

9.8. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w bilansie według ceny nabycia. Wartości niematerialne nabyte w ramach transakcji przejęcia jednostki gospodarczej są ujmowane w bilansie według wartości godziwej na dzień przejęcia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

9.8.1. Koszty prac badawczo - rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane w ciężar kosztów w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie, jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub części, gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Na każdy dzień bilansowy koszty prac rozwojowych, które nie zostały zakończone, są prezentowane wśród wartości niematerialnych jako odrębna pozycja „Wartości niematerialne w budowie”.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie komputerowe
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	3 lata	2 lata
Wykorzystana metoda amortyzacji	Metoda liniowa	Metoda liniowa	Metoda liniowa
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Wewnętrznie wytworzone	Nabyte

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.
---------------------------------------	---	---	---

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

9.8.2. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy, powinien:

- odpowiadać najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- być nie większy niż jeden segment działalności zgodnie z definicją segmentów Grupy określonych na podstawie MSSF 8 *Segmenty operacyjne* przed agregacją.

Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Odpis ten nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach sprawozdawczych. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

9.9. Instrumenty finansowe

Zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe* Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w bilansie w momencie, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu.

Początkowe ujęcie instrumentu finansowego:

Grupa kwalifikuje dłużne aktywa finansowe do odpowiedniej kategorii w zależności od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych tzw. „kryterium SPPI” dla danego składnika aktywów finansowych. W wyniku analizy umów wewnątrzgrupowych oraz warunków pozostałych instrumentów finansowych nie zidentyfikowano warunków powodujących niezdanie testu SPPI. W zakresie modelu biznesowego - wszystkie posiadane przez Grupę dłużne aktywa finansowe są utrzymywane w celu uzyskania umownych przepływów pieniężnych.

Grupa wycenia składnik aktywów finansowych po początkowym ujęciu:

- w zamortyzowanym koszcie,
- w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,

- w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Grupa wycenia składnik aktywów finansowych w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Grupa jako aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie klasyfikuje należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, kaucje pod gwarancje bankowe, pożyczki udzielone, aktywa finansowe z tytułu umowy koncesjonowanej oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem oczekiwanej straty kredytowej, przy czym należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia ujęcia (tj. niezawierające elementu finansowania) nie są dyskontowane i wycenia się je w wartości nominalnej, pomniejszając o oczekiwaną stratę kredytową.

Grupa stosuje uproszczone metody wyceny aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu, jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w bilansie w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu spłaty należności lub uregulowania zobowiązania nie przekracza 90 dni.

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w odniesieniu do których Grupa stosuje uproszczenia, są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w kwocie wymaganej zapłaty, a w okresie późniejszym, w tym na koniec okresu sprawozdawczego w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o oczekiwaną stratę kredytową.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Grupa nie posiada instrumentów kapitałowych. Grupa klasyfikuje do aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń.

Opcja wyceny do wartości godziwej przez wynik oraz opcja wyceny do wartości godziwej przez inne całkowite dochody

MSSF 9 pozwala na klasyfikację instrumentów do kategorii wartość godziwa przez wynik finansowy bez względu na spełnianie opisanych powyżej testów, jeżeli taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco ogranicza niedopasowanie księgowe. Grupa nie wykorzystuje tej opcji klasyfikacji.

MSSF 9 pozwala na zaklasyfikowanie instrumentów kapitałowych do kategorii wartość godziwa przez inne całkowite dochody. Instrumenty zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany ujmowane są bezpośrednio w innym całkowitym dochodzie bez ich przenoszenia do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży. Grupa nie korzysta z tej opcji.

Model ogólny jest stosowany przez Grupę dla aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu - innych, niż należności z tytułu dostaw i usług i aktywa z tytułu umów z klientami.

W modelu ogólnym Grupa monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednego z trzech etapów wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o obserwację zmiany poziomu ryzyka kredytowego w stosunku do początkowego ujęcia instrumentu.

Straty kredytowe są zdefiniowane jako różnica między wszystkimi umownymi przepływami pieniężnymi, które są należne jednostce oraz przepływami pieniężnymi, które jednostka spodziewa się otrzymać. Różnica ta jest dyskontowana przy zastosowaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

Grupa uwzględnia informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych, poprzez ekspercką, zarządczą korektę bazowych współczynników prawdopodobieństwa niewypłacalności. Do kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Grupa wyznacza parametr prawdopodobieństwa nieściągalności należności oszacowany na podstawie analizy wartości niespłaconych faktur oraz wskaźnik niewykonania zobowiązań oszacowany na podstawie wartości niespłaconych faktur.

Zgodnie z MSSF 9 dla należności z tytułu dostaw i usług wycenianych wg zamortyzowanego kosztu Grupa stosuje praktyczne uproszczenie, w którym spodziewane straty przez cały okres życia mogą być oceniane na podstawie „tabeli wiekowej należności przeterminowanych”, opartej na danych historycznych, stosując zasady przyjęte w standardzie w zakresie bieżących i przewidywanych warunków ekonomicznych, które są określane na bazie korekty eksperckiej.

W kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Grupa zastosowała zgodnie z MSSF 9 praktyczne uproszczenie - oczekiwane dożywotnie straty kredytowe na należnościach handlowych są oceniane przez pryzmat „tabeli wiekowania przeterminowanych należności”. Wymogi:

- bazuje na doświadczeniu historycznym,
- ustala stałe % odpisów,
- tabele są różne dla grup klientów o różnych doświadczeniach historycznych.

Dla należności z tytułu dostaw i usług, Grupa stosuje podejście portfelowe polegające na analizie historycznych danych dotyczących relacji nieściągniętych należności do sumy należności, które osiągnęły określony przedział przeterminowania dla każdej kategorii ryzyka. Grupa określiła następujące przedziały:

- zapłacone bez przeterminowania,
- zapłacone do 30 dni po terminie,
- zapłacone 31 - 90 dni po terminie,
- zapłacone 91 - 180 dni po terminie,
- zapłacone 181 - 365 dni po terminie,
- zapłacone później niż 365 dni po terminie,
- niezapłacone.

Dla dwóch lat obrotowych przed rokiem podlegającym analizie (T-2 i T-1) Grupa określa, ile z faktur wystawionych w ciągu danego roku zostało ostatecznie zapłaconych w którym z przedziałów. Na tej podstawie tworzone jest kolejne zestawienie - zestawienie kumulatywne od sumy sprzedaży na fakturach przez kolejne przedziały (ile sumarycznie z faktur wystawionych w danym roku znalazło się w przedziale 0-30 dni przeterminowania choć przez 1 dzień, ile faktur znalazło się w przedziale 31-60 dni choć przez 1 dzień itd. aż do kwoty faktur, które nigdy nie zostały zapłacone).

Do każdej z sumarycznych kwot odnośna jest kwota należności niezapłaconych nigdy w celu wyliczenia jaka część należności z danego przedziału nie będzie odzyskana. Ten procent traktowany jest jako współczynnik odpisu dla danego przedziału. Kwota należności niezapłaconych nigdy może być korygowana w górę lub w dół w zależności od przewidywań Grupy odnośnie kształtowania się kwot nieodzyskiwalnych w przyszłości w związku z trendami czynników wpływających na odzyskiwalność należności.

Współczynnikom odpisu dla każdego analizowanego roku nadaje się wagi i dla każdego przedziału wylicza się średni ważony współczynnik odpisu.

Ten sposób wyliczenia zapewnia wyliczenie przyszłych oczekiwanych szkód kredytowych w oparciu o historyczne doświadczenie szkodowości dla każdego przedziału wiekowego należności, a także umożliwia modyfikację współczynnika odpisu o oczekiwane zmiany w odzyskiwalności kwot należności.

Dla podmiotów infrastrukturalnych na każdy dzień bilansowy Grupa indywidualnie ocenia oczekiwane szkody na rozpoznanych kwotach należności i prawdopodobieństwo ich zaistnienia. Ocena ta dokonywana jest w oparciu o szacowany wynik negocjacji w przypadkach spornych. Z uwagi na fakt, iż w grupie tej znajdują się podmioty nieposiadające zdolności upadłościowej, Grupa nie dokonuje szacunku prawdopodobieństwa niespełnienia warunków umownych, a jedynie możliwą do odzyskania kwotę należności zgodnie z dokonanymi z tymi podmiotami ustaleniami odnośnie ostatecznej wartości wykonanych prac.

Dla pozostałych podmiotów Grupa zastosowała model grupowej oceny oczekiwanych szkód zgodny z podejściem uproszczonym według MSSF 9. W ramach tego modelu Grupa szacuje odpis na dożywotnie straty kredytowe należności od podmiotów o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego. Do celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa wykorzystuje historyczne poziomy strat kredytowych w zależności od okresów przeterminowania skorygowane o bieżące oczekiwania co do kształtowania się tych czynników w przyszłości.

Utrata wartości należności obniża ich wartość bilansową poprzez zastosowanie konta oczekiwanej straty i ujęcie odpowiednio jako koszt własny sprzedaży lub koszt finansowy w zależności od rodzaju odpisywanej należności. Odwrócenie oczekiwanej straty kredytowej należności ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży lub kosztów finansowych.

Instrumenty kapitałowe ujmowane są zgodnie z MSR 27 wedle ceny nabycia pomniejszonego o utratę wartości.

Instrument pochodny wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy można wyznaczyć jako instrument zabezpieczający. Instrumenty zabezpieczające podlegają specjalnym zasadom wyceny.

Prezentacja

Aktywa i zobowiązania finansowe prezentuje się jako trwałe, chyba, że ich termin wymagalności ma zostać zrealizowany w ciągu dwunastu miesięcy od daty bilansowej.

Zaprzestanie ujmowania składników aktywów

Składnik aktywów finansowych (lub część składnika aktywów finansowych lub część grupy podobnych aktywów finansowych) zostaje wyłączony z bilansu, gdy:

- wygasły umowne prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych,
- Grupa przeniosła swoje prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów i albo (a) przeniosła zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające ze składnika aktywów, albo (b) ani nie przeniosła, ani nie zachowała zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści wynikających ze składnika aktywów, ale przeniosła kontrolę nad składnikiem aktywów, lub
- Grupa zatrzymuje umowne prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjęła na siebie zobowiązanie umowne do przekazania ich w całości i bez istotnej zwłoki stronie trzeciej na mocy porozumienia o przeniesieniu.

Jeśli Grupa przeniosła swoje prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów i ani nie przeniosła, ani nie zachowała zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści wynikających ze składnika aktywów, ani nie przeniosła kontroli nad składnikiem aktywów, to ujmuje składnik aktywów w stopniu, w jakim utrzymuje zaangażowanie w ten składnik aktywów. Utrzymanie zaangażowania w formie gwarancji udzielonej na przeniesiony składnik aktywów mierzy się według niższej spośród wartości bilansowej składnika a maksymalnej kwoty, którą Grupa może być zobowiązana wypłacić.

9.10. Inwestycje w jednostce współkontrolowanej

Od objęcia kontroli nad spółką Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. dnia 30 grudnia 2016 roku Grupa nie posiadała udziałów w podmiotach współkontrolowanych. Inwestycja do dnia 30 grudnia 2016 roku była konsolidowana jako wspólne przedsięwzięcie zgodnie z MSSF 11, obecnie Grupa nie ma żadnych istotnych jednostek współkontrolowanych.

9.11. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty IRS. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane według wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa finansowe, gdy ich wartość jest dodatnia i jako zobowiązania finansowe, gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie specjalnych zasad rachunkowości zabezpieczeń, są bezpośrednio ujmowane w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa walutowych kontraktów IRS jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących stóp procentowych występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności.

9.12. Rachunkowość zabezpieczeń

Instrument zabezpieczający to wyznaczony instrument pochodny lub (tylko w przypadku zabezpieczenia ryzyka zmian kursów walut) wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań niebędący instrumentem pochodnym, którego wartość godziwa lub przepływy pieniężne mają zrównoważyć zmiany w wartości godziwej lub przepływach pieniężnych danej zabezpieczanej pozycji.

Przy początkowym ujęciu, jednostka dokonuje pomiaru aktywa lub zobowiązania finansowego w wartości godziwej, odpowiadającej kwocie, za którą aktywo może zostać wymienione lub zobowiązanie rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i poinformowanymi stronami na warunkach rynkowych.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych, które spełniają warunki rachunkowości zabezpieczeń, ujmuje się w sposób następujący:

- część zysku lub straty z instrumentu zabezpieczającego, która została uznana za zabezpieczenie efektywne rozpoznawana jest jako zmiana wartości zabezpieczonej pozycji,
- nieefektywna część zysku lub straty z instrumentu zabezpieczającego rozpoznawana jest w rachunku zysków i strat.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych uznane za efektywne ujmuje się w kapitałach własnych aż do rozpoznania zabezpieczonego składnika aktywów lub zobowiązań.

9.13. Zapasy

Zapasy wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży możliwej do uzyskania na dzień bilansowy.

Do kosztu wytworzenia nie zalicza się kosztów:

- wynikających z niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- kosztów magazynowania, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- marży na obrotach wewnętrznych (marży na usługach świadczonych przez działalność pomocniczą na rzecz działalności podstawowej oraz marży na sprzedaży wewnętrznej pomiędzy różnymi działami działalności podstawowej), która podlega eliminacji w powiązaniu z kosztem obrotów wewnętrznych,
- kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, marketingu i dystrybucji.

Rozchód zapasów wycenia się kolejno po cenach (kosztach) tych składników aktywów, które Grupa najwcześniej nabyła (wytworzyła) - metodą FIFO („pierwsze przyszło-pierwsze wyszło”). Odpisy aktualizujące wartość

zapasów dokonane w związku z trwałą utratą ich wartości lub spowodowane wyceną doprowadzającą ich wartość do cen sprzedaży możliwych do uzyskania pomniejszającą wartość pozycji w bilansie i zalicza się je do kosztu własnego sprzedaży.

Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży.

Ceną sprzedaży możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

9.14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Grupa wykazuje środki pieniężne zgromadzone na rachunkach powierniczych oraz rachunkach zablokowanych w spółkach deweloperskich w skonsolidowanym bilansie w ramach środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, natomiast na potrzeby skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych stan środków pieniężnych na początek i koniec okresu pomniejszany jest o powyższe środki pieniężne, a ich zmiana bilansowa ujmowana jest w ramach przepływów z działalności operacyjnej.

9.15. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Jednostki dominującej i jednostek zależnych.

Kapitał podstawowy wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze Statutem Jednostki dominującej oraz wpisem do rejestru handlowego.

Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitału własnego Grupy.

Kapitał rezerwowy jest tworzony zgodnie z przepisami prawa handlowego, które wymagają, aby kapitał rezerwowy był zasilany co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.

Grupa rozpoznaje zyski i straty aktuarialne z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitał rezerwowy. Kapitał ten nie podlega podziałowi.

W kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje się głównie skutki z tytułu przeszacowania w wyniku zmiany przeznaczenia środków trwałych.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej nad ich wartością nominalną.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego zmniejszają kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji.

W skład pozostałych kapitałów rezerwowych wchodzi:

- wyniki z lat ubiegłych,
- nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej,
- instrumenty zabezpieczające,
- zyski (straty) aktuarialne,
- element kapitałowy dotyczący obligacji.

Niepodzielony wynik finansowy obejmuje wynik bieżącego okresu sprawozdawczego.

9.16. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania odpisu.

9.17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Grupa wycenia zobowiązanie finansowe po początkowym ujęciu:

- według zamortyzowanego kosztu,
- w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty. Zobowiązania finansowe, które nie są instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu (tj. zdyskontowane przy użyciu efektywnej stopy procentowej). W przypadku zobowiązań krótkoterminowych o terminie płatności do 365 dni wycena ta odpowiada kwocie wymagającej zapłaty.

Zaprzestanie ujmowania zobowiązania finansowego

Grupa usuwa zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) z bilansu w momencie, gdy zobowiązanie przestało istnieć - gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Zobowiązanie finansowe (lub jego część) wygasa, gdy dłużnik:

- wypełni zobowiązanie (lub jego część) poprzez spłatę wierzyciela, zazwyczaj w środkach pieniężnych, innych aktywach finansowych, dobrach lub usługach, albo
- zostaje prawnie zwolniony z pierwotnej odpowiedzialności za zobowiązanie (lub jego część) na podstawie decyzji sądowej lub decyzji wierzyciela. (Jeśli dłużnik wystawił gwarancję, warunek ten wciąż może zostać spełniony).

Różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązania finansowego (lub części zobowiązania finansowego), które wygasło lub zostało przeniesione na inną stronę, a kwotą zapłaty, z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi lub przyjętych zobowiązań, ujmuje się w wyniku finansowym.

Gdy istniejące zobowiązanie finansowe zostaje zastąpione innym od tego samego pożyczkodawcy na zasadniczo innych warunkach, lub gdy warunki istniejącego zobowiązania zostają znacząco zmodyfikowane, to takie zastąpienie lub modyfikację traktuje się jako usunięcie pierwotnego zobowiązania i ujęcie nowego zobowiązania, a różnica pomiędzy ich wartościami bilansowymi zostaje ujęta w rachunku zysków i strat.

9.18. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje

konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

W zakresie rezerw na straty na kontraktach, tworzone są one w sytuacjach, w których nieuniknione koszty wypełnienia zobowiązań wobec klienta przekraczają spodziewane przychody według szacunków możliwej do uzyskania ceny transakcyjnej. W szczególności, rezerwy te zawiązywane są również w wyniku kwartalnej analizy budżetów i stopnia zaawansowania prac. W sytuacjach, w których przyszłe budżetowane koszty przekraczają pozostały do rozpoznania przychód z tytułu ceny transakcyjnej - różnica (spodziewana strata na kontrakcie) ujmowana jest w bilansie jako rezerwa. W kolejnych okresach jest ona rozwiązywana w miarę ponoszenia rzeczywistej straty lub zwiększana w sytuacjach, w których kolejne weryfikacje prowadzą do oczekiwania większej straty.

Grupa nie tworzy rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Dana rezerwa może zostać wykorzystana tylko na nakłady o takim przeznaczeniu, na jakie była pierwotnie utworzona. Wykorzystanie rezerwy odbywa się bez wpływu na wynik finansowy, poprzez przeniesienie oszacowanej kwoty z pozycji rezerwy do pozycji zobowiązania lub przez pomniejszenie rezerwy w korespondencji z dokonaną płatnością.

Utworzenie rezerw zalicza się odpowiednio do kosztów podstawowej działalności operacyjnej, pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi potencjalne zobowiązania się wiążą.

Niewykorzystane rezerwy, których dalsze utrzymywanie nie jest zasadne zwiększają na dzień, na który okazały się zbędne, odpowiednio przychody podstawowej działalności operacyjnej, pozostałe przychody operacyjne lub przychody finansowe, w zależności od tego, gdzie było ujęte ich utworzenie.

Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Rezerwy podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy w celu odzwierciedlenia obecnych szacunków.

9.19. Odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalno-rentowych. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na dzień bilansowy jest obliczona na podstawie powszechnie przyjętych metod aktuarialnych. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty aktuarialne z wyceny programów świadczeń emerytalno-rentowych ujmuje się w innych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały, natomiast zyski (straty) aktuarialne z wyceny świadczeń nagród jubileuszowych w rachunku wyników.

Pozostałe koszty dotyczące programów określonych świadczeń ujmuje się w zysku lub stracie jednorazowo w okresie, w którym powstają. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczące odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w bieżącym okresie zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych, uwzględniających dokonane z dniem 21 września 2020 roku zmiany w regulaminie wynagrodzeń w Jednostce dominującej.

9.20. Rozliczenia międzyokresowe kosztów

Rozliczenia międzyokresowe w szczególności obejmują:

- z góry zapłacone czynsze,
- ubezpieczenia,
- prenumeraty,
- naprawy rewizyjne,
- z góry opłacone usługi obce, które będą świadczone w następnych okresach.

Rozliczenie rozliczeń międzyokresowych kosztów następuje stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia jest uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem ostrożności.

W przypadku rozliczeń międzyokresowych kosztów przypadających na przyszłe okresy, których rozliczenie nie nastąpi w ciągu najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego, rozliczenia te są reprezentowane jako osobna pozycja bilansu dotycząca długoterminowych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

9.20.1. Należności krótkoterminowe

Grupa ujmuje należność, jeśli jej prawo do wynagrodzenia jest bezwarunkowe. Prawo do wynagrodzenia jest bezwarunkowe, jeśli jedynym warunkiem wymagalności wynagrodzenia jest upływanie określonego czasu.

Krótkoterminowe należności handlowe i pozostałe wyceniane są po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej oraz pomniejszane są o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

9.21. Rozliczenia z tytułu umów z klientami

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta:

- a) dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić, lub
- b) grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Przekazanie grupy odrębnych dóbr lub usług na rzecz klienta ma taki sam charakter, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

- a) każde odrębne dobro lub każda odrębna usługa w danej grupie, którą Grupa zobowiązuje się przekazać klientowi, spełnia kryteria określone MSSF 15 dotyczące uznania dobra lub usługi za zobowiązanie do wykonania świadczenia spełniane w czasie oraz
- b) zgodnie z paragrafami MSSF 15, ta sama metoda byłaby wykorzystywana do oceny stopnia całkowitego spełnienia przez Grupę zobowiązania do wykonania świadczenia polegającego na przekazaniu klientowi każdego odrębnego dobra lub każdej odrębnej usługi w danej grupie.

Dobro lub usługa przyręczone klientowi są odrębne, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

- a) klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne (tj. dobro lub usługa mogą być odrębne) oraz

b) zobowiązanie Grupy do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie (tj. dobro lub usługa są odrębne w ramach samej umowy).

Ujęcie przychodu następuje w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia zidentyfikowanego zgodnie z powyższymi punktami Grupa ustala w momencie zawarcia umowy, czy będzie spełniać zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu czy też spełni je w określonym momencie. Jeśli Grupa nie spełnia zobowiązania do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu, zobowiązanie do wykonania świadczenia jest spełniane w określonym momencie.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu Grupa ujmuje przychody w miarę upływu czasu, mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia. Celem pomiaru jest określenie postępu w spełnianiu zobowiązania Grupy do przeniesienia kontroli nad dobrami lub usługami przyrzeczonymi klientowi (tj. stopnia spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia).

Grupa stosuje jedną metodę pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania w odniesieniu do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu oraz stosuje tę metodę konsekwentnie w odniesieniu do podobnych zobowiązań do wykonania świadczenia i w podobnych okolicznościach. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ponownie ocenia stopień całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu.

9.21.1. Składnik aktywów z tytułu umów

Grupa ujmuje w bilansie składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Grupy do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Grupa przekazała klientowi, jeżeli prawo to jest uzależnione od warunku innego niż upływ czasu. W pozycji tej, w bilansie, prezentowane są w szczególności aktywa dotyczące zrealizowanych i dostarczonych prac w ramach długoterminowych kontraktów budowlanych a jeszcze niezafakturowanych oraz ujęcia przychodów w związku z przekazaniem kontroli nad produktami lub towarami, które zostaną zafakturowane w przyszłości.

9.21.2. Zobowiązania z tytułu umowy

Grupa ujmuje w bilansie zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Grupy do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta. Grupa rozpoznaje zobowiązanie z tytułu umowy głównie w związku z umowami, dla których płatność jest zaliczkowa oraz w związku z otrzymanym z góry wynagrodzeniem z tytułu prac budowlanych za świadczenia niewykonane jeszcze przez Grupę. Ponadto zobowiązanie z tyt. umowy powstaje w przypadku zrealizowanych transakcji z klientami uprawnionymi do rabatów, których rozliczenie łączne nastąpi na koniec ustalonego okresu.

9.21.3. Przychody i koszty z umów z klientami

Grupa stosuje standard MSSF 15 do wszystkich umów z klientami, z wyjątkiem: umów leasingowych objętych zakresem MSSF 16 Leasing; umów ubezpieczeniowych objętych zakresem MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe; instrumentów finansowych i innych praw lub zobowiązań umownych objętych zakresem MSSF 9 Instrumenty finansowe, MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe, MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne, MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe i MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach.

Grupa ujmuje umowę z klientem objętą zakresem MSSF 15 tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony zawarły umowę i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków,
- Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane,
- Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane,
- umowa ma treść ekonomiczną,
- jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Grupa łączy dwie lub więcej umów, które zostały zawarte jednocześnie lub niemal jednocześnie z tym samym klientem (lub podmiotami powiązаныmi z klientem), i ujmuje je jako jedną umowę, jeżeli spełnione jest co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- umowy są negocjowane jako pakiet i dotyczą tego samego celu handlowego,
- kwota wynagrodzenia należnego w ramach jednej umowy zależy od ceny lub wykonania innej umowy,
- dobra lub usługi przyrzeczone w umowach.

Grupa ujmuje zmianę umowy jako oddzielną umowę, jeżeli spełnione są obydwa poniższe warunki:

- zakres umowy zwiększa się ze względu na dodanie przyrzeczonych dóbr lub usług, które są uznawane za odrębne oraz
- cena określona w umowie zwiększa się o kwotę wynagrodzenia, odzwierciedlającą określone przez jednostkę indywidualne ceny sprzedaży dodatkowych przyrzeczonych dóbr lub usług oraz wszelkie odpowiednie korekty tej ceny dokonane w celu uwzględnienia okoliczności konkretnej umowy.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta:

- dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub
- grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Spełnianie zobowiązań do wykonania świadczenia

Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Ustalenie ceny transakcyjnej

Po spełnieniu (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia Grupa ujmuje jako przychód kwotę równą cenie transakcyjnej (z wyłączeniem szacowanych wartości zmiennego wynagrodzenia, które są ograniczone), która została przypisana do tego zobowiązania do wykonania świadczenia. W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży).

Wynagrodzenie zmienne

Jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Grupa oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta. Grupa

szacuje kwotę wynagrodzenia zmiennego, stosując jedną z następujących metod w zależności od tego, która z nich pozwoli Grupie dokładniej przewidzieć kwotę wynagrodzenia, do którego jest uprawniona:

- wartość oczekiwana – wartość oczekiwana to suma iloczynów możliwych kwot wynagrodzenia i odpowiadających im prawdopodobieństw wystąpienia. Wartość oczekiwana może być właściwym szacunkiem kwoty wynagrodzenia zmiennego, jeśli Spółka zawiera dużą liczbę podobnych umów.
- wartość najbardziej prawdopodobna – wartość najbardziej prawdopodobna to pojedyncza, najbardziej prawdopodobna kwota z przedziału możliwych kwot wynagrodzenia (tj. pojedynczy najbardziej prawdopodobny wynik umowy). Wartość najbardziej prawdopodobna może być właściwym szacunkiem kwoty wynagrodzenia zmiennego, jeśli umowa ma tylko dwa możliwe wyniki (na przykład Spółka albo uzyskuje premię za wyniki, albo nie).

Grupa zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego. Ewentualne zmiany ceny transakcyjnej ujmowane są prospektywnie.

Występowanie istotnego elementu finansowania w umowie

Grupa zdecydowała się skorzystać z przewidzianego praktycznego uproszczenia i nie dokonuje korekty ceny transakcyjnej o wpływ zmiany wartości pieniądza w czasie w przypadku umów, dla których Grupa oczekuje w momencie zawarcia, że okres pomiędzy momentem, kiedy Grupa przekazuje dobro lub usługę a momentem płatności wyniesie nie więcej niż jeden rok.

Cena transakcyjna umów, dla których Grupa oczekuje w momencie zawarcia, że okres pomiędzy momentem, kiedy Spółka przekazuje dobro lub usługę a momentem płatności wyniesie więcej niż jeden rok jest korygowana o istotny element finansowania. W przypadku płatności zaliczkowych Grupa rozpoznaje koszty odsetkowe, podczas gdy w przypadku terminów płatności dłuższych niż 12 miesięcy Grupa ujmuje odpowiednio przychody odsetkowe.

W celu oszacowania istotnego elementu finansowania niezbędne jest określenie stopy dyskontowej. Grupa stosuje stopy, która zostałaby zastosowana w przypadku zawarcia oddzielnej transakcji finansowania pomiędzy jednostką a jej klientem w momencie zawarcia umowy. W celu odzwierciedlenia charakterystyki kredytowej strony otrzymującej finansowanie różne stopy dyskontowe są stosowane do transakcji, w których Grupa występuje jako strona zapewniająca oraz otrzymująca finansowanie.

Stopy dyskontowe są rewidowane co najmniej na moment sporządzenia sprawozdania finansowego i są stosowane do umów zawartych po dacie, na którą dokonano aktualizacji stopy.

Grupa przeanalizowała zapisy umów zawieranych z klientami i oceniła, że w opisywanym aspekcie umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania, gdyż spełniony jest warunek określony w MSSF 15.62 art., tj. przedpłata zaliczek w istotnej wysokości wynika z powodów innych niż udostępnienie finansowania klientowi oraz różnica między przyrzeczonego wynagrodzeniem, a ceną sprzedaży gotówkowej jest proporcjonalna do jej przyczyny. Zaliczki stanowią zabezpieczenie przed brakiem właściwego wywiązania się z części zobowiązań umownych, tj. należnej zapłaty, przez klienta. Otrzymane zaliczki są ujmowane w bilansie w pozycji „Zobowiązania z tytułu umów z klientami”.

Gwarancje

Grupa udziela gwarancji na sprzedane produkty, które stanowi zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją. Grupa ujmuje takie gwarancje zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe.

Niektóre niestandardowe umowy z klientami zawierają gwarancje rozszerzone. Gwarancje takie stanowią oddzielną usługę – ujmowaną jako zobowiązanie do wykonania świadczenia, do której przypisuje się część ceny transakcyjnej.

Sprzedaż usług budowlanych

Grupa ustala stopień spełnienia zobowiązania w odniesieniu do każdego zobowiązania przez okresowe raporty przedstawiane przez dyrektorów odpowiedzialnych za określone realizowane projekty budowlane. Raporty te sporządzane są kwartalnie i obejmują stopień zaawansowania prac oraz szacunek kosztów poniesionych i budżetowanych.

Na tej podstawie do systemu księgowego Grupy wprowadzane są dane dotyczące stopnia zaawansowania – wykorzystywane do naliczenia przychodów oraz kosztów.

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat oraz w bilansie jako aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami są wynikiem zastosowania szacowanego stopnia zaawansowania prac do szacowanych ogólnych kosztów realizacji kontraktu oraz szacowanych przychodów z jego realizacji.

W przypadku, gdy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty wykonania umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywana strata dotycząca całego kontraktu jest ujmowana jako koszt okresu, w którym została ujawniona w pozycji rezerw w pasywach. W ramach ustalania, czy na danym kontrakcie wystąpi strata, jako nieuniknione koszty wypełnienia zobowiązania z tytułu umowy, Spółka traktuje te koszty, których nie może uniknąć ze względu na zawartą umowę (w szczególności ponoszone koszty pośrednie związane z czynnościami niezbędnymi do wykonania umowy).

Jeżeli przychody ustalone metodą opartą na nakładach są wyższe niż przychody zafakturowane, nadwyżkę (różnicę) Grupa prezentuje w aktywach bilansu w pozycji „Aktywa z tytułu umów z klientami”.

Jeżeli przychody zafakturowane są wyższe niż przychody ustalone metoda opartą na nakładach, nadwyżkę (różnicę) Grupa prezentuje w pasywach bilansu w pozycji „Zobowiązania z tytułu umów z klientami”.

Kategoria przychodów	Charakter, istotne warunki płatności oraz moment spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia.
Przychody ze sprzedaży długoterminowych usług budowlanych	<p>Kontrakty budowlano-montażowe obejmują swoim zakresem różne segmenty rynku m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tory i sieć trakcyjną, - elektroenergetykę, - mosty, wiadukty, tunele, - drogi i autostrady. <p>Zobowiązania do wykonania świadczenia związane z realizacją długoterminowych kontraktów budowlanych są spełniane w czasie. Przychody z tytułu tych usług ujmowane są w rachunku zysków i strat w proporcji do stopnia ich realizacji na dzień sprawozdawczy. Stopień realizacji usługi oceniany jest w oparciu o stopień zaawansowania kosztowego.</p> <p>Przychody nie zostają rozpoznane, gdy istnieje istotna niepewność w związku z uzyskaniem należnego wynagrodzenia, zwrotem poniesionych kosztów lub potencjalnym zwrotem produktów i towarów.</p> <p>Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
Przychody ze sprzedaży usług projektowych	<p>Grupa oferuje wyspecjalizowane usługi projektowe w zakresie prac studialnych, studium wykonalności, projektów koncepcyjnych, projektów budowlanych, wykonawczych, projektów montażowych, powykonawczych, dokumentacji przetargowej i kosztorysowej oraz innych specyficznych analiz z dziedziny budownictwa kolejowego i technologii przewozów kolejowych.</p> <p>Zobowiązania do wykonania świadczenia związane z realizacją prac projektowych są spełniane w określonym punkcie w czasie - w momencie przekazania kontroli nad produktami prac projektowych. Przychody nie zostają rozpoznane, gdy istnieje istotna niepewność w związku z uzyskaniem należnego wynagrodzenia, zwrotem poniesionych kosztów lub potencjalnym zwrotem produktów i towarów.</p> <p>Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
Przychody z wynajmu sprzętu	<p>Grupa oferuje usługi wynajmu sprzętu do kolejowych robót budowlanych oraz wszelkich robót ogólnobudowlanych.</p> <p>Przychody z tytułu wynajmu sprzętu ujmowane są w rachunku zysków i strat w czasie w wysokości comiesięcznie wystawianych faktur sprzedaży.</p> <p>Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	<p>Przychody ze sprzedaży produktów oraz towarów i materiałów rozpoznawane są w rachunku zysków i strat, gdy kontrola nad nimi została przekazana na rzecz kupującego.</p> <p>Zasadniczo, moment przeniesienia kontroli jest tożsamy z chwilą, w której zostały przekazane znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności. W przypadku braku ustalenia pomiędzy stronami specyficznych warunków (np. w drodze stosowania Incoterms) przychód ze sprzedaży rozpoznaje się w momencie dostawy do klienta.</p> <p>Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
Przychody z tytułu działalności deweloperskiej	<p>Przychody z działalności deweloperskiej rozpoznawane są w rachunku zysków i strat, w momencie gdy kontrola nad mieszkaniem jest przekazywane na rzecz kupującego. Jest to moment podpisania aktu notarialnego przenoszącego prawo własności nieruchomości, lokalu lub innej części nieruchomości (np. garażu) na rzecz klienta.</p> <p>Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
Przychody ze sprzedaży usług transportowych	<p>Spółka Trakcja jest licencjonowanym przewoźnikiem kolejowym. Usługi transportu świadczono zarówno w ramach odrębnych umów transportowych jak i w ramach dostawy produktów, towarów sprzedawanych przez Grupę.</p> <p>W przypadku umów na dostawę produktów razem ze świadczeniem usługi transportu, przychody ze sprzedaży usług transportowych świadczonych na rzecz klienta po tym jak kontrola nad produktami lub towarami została przekazana rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w momencie zakończenia transportu.</p> <p>Wynagrodzenie za usługi transportowe jest wskazywane w umowach z klientami i jest zawierane na fakturach sprzedaży. Cena transakcyjna jest przypisana do usług transportowych zgodnie z ich indywidualną ceną sprzedaży wynikającą z obowiązujących cenników.</p> <p>Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>

Poprzez opisany powyżej proces weryfikacji kwartalnej:

- stopnia zaawansowania wykonywanych prac,
- całkowitych kosztów realizacji robót,
- oczekiwanej ceny transakcyjnej.

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Grupa zapewnia, iż wartość wykazanych w bilansie aktywów z tytułu umów nie przekracza możliwych do uzyskania w przyszłości kwot wynagrodzenia pomniejszonych o przypadające na przyszłe okresy koszty.

Zapewnienie to realizowane jest przede wszystkim przez okresowe uaktualnianie realności założonej ceny transakcyjnej oraz budżetu kosztów. Przyłożenie następnie kwartalnie zweryfikowanego stopnia zaawansowania prac do tych dwóch aktualnych wartości zapewnia rozpoznanie aktywów wyłącznie do wysokości, w której ich realizacja jest prawdopodobna.

W wyniku tego procesu Grupa realizuje wymóg akapitu 101 MSSF 15.

9.21.4. Przychody z tytułu umów konsorcjalnych

Grupa realizuje niektóre kontrakty w ramach umów konsorcjalnych, na podstawie których Grupa pełni funkcję lidera konsorcjum. Grupa nie wykazuje w rachunku zysków i strat części przychodów i kosztów przypadających na konsorcjantów - zgodnie z brzmieniem MSSF 11.

Jednocześnie Grupa ujmuje w bilansie jedynie tę część aktywów i zobowiązań, która przypada udziałowi Grupy we wspólnie kontrolowanej działalności.

9.22. Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

9.23. Przychody z tytułu dywidend

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.24. Podatki

9.24.1. Podatek bieżący

Podatek dochodowy od dochodów uzyskanych w kraju obliczany jest zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi, natomiast dochody jednostek prowadzących działalność za granicą podlegają opodatkowaniu według lokalnych przepisów, uwzględniając zapisy umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Obowiązująca stawka podatku dochodowego w Polsce wynosi 19%, na terenie Litwy 15%, Szwecji 21,4% oraz 18% na Ukrainie.

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

9.24.2. Podatek odroczony

Podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów, a ich wartością bilansową wykazaną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz

- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach - z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwa na podatek odroczonego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym oraz pozostałych dochodów całkowitych jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności z rezerwami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

9.24.3. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej,
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

9.25. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypisanego akcjonariuszom Jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto przypadającego akcjonariuszom Jednostki dominującej za dany okres przez sumę średniej ważonej liczby akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym i wszystkich potencjalnych akcji rozwodniających.

Akcje włączane są do średniej ważonej liczby akcji, począwszy od dnia, gdy zapłata za nie staje się należna (który zwykle odpowiada dacie ich emisji). Akcje zwykłe wyemitowane jako część zapłaty przekazanej w ramach połączenia jednostek uwzględnia się przy ustalaniu średniej ważonej liczby akcji od dnia połączenia. Akcje zwykłe, które mogą zostać wyemitowane, jeżeli spełnione zostaną pewne warunki (akcje emitowane warunkowo) są traktowane jako występujące w ciągu okresu i włączane do wyliczenia zysku przypadającego na jedną akcję wyłącznie od dnia, w którym nastąpiło spełnienie wszystkich koniecznych warunków. Występujące w ciągu roku akcje zwykłe, które mają charakter warunkowo zwrotny, nie są traktowane jako akcje występujące i są wyłączone z wyliczenia podstawowego zysku na akcję tak długo, jak długo podlegają możliwemu zwrotowi.

9.26. Umowy koncesjonowane

Grupa ujmuje i wycenia przychody i koszty z tytułu umowy na usługi koncesjonowane zgodnie z MSSF 15 za usługi, które przeprowadza. Grupa rozlicza umowę koncesjonowaną za pomocą modelu określonego w KIMSF 12. W przypadku wykonywania więcej niż jednej usługi (np. budowy, konserwacji i modernizacji usług) w ramach jednej umowy, uzyskane lub należne wynagrodzenie jest ustalone poprzez odniesienie do relatywnej wartości godziwej świadczonych usług, jeżeli kwoty można odrębnie określić. Grupa rozpoznaje składnik aktywów finansowych w zakresie, w jakim ma bezwarunkowe umowne prawo do otrzymania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych od lub na polecenie koncesjodawcy.

Koncesjodawca posiada bezwarunkowe prawo do otrzymywania środków pieniężnych, jeżeli koncesjodawca zagwarantuje w ramach umowy zapłatę na rzecz koncesjodawcy:

- określonych lub dających się ustalić kwot lub
- deficytu, jeżeli taki wystąpi, między kwotami otrzymanymi od użytkowników danej usługi użyteczności publicznej a określonymi lub dającymi się ustalić kwotami, nawet jeżeli zapłata ta jest uzależniona od tego, czy koncesjodawca zapewni, aby infrastruktura spełniała określone wymogi związane z jakością i wydajnością.

Do ujętego składnika aktywów finansowych mają zastosowanie standardy MSR 32, MSSF 9 oraz MSSF 7. Kwota należna od lub na polecenie koncesjodawcy jest rozliczana zgodnie z MSSF 9 jako należności, w tym odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Zgodnie z MSR 23, koszty finansowania zewnętrznego związane z umową ujmuje się jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione, chyba że koncesjodawca ma umowne prawo do uzyskania wartości niematerialnej (prawo do nakładania opłat na użytkowników usługi publicznej).

10. Standardy i zmiany do standardów wydane przez RMSR

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 roku, z wyjątkiem zmian opisanych poniżej.

Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego.

Zmiany wprowadzone samodzielnie przez Grupę

W dniu 25 czerwca 2020 roku Zarząd Trakcji przyjął uchwałę w sprawie przyjęcia instrukcji relokacji kosztów, w której został określony nowy sposób przyporządkowania kosztów jednostek i komórek organizacyjnych na poszczególne stanowiska kosztów. W związku z powyższym Grupa od dnia 1 lipca 2020 roku dokonała zmiany prezentacyjnej kosztów dotyczących realizacji kontraktów. Zgodnie z przyjętą instrukcją dla każdej komórki organizacyjnej centrali Grupy ustanowiono indywidualne zasady relokacji kosztów na odpowiednie stanowiska kosztów.

Zgodnie z MSR 8 par. 22 „Podejście retrospektywne”: jednostka ujawnia dane porównawcze każdego okresu tak, jak gdyby zmienione zasady (polityka) rachunkowości były stosowane od zawsze, co oznacza, iż Spółka powinna zastosować wyżej opisaną zmianę od 1 stycznia 2019 roku. Grupa odstąpiła od podejścia wskazanego w MSR 8 par. 22 i zastosowała przekształcenie od dnia 1 lipca 2019 roku analogicznie do okresu, w którym zmiana została wprowadzona w 2020 roku. W ocenie Grupy taka prezentacja w sposób bardziej rzetelny pozwala na zachowanie porównywalności danych w rachunku zysków i strat za 2019 i 2020 rok. Wprowadzona przez Grupę zmiana nie ma wpływu na wynik netto oraz kapitały Grupy, stanowi jedynie korektę prezentacyjną pomiędzy elementami rachunku zysków i strat.

Grupa zmianę tę zastosowała od 1 lipca 2020 roku oraz dokonała zmiany prezentacyjnej danych porównywalnych od dnia 1 lipca 2019 roku. Wpływ zmiany na okres porównywalny był następujący:

- koszt własny sprzedaży został powiększony o kwotę 2 666 tys. zł,
- koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji uległy zwiększeniu o kwotę 190 tys. zł,
- zaś koszty ogólnego zarządu obniżyły się o kwotę 2 856 tys. zł.

Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku wystąpiły następujące zmiany zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego:

- **Zmiana w MSSF 3 Połączenia jednostek**

Zmiana w MSSF 3 została opublikowana w dniu 22 października 2018 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później.

Celem zmiany było doprecyzowanie definicji przedsięwzięcia (ang. business) i łatwiejsze odróżnienie przejęć „przedsięwzięć” od grup aktywów dla celów rozliczenia połączeń. Do standardu dodano opcjonalny „test koncentracji”, który upraszcza ocenę tego czy nabyte aktywa i działania stanowią przedsięwzięcie.

- **Zmiany w MSR 1 i MSR 8: Definicja określenia „istotny”**

Zmiany w MSR 1 i MSR 8 zostały opublikowane w dniu 31 października 2018 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później.

Celem zmian było doprecyzowanie definicji „istotności” i ułatwienie jej stosowania w praktyce.

- **Reforma referencyjnych stóp procentowych (stawek referencyjnych) - Zmiany w MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7**

Zmiany w MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7 zostały opublikowane w dniu 26 września 2019 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później.

Zmiany modyfikują szczegółowe wymogi rachunkowości zabezpieczeń, aby zminimalizować (wyliminować) potencjalne skutki niepewności związanej z reformą referencyjnych (międzybankowych) stóp procentowych. Ponadto, jednostki będą zobowiązane do dodania dodatkowych ujawnień odnośnie tych powiązań zabezpieczających, na które bezpośredni wpływ ma niepewność związana z reformą.

Ponadto, od dnia 1 czerwca 2020 roku, po przyjęciu do stosowania przez Komisję Europejską w październiku 2020 roku, Grupa stosuje Zmianę w MSSF 16 Leasing: Ulgi związane z Covid-19. Zmiana została opublikowana w dniu 28 maja 2020 roku i ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 czerwca 2020 roku lub później, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Zmiana wprowadza w MSSF 16 uproszczenie, pozwalające nie ujmować modyfikacji umowy leasingu w przypadku, gdy nastąpiły np. zmiany w płatnościach związane z pandemią Covid-19.

Powyższe zmiany nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Trakcja za 2020 rok.

10.1. Standardy i interpretacje zostały wydane przez RMSR a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

- **MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe**

Nowy standard został opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku, a następnie zmieniony w dniu 25 czerwca 2020 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później. Dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15 i MSSF 9). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące umów ubezpieczeniowych (MSSF 4). W dniu 25 czerwca 2020 roku zmieniono również MSSF 4 – w zakresie wydłużenia okresu zwolnienia ubezpieczycieli z zastosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe do dnia 1 stycznia 2023 roku.

Grupa stosuje nowy standard od dnia 1 stycznia 2023 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- **Zmiana w MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Klasyfikacja zobowiązań jako krótko- i długoterminowe**

Zmiana w MSR 1 została opublikowana w dniu 23 stycznia 2020 roku, następnie zmodyfikowano w lipcu 2020 roku datę wejścia w życie i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później.

Zmiana na nowo definiuje kryteria jakie muszą być spełnione, aby zobowiązanie uznać za krótkoterminowe. Zmiana może wpłynąć na zmianę prezentacji zobowiązań i ich reklasyfikację pomiędzy zobowiązaniami krótko- i długoterminowymi.

Grupa stosuje zmieniony standard od dnia 1 stycznia 2023 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- **Zmiany w MSSF 3, MSR 16, MSR 37 oraz coroczne poprawki do standardów 2018-2020 (Annual improvements)**

Zmiany w tych standardach zostały opublikowane w dniu 14 maja 2020 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później. Wśród zmian jest m.in. wprowadzenie zakazu pomniejszania kosztu wytworzenia środków trwałych o przychody ze sprzedaży produktów testowych powstałych w procesie tworzenia/uruchamiania środka trwałego.

Grupa stosuje zmienione standardy od dnia 1 stycznia 2022 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionych standardów.

- **Zmiany w MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 oraz MSSF 16 Reforma referencyjnych stóp procentowych (stawek referencyjnych) – Faza 2**

Zmiany w tych standardach zostały opublikowane w dniu 27 sierpnia 2020 roku i uzupełniają one pierwszą fazę zmian w sprawozdawczości wynikających z reformy międzybankowych stawek referencyjnych z września

2019 roku. Zmiany mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później. Zmiany w drugiej fazie koncentrują się na wpływie jaki będzie miało na wycenę, np. instrumentów finansowych, zobowiązań leasingowych, zastąpienie dotychczasowej stopy referencyjnej nową stopą wynikającą z reformy.

Grupa zastosuje zmienione standardy od dnia 1 stycznia 2021 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionych standardów.

- **Zmiany w MSR 1 – Ujawnianie zasad (polityki) rachunkowości i MSR 8 – Definicja wartości szacunkowych**

Zmiany w tych standardach zostały opublikowane w dniu 12 lutego 2021 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później. Celem tych zmian jest położenie większego nacisku na ujawnianie istotnych zasad rachunkowości oraz doprecyzowanie charakteru różnic pomiędzy zmianami wartości szacunkowych a zmianami zasad (polityki) rachunkowości.

Grupa zastosuje zmienione standardy od dnia 1 stycznia 2023 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionych standardów.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez kraje UE:

- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe, opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku, wraz ze zmianami z dnia 25 czerwca 2020 roku,
- Zmiana w MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Klasyfikacja zobowiązań jako krótko- i długoterminowe opublikowana 23 stycznia 2020 roku, wraz ze zmianami z dnia 15 lipca 2020 roku,
- Zmiany w MSSF 3, MSR 16, MSR 37 oraz coroczne poprawki do standardów 2018-2020 opublikowane w dniu 14 maja 2020 roku,
- Zmiany w MSR 1 – Ujawnianie zasad (polityki) rachunkowości i MSR 8 – Definicja wartości szacunkowych opublikowane w dniu 12 lutego 2021 roku.

Według szacunków Grupy, wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

11. Ryzyko kontynuacji działalności Jednostki dominującej oraz podjęte i planowane działania Zarządu

Trakcja S.A. jest Jednostką dominującą w Grupie Trakcja. Sytuacja Grupy jest ściśle uzależniona od sytuacji Jednostki dominującej.

W nawiązaniu do noty 10 rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki Trakcja za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2020 roku, noty 62 rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Trakcja za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 roku oraz noty 10 skonsolidowanego raportu kwartalnego za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku Zarząd Jednostki dominującej przedstawia poniżej aktualizację dotyczącą kwestii opisanych we wskazanych notach sprawozdań finansowych.

Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności, zatem nie zawiera żadnych korekt dotyczących odmiennych zasad wyceny i klasyfikacji aktywów i pasywów, które byłyby konieczne w przypadku, gdyby założenie kontynuacji działalności Jednostki dominującej okazało się nieuzasadnione.

Zarząd Trakcja przedstawił poniżej informacje o aktualnej sytuacji finansowej Spółki, wskazując na ryzyko kontynuacji działalności Spółki w okresie dwunastu miesięcy od daty sporządzenia sprawozdania finansowego.

Ryzyko kontynuacji działalności

Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku Jednostka dominująca odnotowała stratę netto w wysokości 70 481 tys. zł oraz ujemny kapitał obrotowy netto wyniósł 39 221 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku zobowiązania finansowe z tytułu kredytów i pożyczek, leasingu oraz obligacji Spółki wynosiły łącznie 386 517 tys. zł (część długoterminowa 291 713 tys. zł, część krótkoterminowa 94 804 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2020 roku zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania wynosiły 302 052 tys. zł, w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług i kwoty zatrzymane 252 922 tys. zł, z czego przeterminowane 121 940 tys. zł, które Jednostka dominująca w miarę możliwości reguluje z bieżących wpływów.

W związku z powyższymi czynnikami istnieje ryzyko zagrożenia kontynuacji działalności.

Ogólna sytuacja Spółki

Spółka uzyskała następujące wyniki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku:

- wynik brutto ze sprzedaży: -20 456 tys. zł (12 miesięcy 2019 roku przekształcone: -95 556 tys. zł)
- EBITDA: -34 336 tys. zł (12 miesięcy 2019 roku: -120 785 tys. zł)
- wynik netto: -70 481 tys. zł (12 miesięcy 2019 roku: -249 678 tys. zł)
- kapitał własny: 279 645 tys. zł (na dzień 31.12.2019 roku: 349 925 tys. zł)

Portfel zamówień Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosił 1 759 mln zł, z których 59,2 mln zł stanowią umowy podpisane w 2020 roku. Ponadto, Jednostka dominująca złożyła najkorzystniejsze oferty w przetargach publicznych (nierozstrzygnięte do dnia publikacji niniejszego sprawozdania) na łączną kwotę przypadającą dla Spółki 711,2 mln zł.

Realizacja projektów optymalizujących działalność Spółki

W związku z podpisaniem dokumentacji finansowania długoterminowego w 2019 roku, Spółka zobowiązała się do spełnienia szeregu warunków następczych, m.in. wdrożenia planu naprawczego.

W trakcie 2020 roku Spółka zakończyła realizację I etapu oraz przystąpiła do II etapu Planu Naprawczego przewidzianego na lata 2020-21. Plan Naprawczy przewiduje, że Spółka podejmie szereg czynności (57 nowych inicjatyw) mających na celu m.in. uzyskanie przez Spółkę korzyści finansowych, usprawnienie procedur wewnętrznych, optymalizację struktury wewnętrznej. Ponadto, zgodnie z dokumentacją finansową, Spółka dostarcza nie rzadziej niż raz na miesiąc do agenta kredytu (mBank S.A.) sprawozdanie zarządu z realizacji Planu Naprawczego, które jest dodatkowo weryfikowane przez doradcę.

Kontynuacja negocjacji w sprawie roszczeń

W okresie 2020 roku Zarząd Spółki kontynuował negocjacje z PKP PLK w celu ugodowego rozwiązania sporów sądowych. Wartość roszczeń kontraktowych procedowanych na drodze sądowej przez Trakcję wraz z partnerami konsorcjów oraz podwykonawcami wobec PKP PLK na dzień publikacji niniejszego raportu wynosi

ogółem ok. 158,6 mln zł (kwota brutto wraz ze skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami), w tym kwota przypadająca dla Trakcji to ok. 120,3 mln zł.

Spółka prowadzi mediacje z PKP PLK przy udziale Prokuratury Generalnej w ramach mediacji przy Sądzie Polubownym przy Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w kwocie 139,2 mln zł (kwota brutto wraz ze skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami), w tym kwota przypadająca dla Trakcji to ok. 106,9 mln zł. Szczegółowe informacje zostały zawarte w nocy 51 niniejszego raportu.

Na dzień 31 marca 2021 roku wartość pozostałych roszczeń kontraktowych, których Spółka wraz z partnerami konsorcjów oraz podwykonawcami dochodzi na drodze kontraktowej (pozasądowej) wynosi 299,4 mln zł, w tym kwota przypadająca dla Trakcji wynosi 249,5 mln zł.

Na obecnym etapie Zarząd Spółki nie jest w stanie określić terminu zakończenia negocjacji dotyczących roszczeń sądowych i ich wpływu na wynik finansowy.

Pozyskiwane nowe znaczące kontrakty

Spółka, tak jak dotychczas, aktywnie uczestniczy w postępowaniach przetargowych na rynku kolejowym oraz drogowym, które aktualnie charakteryzują się dużą liczbą uczestników. Wzrost konkurencji wynika ze zmniejszenia ilości przetargów na rynku inwestycyjnym w porównaniu do potencjału wykonawczego firm budowlanych na rynku polskim. Obecna tendencja na rynku pokazuje, że oferty wykonawców przekraczające budżety inwestorskie są coraz częściej akceptowane przez zamawiających.

W 2020 roku Spółka podpisała następujące znaczące kontrakty:

- a) w dniu 2 kwietnia 2020 roku Trakcja podpisała kontrakt na „Modernizację stacji 110/15/6 kV Śródmieście w Łodzi” (wartość kontraktu – 18,9 mln zł netto) – w lipcu 2020 roku PGE Dystrybucja S.A. wypowiedziała umowę,
- b) w dniu 7 maja 2020 roku Trakcja podpisała kontrakt na „Budowę mostów B. Chrobrego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 455 we Wrocławiu”, szczegóły zostały podane w raporcie bieżącym 17/2020 (wartość kontraktu – 56,7 mln zł netto).

Najkorzystniejsze oferty złożone w przetargach publicznych w 2020 roku:

- a) „Przebudowa linii kolejowej nr 7 - Warszawa Wschodnia - Wawer” (wartość kontraktu – 422,4 mln zł netto);
- b) „Rozbudowa linii tramwajowej w Olsztynie” (udział Spółki – 163,9 mln zł netto);
- c) „Budowa linii tramwajowej w Bydgoszczy” (wartość kontraktu – 124,9 mln zł netto).

Na kontraktach wymienionych powyżej w punktach (a) i (b) przewidziane są wypłaty zaliczek. Zaliczka na kontrakcie „Przebudowa linii kolejowej nr 7 - Warszawa Wschodnia – Wawer” wynosi 42,2 mln zł netto, natomiast zaliczka na kontrakcie „Rozbudowa linii tramwajowej w Olsztynie” wynosi 16,4 mln zł netto i jest odnawialna. Podpisanie umów na realizację powyższych kontraktów i pozyskanie zaliczek wpłynęło pozytywnie na sytuację płynnościową Jednostki dominującej.

Znaczące umowy podpisane po dacie bilansowej:

W dniu 10 lutego 2021 roku Spółka podpisała kontrakt na „Rozbudowę układu komunikacyjnego wraz z budową wiaduktu nad torami kolejowymi w Skarżysku-Kamiennej w ramach: "Budowa zintegrowanego systemu komunikacyjnego obejmującego wykonanie przebudowy istniejącego układu komunikacyjnego wraz z budową obiektu w celu przekroczenia linii kolejowej nr 8 Warszawa-Kraków i skomunikowania Osiedla Dolna Kamienna z Osiedlem Przydworcowym w Skarżysku-Kamiennej" (wartość kontraktu – 28,3 mln zł netto).

Aktywna polityka w zakresie zarządzania płynnością Spółki

Oprócz działań mających wpływ na poprawę przyszłych wyników finansowych Zarząd Spółki ma również na uwadze sytuację płynnościową Spółki. Trakcja prowadzi aktywną politykę w zakresie zarządzania płynnością, monitorując na bieżąco płynność w ujęciu krótko- i długoterminowym, prowadzi także tygodniowy monitoring

przepływów pieniężnych, dążąc do utrzymania stabilnego poziomu dostępnego finansowania. W celu utrzymania płynności Spółka podejmuje działania zmierzające do pozyskania kontraktów, na których przewidziane są zaliczki. Ponadto, Trakcja prowadzi aktywną politykę utrzymywania niskiego poziomu należności, zarządzania zapasami, sprzedaży kluczowych materiałów do zamawiających w początkowej fazie realizacji kontraktu oraz negocjuje z podwykonawcami wydłużenie terminów płatności. Spółka kładzie duży nacisk na optymalizację procesów fakturowania poprzez skrócenie okresu pomiędzy wykonaniem prac a zafakturowaniem zrealizowanych robót.

Trakcja na dzień 31 grudnia 2020 roku posiadała środki pieniężne i ich ekwiwalenty w kwocie 6 693 tys. zł oraz niewykorzystane linie kredytowe na kwotę 26 325 tys. zł.

Na dzień poprzedzający zatwierdzenie niniejszego sprawozdania finansowego Spółka posiadała środki pieniężne w wysokości 6 452 tys. zł oraz niewykorzystane linie kredytowe na kwotę 2 350 tys. zł.

W oparciu o dane i założenia przyjęte na moment publikacji niniejszego raportu została zidentyfikowana luka finansowa dot. Spółki w wysokości około 159-216 mln zł (luka finansowa zaprezentowana w sprawozdaniu finansowym za 2019 roku wynosiła 89 mln zł). Wzrost wartości luki finansowej spowodowany jest między innymi niezrealizowaniem założeń przyjętych w poprzednim modelu oraz opóźnieniem otrzymania niektórych instrumentów finansowych. Spółka zaznacza, że podana wartość jest szacunkową nieprecyzyjną informacją zmieniającą się w czasie w zależności od przyjmowanych założeń co do realizacji przyszłych zdarzeń oraz obarczona wysokim ryzykiem zmienności w czasie.

W związku z działaniami prowadzonymi w ramach drugiej rundy finansowania Spółka jest w trakcie negocjacji z instytucjami finansowymi i kluczowymi akcjonariuszami w zakresie dofinansowania Spółki w kwocie niezbędnej do pokrycia luki finansowej. Spółka oczekuje, iż podpisanie umów finansowania w ramach drugiej rundy, które jest spodziewane do końca II kwartału 2021 roku pozwoli na pokrycie większości występującej na dzień bilansowy luki finansowej.

W przypadku niepowodzenia rozmów w ramach drugiej rundy finansowania w ocenie Spółki kontynuacja działalności będzie zagrożona.

Nowe źródła finansowania

W trakcie 2020 roku:

1. Trakcja kontynuowała uruchamianie instrumentów finansowych w ramach podpisanych umów kredytowych.
2. Spółka zależna BTW Sp. z. o.o. zawarła umowę leasingu zwrotnego dotyczącą specjalistycznych maszyn posiadanych przez spółkę, w wyniku której otrzymała środki pieniężne w kwocie 15 000 tys. zł. BTW udzieliło Spółce Trakcja pożyczki w kwocie 11 000 tys. zł.
3. W dniu 7 maja 2020 roku został zawarty aneks do ujednoliconej umowy pomiędzy wierzycielami z dnia 13 czerwca 2019 roku z późniejszymi zmianami („Umowa Pomiędzy Wierzycielami”) pomiędzy Spółką, jej podmiotami zależnymi a instytucjami finansowymi. Na podstawie aneksu do Umowy Pomiędzy Wierzycielami spółka zależna Trakcja Ukraina sp. z o.o. przystąpiła jako strona do Umowy Pomiędzy Wierzycielami, a ponadto wprowadzono do treści umowy zmiany mające na celu dostosowanie zasad współpracy stron w związku z planowaną przez Spółkę emisją obligacji zamiennych na akcje Spółki, które zostały objęte przez COMSA S.A.U. („Obligacje Zamienne COMSA”). Zgodnie z aneksem do Umowy Pomiędzy Wierzycielami, wierzytelności z tytułu Obligacji Zamiennych COMSA zostały podporządkowane spłacie wierzytelności finansowych wynikających w szczególności z istniejącego finansowania Spółki i nie mogą zostać spłacone przed całkowitą, ostateczną i bezwarunkową spłatą wszystkich takich wierzytelności, wygaśnięciem zobowiązań wszystkich wierzycieli będących stroną Umowy Pomiędzy Wierzycielami do udostępnienia środków lub wystawienia gwarancji na podstawie właściwych dokumentów finansowania oraz wygaśnięciem wszystkich gwarancji wystawionych na podstawie właściwych dokumentów finansowania. Jednocześnie, strony uzgodniły, że Obligacje Zamienne COMSA mogą, bez zgody wierzycieli, zostać skonwertowane na akcje Spółki niezależnie od podporządkowania,

na warunkach wskazanych w Warunkach Emisji Obligacji Zamiennych COMSA. Poza powyższymi zmianami, żadne istotne postanowienia Umowy Pomiędzy Wierzycielami nie uległy zmianie.

4. W dniu 8 maja 2020 roku Spółka dokonała emisji 11 764 705 obligacji imiennych serii F zamiennych na akcje serii D Spółki o wartości nominalnej 1,70 zł każda, o łącznej wartości nominalnej 19 999 998,50 zł („Obligacje Serii F”) oraz 4 514 405 obligacji imiennych serii G zamiennych na akcje serii D Spółki o wartości nominalnej 1,70 zł każda, o łącznej wartości nominalnej 7 674 488,50 zł („Obligacje Serii G”).

W dniu 8 maja 2020 roku Zarząd Spółki podjął uchwałę o dokonaniu przydziału:

- wszystkich Obligacji Serii F po cenie emisyjnej równej cenie nominalnej na rzecz Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. oraz

- wszystkich Obligacji Serii G po cenie emisyjnej równej cenie nominalnej na rzecz COMSA S.A.U. („Comsa”).

Wszystkie Obligacje Serii F zostały opłacone przelewem na rachunek bankowy Spółki. Kwota należna od Comsa z tytułu przyjęcia propozycji nabycia Obligacji Serii G została potrącona z wierzytelnością Comsa wynikającą z pożyczki udzielonej Spółce.

Więcej informacji o Obligacjach Serii F i Serii G zostało opisanych w punkcie 16 Dodatkowych informacji i objaśnień do niniejszego sprawozdania finansowego.

W dniu 5 sierpnia 2020 roku Spółka uzyskała zgodę obligatariusza Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. na zmianę Warunków Emisji Obligacji Serii F oraz doszło do obustronnego podpisania Aneksu nr 1 do Warunków Emisji Obligacji Serii F w zakresie zmiany terminu wypłaty odsetek. Nowy termin wypłaty odsetek (okres odsetkowy) będzie wynosić 3 miesiące. Pozostałe istotne Warunki Emisji Obligacji Serii F nie uległy zmianie.

5. W dniu 1 czerwca 2020 roku Trakcja otrzymała zaliczkę w kwocie brutto 24 498 tys. zł dla kontraktu: „Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Choszczno - Stargard w ramach projektu „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Choszczno - Stargard”.

6. Ponadto, Spółka ujęła w sprawozdaniu z dochodów całkowitych dywidendy od spółek zależnych w kwocie 2 042 tys. zł, których płatność została skompensowana z udzielonymi przez te spółki zależne pożyczkami do Trakcji.

Ryzyko związane z pandemią SARS CoV-2

Szczegółowy opis ryzyka został przedstawiony w punkcie 2.5 Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki.

Dotychczasowy rozwój pandemii SARS CoV-2 nie ma znaczącego wpływu na zagrożenie kontynuacji działalności Spółki w dającej przewidzieć się przyszłości. Dalszy rozwój zdarzeń związanych z pandemią trudny do przewidzenia w obecnej chwili może mieć negatywny wpływ na działalność operacyjną, terminowość prac i koszty ponoszone przez Spółkę.

Trwająca pandemia wirusa SARS CoV-2, skutkująca dotychczas m.in. ograniczeniem transportu oraz zachwianiem ciągłości dostaw komponentów i surowców, może doprowadzić do opóźnień w realizacji przez Spółkę zamówień na podstawie kontraktów, w ramach których Spółka występuje jako wykonawcy lub podwykonawcy, a w konsekwencji może przełożyć się na ryzyko wystąpienia przez zamawiających z roszczeniami o zapłatę przez Spółkę kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji zamówień.

Pomimo, iż na dzień publikacji niniejszego raportu, zarówno kontrahenci jak i instytucje finansowe zachowują ciągłość działalności, dalsze rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 oraz zmiana trybu pracy kontrahentów Spółki, sądów oraz instytucji finansujących Spółkę, może doprowadzić do wydłużenia procesów decyzyjnych, w tym może mieć pośredni wpływ na bieżącą działalność Spółki, w szczególności poprzez:

- utrudnienie dostępu do uzyskiwania przez Spółkę środków finansowych z rynku papierów wartościowych,
- konieczność zmiany terminów dostaw wybranych materiałów pochodzących z importu,

- ograniczenie dostępności pracowników z zagranicy,
- wydłużenie procedur odbioru w związku z pracą zdalną części personelu klientów,
- przedłużenie procedur administracyjnych i sądowych,
- ograniczenie możliwości przemieszczania,
- konieczność pracy zdalnej i kwarantannę części pracowników.

W konsekwencji powyższe zdarzenia mogą doprowadzić do opóźnień w uzyskaniu przez Spółkę środków finansowych niezbędnych dla wykonywania jej zobowiązań finansowych, pozyskania nowych zamówień, z uwagi na brak posiadania wymaganego zabezpieczenia finansowego w postaci gwarancji lub środków niezbędnych na zapłatę kaucji, a także niespełnienia zobowiązań Spółki wynikających z umów. W konsekwencji negatywnego wpływu pandemii wirusa SARS CoV-2 na wskazane powyżej działania, płynność i sytuacja finansowa Spółki może ulec pogorszeniu. Jednocześnie, spowodowane pandemią ewentualne ograniczenia lub przesunięcia w czasie realizacji inwestycji zamawiających mogą mieć wpływ na perspektywy finansowe Spółki w kolejnych okresach finansowych. Spółka ocenia wystąpienie powyższych ryzyk jako średnie i na dzień publikacji niniejszego sprawozdania nie jest w stanie oszacować wpływu tych ryzyk na przyszłe wyniki finansowe oraz przepływy pieniężne Spółki.

Zdarzenia, które nastąpiły po dacie bilansowej wpływające na płynność Spółki

Otrzymanie ceny sprzedaży za nieruchomość we Wrocławiu

Po dniu bilansowym, tj. w dniu 3 marca 2021 roku Spółka poinformowała raportem bieżącym 6/2021, iż otrzymała zapłatę za sprzedaż nieruchomości przy ul. Lotniczej 100 we Wrocławiu w łącznej wysokości 53 000 tys. zł, co nastąpiło w następujący sposób:

- część ceny w wysokości 2 250 tys. zł otrzymała Spółka;
- część ceny w wysokości 50 150 tys. zł kupujący przekazał przelewem bankowym na rachunek mBank S.A. w celu spłaty całości zobowiązania Spółki z tytułu kredytu obrotowego (w wysokości 50 mln zł wraz z odsetkami), którego zabezpieczeniem jest hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomości będącej przedmiotem sprzedaży, co umożliwi wykreślenie tej hipoteki. Pozostała kwota po spłacie zobowiązania z tytułu kredytu obrotowego zostanie przez mBank S.A. przekazana na rachunek bankowy Spółki.

Dodatkowo część ceny w wysokości 600 tys. zł. Spółka otrzyma po doręczeniu kupującemu oświadczenia banku o wyrażeniu zgody na bezwarunkowe wykreślenie hipoteki ustanowionej na nieruchomości.

Zdarzenia, których oczekiwana realizacja nastąpi po dacie bilansowej

Spółka jest w trakcie procesu sprzedaży aktywów nieoperacyjnych. Spółka planuje sprzedaż kolejnych aktywów nieoperacyjnych, w tym nieruchomości przy ul. Oliwskiej w Warszawie za cenę 18 000 tys. zł. Termin finalizacji transakcji, na wniosek kontrahenta, został odroczony w czasie z przyczyn związanych z obecną pandemią COVID-19. Spółka zakłada finalizację transakcji w pierwszym półroczu 2021 roku.

Zarząd Spółki stoi na stanowisku, że przeprowadzone analizy i podjęte kroki neutralizują w sposób zadowalający ryzyko utraty płynności. W ocenie Spółki prowadzone działania pozwolą na zabezpieczenie finansowania prowadzonej działalności i przygotują Spółkę do realizacji większej skali projektów.

Ryzyko nieosiągnięcia określonych umową wartości wskaźników finansowych

Jednostka dominująca, na podstawie Umowy Wspólnych Warunków z dnia 27 września 2019 roku, obowiązana jest do przestrzegania wskaźników finansowych (dalej „Kowenanty”) związanych z bieżącą sytuacją finansową Jednostki dominującej.

Umowa przewidywała pierwszą weryfikację spełnienia Kowenantów przez Jednostkę dominującą oraz Grupę na dzień 30 września 2020 roku, a następnie w cyklach kwartalnych do 30 września 2022 roku. Jednostka

dominująca otrzymała od podmiotów finansujących zgody na odstąpienie od testowania Kowenantów na dzień 30 września 2020 roku, 31 grudnia 2020 roku oraz 31 marca 2021 roku. Kolejny termin weryfikacji Kowenantów zgodnie z ww. umową finansowania długoterminowego przypada na 30 czerwca 2021 roku. Na dzień publikacji raportu, w opinii Zarządu Spółki, istnieje ryzyko nieosiągnięcia określonych umową wartości wskaźników finansowych na 30 czerwca 2021 roku. Spółka jest w trakcie ustaleń z podmiotami finansującymi ramach drugiej rundy finansowania nowych terminów i wysokości wskaźników finansowych obowiązujących Spółkę.

Ryzyko niepowodzenia podjętych działań

Zarząd Spółki sporządził sprawozdanie finansowe przy założeniu kontynuacji działalności w okresie co najmniej 12 miesięcy do daty zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji. Kontynuacja działalności Spółki zależy od skutecznej realizacji procesu pokrycia luki finansowej. Ewentualne niezrealizowanie oczekiwanych efektów podjętych działań w zakresie dodatkowego finansowania oraz negocjacji roszczeń może prowadzić do zagrożenia kontynuacji działalności Trakcji.

Dodatkowo na przyszłe pogorszenie płynności mogą potencjalnie wpłynąć czynniki takie jak: przesunięcie terminów pozyskania środków pieniężnych z tytułu zaliczek, roszczeń oraz negatywne zdarzenia wynikające z pandemii COVID-19.

Mając na uwadze ewentualne negatywne lub nieprzewidziane skutki zdarzeń opisanych w niniejszym punkcie a także ewentualne przesunięcie w czasie działań zapewniających dostateczne finansowanie działalności, Spółka ma możliwość podjęcia dodatkowych działań polegających na:

1. Rozpoczęciu negocjacji z wierzycielami Spółki dot. restrukturyzacji zadłużenia wraz z jednoczesnym podjęciem środków dopuszczonych przez obowiązujące przepisy prawne w zakresie ochrony Spółki oraz interesu wierzycieli i akcjonariuszy.
2. Przeprowadzeniu restrukturyzacji operacyjnej polegającej na zbyciu aktywów niewykorzystywanych w podstawowej działalności operacyjnej, między innymi akcji i udziałów w spółkach zależnych, rzeczowego majątku trwałego.
3. Ograniczenie zakresu działalności Spółki.

12. Wybrane dane finansowe

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro w okresie objętym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym:

Okres zakończony	Średni kurs w okresie	Minimalny kurs w okresie	Maksymalny kurs w okresie	Kurs na ostatni dzień okresu
31.12.2020 r.	4,4742	4,2279	4,6330	4,6148
31.12.2019 r.	4,3018	4,2406	4,3891	4,2585

* Średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym roku obrotowym.

Podstawowe pozycje skonsolidowanego bilansu w przeliczeniu na euro:

	31.12.2020		31.12.2019	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Aktywa trwałe	581 319	125 968	596 366	140 042
Aktywa obrotowe	896 437	194 253	887 954	208 513
AKTYWA RAZEM	1 477 756	320 221	1 484 320	348 555
Kapitał własny	337 116	73 051	425 484	99 914
Zobowiązania długoterminowe	340 847	73 860	232 816	54 671
Zobowiązania krótkoterminowe	799 793	173 310	826 020	193 970
PASYWA RAZEM	1 477 756	320 221	1 484 320	348 555

Do przeliczenia danych skonsolidowanego bilansu przyjęto kurs ustalony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień danego roku obrotowego.

Podstawowe pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat w przeliczeniu na euro:

	Rok zakończony 31.12.2020		Rok zakończony 31.12.2019	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Przychody ze sprzedaży	1 338 982	299 267	1 440 774	334 924
Koszt własny sprzedaży	(1 327 676)	(296 740)	(1 511 681)	(351 407)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	11 306	2 527	(70 907)	(16 483)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(90 163)	(20 152)	(288 390)	(67 039)
Zysk (strata) brutto	(119 858)	(26 789)	(313 369)	(72 846)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(109 986)	(24 582)	(285 048)	(66 262)
Zysk (strata) netto za okres	(109 986)	(24 582)	(285 048)	(66 262)

Do przeliczenia danych skonsolidowanego rachunku zysków i strat przyjęto średni kurs euro obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym roku obrotowym, ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ten dzień.

Podstawowe pozycje skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych w przeliczeniu na euro:

	Rok zakończony 31.12.2020		Rok zakończony 31.12.2019	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	37 174	8 309	(190 108)	(44 193)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	2 272	508	4 601	1 070
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(11 001)	(2 459)	176 293	40 981
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	28 445	6 358	(9 214)	(2 142)

Do przeliczenia powyższych danych skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych przyjęto średni kurs euro obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym roku obrotowym, ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ten dzień.

	31.12.2020		31.12.2019	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Środki pieniężne na początek okresu	107 461	25 234	116 675	27 134
Środki pieniężne na koniec okresu	135 906	29 450	107 461	25 234

Środki pieniężne wyłączone z rachunku przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2020 roku dotyczą zablokowanych środków na rachunkach projektów deweloperskich w kwocie 272 tys. zł (31.12.2019 r.: 12 tys. zł).

Do przeliczenia powyższych danych skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych przyjęto:

- kurs ustalony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień danego roku obrotowego - dla pozycji "Środki pieniężne na koniec okresu",
- kurs ustalony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roku obrotowego poprzedzającego dany rok obrotowy - dla pozycji "Środki pieniężne na początek okresu".

Kurs euro na ostatni dzień roku obrotowego zakończonego dnia 31 grudnia 2018 roku wyniósł 4,3000 zł.

13. Informacje dotyczące segmentów

Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i usług oraz obsługujące inne rynki. Ze względu na dość jednolity charakter działalności spółek wchodzących w skład Grupy poniższe segmenty pokrywają się z poszczególnymi jednostkami Grupy.

W efekcie zidentyfikowano następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

- Segment Budownictwo cywilne - Polska, który zajmuje się robotami inżynieryjnymi i budowlano - montażowymi (Trakcja, BTW, Torprojekt, PEUiM, Dalba oraz PDM),
- Segment Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne - kraje bałtyckie, który zajmuje się robotami inżynieryjnymi i budowlano - montażowymi sektora drogowego i kolejowego w krajach bałtyckich (Grupa AB Kauno Tiltai),
- Pozostałe - znajduje się tutaj segment budownictwa mieszkaniowego, który zajmuje się szeroko pojętą działalnością deweloperską, w tym budownictwo kubaturowe (PRK 7 Nieruchomości) a także działalność spółek ukraińskich.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata brutto. Podatek dochodowy jest monitorowany na poziomie Grupy i w związku z tym nie podlega alokacji do segmentów.

Stosowane zasady dotyczące segmentów operacyjnych, związane z ustalaniem wyników finansowych, aktywów i zobowiązań segmentów, w tym określenie, które z tych elementów są monitorowane na poziomie Grupy pozostały niezmienione w trakcie 2020 roku.

Główni klienci

W 2020 roku oraz w okresie porównywalnym przychody z tytułu transakcji z zewnętrznymi pojedynczymi klientami stanowiły odpowiednio 10% lub więcej łącznych przychodów Grupy. Poniższa tabela prezentuje łączną kwotę przychodów uzyskanych od każdego tego rodzaju klienta oraz wskazanie segmentów, których te przychody dotyczą:

Łączna kwota przychodów uzyskana w 2020 r. od pojedynczego odbiorcy (w tys. zł)	Segmenty prezentujące te przychody
513 739	Budownictwo cywilne - Polska
271 977	Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne - kraje bałtyckie

Zarząd Jednostki dominującej odstąpił od prezentacji przychodów uzyskanych od klientów zewnętrznych w podziale na produkty i usługi ze względu na nadmierny koszt pozyskania tej informacji, co jest zgodne z MSSF 8.

Segmenty operacyjne

Za okres od dnia 1.01.2020 do dnia

31.12.2020

Badane

	Działalność kontynuowana			Razem	Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
	Budownictwo cywilne - Polska	Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne – kraje bałtyckie	Pozostałe segmenty				
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów	729 620	567 093	42 269	1 338 982	-	-	1 338 982
Sprzedaż między segmentami	1 301	127	1 241	2 669	-	(2 669)	-
Przychody segmentu ogółem	730 921	567 220	43 510	1 341 651	-	(2 669)	1 338 982
Wyniki							
Amortyzacja	25 347	12 115	266	37 728	-	-	37 728
Przychody finansowe z tytułu odsetek	143	333	436	912	-	(573)	339
Koszty finansowe z tytułu odsetek	19 282	1 261	372	20 915	-	(573)	20 342
Zysk (strata) brutto segmentu	(80 944)	(33 310)	(4 871)	(119 125)	-	(733)	(119 858)

Za okres od dnia 1.01.2019 do dnia

31.12.2019

Badane

	Działalność kontynuowana			Razem	Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
	Budownictwo cywilne - Polska	Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne – kraje bałtyckie	Pozostałe segmenty				
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	938 190	425 865	76 719	1 440 774	-	-	1 440 774
Sprzedaż między segmentami	3 551	9	1 325	4 885	-	(4 885)	-
Przychody segmentu ogółem	941 741	425 874	78 044	1 445 659	-	(4 885)	1 440 774
Wyniki							
Amortyzacja	25 620	11 793	663	38 076	-	-	38 076
Przychody finansowe z tytułu odsetek	660	3 083	459	4 202	-	(895)	3 307
Koszty finansowe z tytułu odsetek	13 918	3 143	87	17 148	-	(895)	16 253
Zysk (strata) brutto segmentu	(176 102)	(137 776)	386	(313 492)	-	123	(313 369)

Na dzień 31.12.2020

Badane

Działalność kontynuowana

	Budownictwo cywilne - Polska	Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne – kraje bałtyckie	Pozostałe segmenty	Razem	Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
Aktywa segmentu	1 067 483	549 149	59 311	1 675 943	-	(261 794)	1 414 149
Aktywa nieprzypisane							63 607
Aktywa ogółem							1 477 756
Zobowiązania segmentu*	593 914	276 979	14 203	885 096	-	(85 303)	799 793
Pozostałe ujawnienia:							
Wydatki kapitałowe	(10 005)	(12 234)	(1 441)	(23 680)	-	-	(23 680)
Odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych	(925)	(40 467)	-	(41 392)	-	-	(41 392)

* do oceny segmentu alokowano zobowiązania krótkoterminowe

Na dzień 31.12.2019

Badane

	Działalność kontynuowana			Razem	Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
	Budownictwo cywilne - Polska	Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne – kraje bałtyckie	Pozostałe segmenty				
Aktywa segmentu	1 145 628	519 117	84 130	1 748 875	-	(319 310)	1 429 565
Aktywa nieprzypisane							54 755
Aktywa ogółem							1 484 320
Zobowiązania segmentu*	712 263	190 282	27 943	930 488	-	(104 468)	826 020
Pozostałe ujawnienia:							
Wydatki kapitałowe	(5 697)	(7 837)	(1 692)	(15 226)	-	101	(15 125)
Odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych	(9 800)	(128 815)	-	(138 615)	-	-	(138 615)

* do oceny segmentu alokowano zobowiązania krótkoterminowe

Segmenty geograficzne

Za okres od dnia 1.01.2020 do dnia

31.12.2020

Badane

	Działalność kontynuowana			Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
	Kraj	Zagranica	Razem			
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów	766 609	572 373	1 338 982	-	-	1 338 982
Sprzedaż między krajem a zagranicą	776	125	901	-	(901)	-
Przychody segmentu ogółem	767 385	572 498	1 339 883	-	(901)	1 338 982

Za okres od dnia 1.01.2019 do dnia

31.12.2019

Badane

	Działalność kontynuowana			Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
	Kraj	Zagranica	Razem			
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów	974 878	465 896	1 440 774	-	-	1 440 774
Sprzedaż między krajem a zagranicą	2 819	9	2 828	-	(2 828)	-
Przychody segmentu ogółem	977 697	465 905	1 443 602	-	(2 828)	1 440 774

Na dzień 31.12.2020*Badane*

	Działalność kontynuowana					Działalność ogółem
	Kraj	Zagranica	Razem	Działalność zaniechana	Wyłączenia	
Aktywa segmentu	1 117 123	558 820	1 675 943	-	(261 794)	1 414 149
Zobowiązania segmentu*	623 970	261 126	885 096	-	(85 303)	799 793

* do oceny segmentu alokowano zobowiązania krótkoterminowe

Na dzień 31.12.2019*Badane*

	Działalność kontynuowana					Działalność ogółem
	Kraj	Zagranica	Razem	Działalność zaniechana	Wyłączenia	
Aktywa segmentu	1 192 744	556 131	1 748 875	-	(319 310)	1 429 565
Zobowiązania segmentu*	737 838	192 650	930 488	-	(104 468)	826 020

* do oceny segmentu alokowano zobowiązania krótkoterminowe

14. Przychody ze sprzedaży

Zgodnie z MSSF 15.114 Grupa przedstawia ujęte przychody z tytułu umów z klientami w podziale na następujące kategorie:

- główne typy produktów i/lub usług,
- region geograficzny,
- rodzaj klienta,
- długość trwania kontraktu.

Główne typy produktów i usług	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Usługi budowlano - montażowe	1 288 454	1 367 275
Usługi projektowe	21 277	32 448
Wynajem sprzętu	2 339	7 212
Produkcja (rozdzielnice, konstrukcje wsporcze, masy bitumiczne itp.)	14 280	10 628
Dostawy towarów i materiałów	1 825	2 400
Działalność deweloperska	-	5 968
Pozostałe	10 807	14 843
Razem	1 338 982	1 440 774

Podział przychodów ze sprzedaży ze względu na kraj	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Polska	765 460	994 805
Litwa	514 618	323 151
Szwecja	46 724	47 513
Łotwa	5 236	33 412
Węgry	-	304
Niemcy	1 148	836
Ukraina	5 796	40 753
Razem	1 338 982	1 440 774

Podział przychodów ze sprzedaży ze względu na odbiorców	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Instytucje rządowe i samorządowe	1 153 355	1 297 890
Sektor prywatny	185 627	142 884
Razem	1 338 982	1 440 774

Podział przychodów ze sprzedaży ze względu na czas realizacji kontraktów, mierzony od daty bilansowej	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Kontrakty do 12 miesięcy	922 309	1 041 304
Kontrakty powyżej 12 miesięcy	416 673	399 470
Razem	1 338 982	1 440 774

Około 38% bezpośredniego udziału w skonsolidowanych przychodach ze sprzedaży stanowią przychody od spółki PKP PLK S.A, natomiast ok. 20% od spółki Litewska Administracja Drogowa.

Generowane przychody Grupy ujmowane są w trzech segmentach operacyjnych, które są tymi samymi segmentami sprawozdawczymi.

Zarząd Spółki Trakcja negocjuje otrzymanie zapłaty z tytułu roszczeń kontraktowych procedowanych na drodze sądowej od PKP PLK, których kwota ogółem na dzień publikacji niniejszego raportu wynosi ok. 158,6 mln zł (kwota brutto wraz z skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami) w tym kwota przypadająca dla Trakcji to ok. 120,3 mln zł. Na podstawie przeprowadzonych wewnętrznych analiz oraz opinii zewnętrznych doradców Spółka uwzględniła w budżetach kontraktów długoterminowych roszczenia sądowe składane wobec zamawiających. Wysokość roszczeń sądowych składanych przez Spółkę wobec zamawiających, uwzględniana w budżetach kontraktów długoterminowych, została skorygowana o współczynnik ryzyka i współczynnik prawdopodobieństwa. Kwota roszczeń możliwych do uzyskania przez Spółkę zawiera się w przedziale 35 – 50 mln zł. Kwota została oszacowana na podstawie opinii eksperckich oraz szacunków Spółki w oparciu o dane historyczne oraz analizę poszczególnych kontraktów. Zarząd nie podaje dokładnej kwoty ujętych w sprawozdaniu finansowym roszczeń ze względu na dobro toczących się negocjacji z zamawiającym. Ponadto, Jednostka dominująca uwzględniła w wycenie znaczącego kontraktu drogowego przychody wynikające z roszczeń procedowanych w trybie kontraktowym.

W 2020 roku Spółka Trakcja rozpoznała w ramach przychodów ze sprzedaży kwotę 6,1 mln zł wynikającą z ujęcia w budżecie jednego z kontraktów przychodów zakładanych w związku z planowaną realizacją dodatkowego zakresu prac niezatwierdzonego na dzień bilansowy aneksem do umowy przez zamawiającego. Kwota 6,1 mln zł rozpoznana jako przychód w rachunku zysków i strat w 2020 roku wynika ze stopnia zaawansowania kontraktu (całkowita kwota przychodu ujętego w budżecie tego kontraktu związanego z realizacją dodatkowego zakresu prac wynosi 45 mln zł).”

15. Koszty działalności

Koszty według rodzaju:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Przekształcone
Amortyzacja	37 728	38 076
Zużycie materiałów i energii	434 609	443 528
Usługi obce	639 026	758 775
Podatki i opłaty	4 598	7 013
Wynagrodzenia	231 964	220 379
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	38 421	37 731
Pozostałe koszty rodzajowe	50 332	43 744
Koszty według rodzaju, razem	1 436 678	1 549 246
Zmiana stanu zapasów, produktów, rozliczeń międzyokresowych i rezerw	(42 066)	30 461
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	(11 217)	(7 215)
Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji (wielkość ujemna)	(5 916)	(5 758)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(60 919)	(64 026)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 316 560	1 502 708
Wartość sprzedanych materiałów i towarów	11 116	8 973
Koszt własny sprzedaży	1 327 676	1 511 681

Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Koszty wynagrodzeń i świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy	220 191	210 228
Koszty ubezpieczeń społecznych	33 405	32 243
Rezerwy na świadczenia emerytalno-rentowe	(345)	496
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	140	645
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	9 721	7 072
Rezerwa na premie	2 257	1 937
Świadczenia na rzecz pracowników z tytułu Pracowniczego Planu Kapitałowego	471	485
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	4 545	5 004
Razem	270 385	258 110

Spółka Trakcja prowadzi dla swoich pracowników Pracowniczy Plan Kapitałowy (PPK). W porozumieniu z zakładowymi organizacjami zawodowymi Spółka wybrała instytucję finansową odpowiedzialną za utworzenie rachunków PPK dla pracowników. Umowa o zarządzanie PPK przez PPK w PZU Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty zarządzany i reprezentowany przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU S.A. została podpisana 25 października 2019 roku, natomiast umowa o prowadzenie PPK została zawarta 12 listopada 2019 roku.

Wpłaty do PPK naliczane są od wysokości wynagrodzenia brutto pracownika stanowiącego podstawę naliczania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Wpłaty podstawowe finansowane przez pracodawcę wynoszą 1,5% wynagrodzenia brutto, wpłaty podstawowe finansowane przez pracownika wynoszą 2% wynagrodzenia brutto.

Do PPK automatycznie są zapisywane osoby, które ukończyły 18 rok życia a nie ukończyły 55. roku życia, pod warunkiem, że nie złożyły rezygnacji i przepracowały w Spółce 90 dni. Po ukończeniu 55. roku życia pracownik samodzielnie składa wniosek o przystąpienie do programu.

Na wniosek Spółki Trakcja Komisja Nadzoru Finansowego podjęła decyzję o wykreśleniu z dniem 30 listopada 2019 roku prowadzonego przez Spółkę Pracowniczego Programu Emerytalnego.

Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych oraz odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		
Amortyzacja środków trwałych	34 129	32 612
Amortyzacja wartości niematerialnych	391	807
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	32	-
Razem	34 552	33 419
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży, marketingu i dystrybucji		
Amortyzacja środków trwałych	94	94
Razem	94	94
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		
Amortyzacja środków trwałych	2 160	3 244
Amortyzacja wartości niematerialnych	922	1 319
Razem	3 082	4 563
Łączna amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych		
Amortyzacja środków trwałych	36 383	35 950
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 313	2 126
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	32	-
Razem	37 728	38 076

16. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Rozwiązanie rezerw	570	35
Refaktura kosztów	138	56
Otrzymane darowizny	3	-
Dotacja	389	-
Nadwyżki inwentaryzacyjne	-	144
Umorzone zobowiązania	76	342
Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	2 406	3 834
Wycena nieruchomości inwestycyjnych	956	-
Zysk z tyt. najmu nieruchomości inwestycyjnych	178	403
Dofinansowanie do wynagrodzeń	723	-
Przychody z tytułu patentów, licencji	1 964	-
Kompensata z tytułu ubezpieczenia	469	658
Użytkowanie samochodów służbowych	406	283
Pozostałe	2 831	940
Razem	11 109	6 695

17. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Utworzone rezerwy na zobowiązania	-	360
Zapłacone kary, grzywny, odszkodowania	67	5 157
Zapłacone koszty postępowania spornego	1 943	1 179
Przekazane darowizny	275	209
Niedobory inwentaryzacyjne zapasów	66	1
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	172	2 426
Wartość zlikwidowanych niefinansowych aktywów trwałych	440	2 220
Wartość zlikwidowanych zapasów	32	22
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość środków trwałych	311	173
Spisanie należności	1	270
VAT niepodlegający odliczeniu	640	530
Naprawa sprzętu	162	-
Odpis aktualizujący wartość pozostałej sprzedaży	73	-
Pozostałe	2 826	3 665
Razem	7 008	16 212

18. Przychody finansowe

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Przychody finansowe z tytułu odsetek, w tym:	339	3 307
- bankowych	254	344
- od należności	10	46
- dyskonto aktywa finansowego z tytułu umowy koncesyjnej	-	2 525
- pozostałe	75	392
Zysk z tytułu różnic kursowych	-	542
Pozostałe	284	92
Razem	623	3 941

19. Koszty finansowe

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Koszty finansowe z tytułu odsetek, w tym	20 342	16 252
- od kredytów i pożyczek	11 625	8 477
- od zobowiązań	4 010	3 265
- od leasingów	3 693	3 884
- od zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	171	190
- od obligacji	840	-
- pozostałe	3	436
Strata z tytułu różnic kursowych	3 321	-
Zapłacone prowizje finansowe	2 827	8 251
Pozostałe	3 828	4 417
Razem	30 318	28 920

20. Podatek dochodowy

20.1. Bieżący podatek dochodowy

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Zysk (strata) brutto	(119 858)	(313 369)
<i>Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)</i>		
- różnice przejściowe, w tym:	60 106	59 410
amortyzacja	(5 729)	(8 678)
odpisy aktualizujące	6 918	2 330
zmiana stanu rezerw	266	(342)
wycena transakcji walutowych	(16)	93
wycena kontraktów budowlanych	95 904	(5 676)
naliczone odsetki	3 744	1 821
naliczone różnice kursowe	2 552	(424)
rezerwa na straty na kontraktach	(35 536)	33 148
niewypłacone wynagrodzenia	12 659	2 971
wycena nieruchomości inwestycyjnych wg wartości godziwej	953	479
koszty niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów	(48 704)	28 751
przychody niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów	-	(6 811)
zatory płatnicze	28 695	-
pozostałe	(1 600)	11 748
- różnice trwałe, w tym:	62 803	167 393
wpłaty na PFRON	1 813	1 752
przekazane darowizny	231	195
odsetki budżetowe	159	1 710
ubezpieczenia i składki członkowskie	60	375
różnica w podatku VAT	640	530
odpis wartości firmy	38 735	138 182
odpisy aktualizujące	22 023	1 915
pozostałe	(858)	22 734
Wynik podatkowy	3 051	(86 566)
Dochód podatkowy	52 928	14 048
Odliczenia od dochodu	(45 293)	(1 926)
- strata podatkowa z lat ubiegłych	(32 269)	(1 926)
- darowizny	(447)	-
- inne odliczenia	(12 577)	-
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	7 635	12 122
Podatek dochodowy	1 473	2 259
Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	1 473	2 259
- ujęty w rachunku zysków i strat	1 473	2 259

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Bieżący podatek dochodowy:	1 000	257
- bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	1 473	2 259
- korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(473)	(2 002)
Podatek odroczony:	(10 872)	(28 578)
- związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	(10 872)	(28 578)
Razem	(9 872)	(28 321)

Część podatku dochodowego ustalona została według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych działających na terenie Polski. Dla zagranicznych spółek wchodzących w skład Grupy Trakcja stopa podatkowa od dnia 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku wynosiła na Litwie - 15%, w Szwecji – 21,4%, na Ukrainie - 18% oraz w Bułgarii - 10%.

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku oraz dnia 31 grudnia 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Zysk (strata) brutto	(119 858)	(313 369)
Podatek dochodowy wg obowiązującej stawki podatku dochodowego 19%	(22 773)	(59 540)
Efekt podatkowy ujęcia:		
Wykorzystania strat podatkowych z lat ubiegłych	(4 583)	(39)
Aktualizacji wartości aktywów z tytułu podatku odrozonego	3 224	804
Efektu różnej stopy opodatkowania w Grupie	720	1 167
Przychodów podatkowych niebędących przychodami księgowymi	168	1 398
Kosztów podatkowych niebędących kosztami księgowymi	(4 285)	(3 967)
Przychodów niepodatkowych będących przychodami księgowymi	(3 863)	(3 889)
Kosztów niepodatkowych będących kosztami księgowymi	21 520	35 745
Podatek dochodowy wg efektywnej stopy podatkowej 8% (2019: 9%)	(9 872)	(28 321)

20.2. Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Zyski z przeszacowania odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny		
Ujęte w kwocie brutto	-	1 572
Podatek dochodowy	-	(299)
Ujęte w kwocie netto	-	1 273
Zyski (straty) aktuarialne		
Ujęte w kwocie brutto	158	116
Podatek dochodowy	(24)	(22)
Ujęte w kwocie netto	134	94
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne		
Ujęte w kwocie brutto	-	(1 771)
Podatek dochodowy	-	266
Ujęte w kwocie netto	-	(1 505)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		
Ujęte w kwocie brutto	22 887	(1 842)
Ujęte w kwocie netto	22 887	(1 842)

Grupa nie nalicza podatku odroczonego z tytułu różnic kursowych z przeliczenia zagranicznych jednostek zależnych zgodnie z MSR 12, gdyż kontroluje terminy rozliczania się różnic przejściowych i różnice te nie odwrócą się w przewidywalnej przyszłości. Wartość nierozpoznanych z tego tytułu zobowiązań z podatku odroczonego (których utworzenie ujęte byłoby w kapitałach własnych Grupy) wynosiła na 31 grudnia 2020 roku 6 684 tys. zł.

20.3. Dochodowy podatek odroczonego

Poniższa tabela prezentuje wpływ aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego na wynik i kapitał:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Aktywo z tytułu podatku odroczonego przed kompensatą	135 326	125 742
- wpływ na wynik	135 543	125 583
- wpływ na kapitał	(217)	159
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego przed kompensatą	76 717	77 714
- wpływ na wynik	72 400	73 290
- wpływ na kapitał	4 317	4 424

Poniżej przedstawiono okresy, w których, zgodnie z przepisami podatkowymi, najpóźniej mogą zostać rozliczone aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej:

Na dzień 31.12.2020	2021	2022	2023	2024	2025+	Razem
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej	1 049	5 439	11 255	13 228	8 237	39 208
Na dzień 31.12.2019	2020	2021	2022	2023	2024+	Razem
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej	2 443	9 219	10 127	9 230	5 168	36 187

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Grupa nie utworzyła aktywa z tytułu podatku odroczonego od straty podatkowej w kwocie 2 585 tys. zł (na dzień 31.12.2019 r.: 5 027 tys. zł), ponieważ nie jest prawdopodobne osiągnięcie w przyszłości zysku do opodatkowania, od którego byłoby możliwe odpisanie tych niewykorzystanych strat i ulg podatkowych.

Nieutworzone bądź spisane aktywo z tytułu nierozliczonych strat podatkowych zgodnie z przepisami spółek z Grupy mogą być rozliczone w okresach zaprezentowanych poniżej:

Na dzień 31.12.2020	2021	2022	2023	2024	2025+	Razem
Kwota nieutworzonego/spisanego aktywa z tyt. nierozliczonych strat podatkowych	99	2 310	62	57	57	2 585
Na dzień 31.12.2019	2020	2021	2022	2023	2024+	Razem
Kwota nieutworzonego/spisanego aktywa z tyt. nierozliczonych strat podatkowych	2 922	1 018	948	70	69	5 027

Aktywo z tytułu podatku odroczonego	1.01.2019	Zwiększenia /	31.12.2019	Zwiększenia /	31.12.2020
Tytuł różnic przejściowych	Badane	Zmniejszenia	Badane	Zmniejszenia	Badane
Rezerwa na premie	871	121	992	(473)	519
Rezerwa na badanie bilansu	45	4	49	1	50
Rezerwa na roboty poprawkowe	2 345	419	2 764	(123)	2 641
Rezerwa na przewidywane straty na kontrakcie	8 676	6 273	14 949	(6 871)	8 078
Rezerwa na świadczenia emerytalne	709	50	759	(59)	700
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	440	(209)	231	5	236
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	2 568	(450)	2 118	389	2 507
Odpis aktualizujący na należności	2 349	849	3 198	795	3 993
Odpis aktualizujący wartość pozostałych aktywów obrotowych	116	(1)	115	263	378
Niezrealizowane ujemne różnice kursowe	7	26	33	207	240
Naliczone odsetki od zobowiązań	280	409	689	849	1 538
Odpis aktualizujący na odsetki od należności	108	1	109	-	109
Koszty niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów długoterminowych	44 945	7 954	52 899	(6 092)	46 807
Nadwyżka przychodów za fakturowanych nad ustalonymi - wycena kontraktów długoterminowych	3 783	3 802	7 585	9 018	16 603
Dodatnia różnica między amortyzacją bilansową a podatkową	48	(2)	46	5	51
Strata podatkowa	18 820	17 367	36 187	3 021	39 208
Niewypłacone wynagrodzenia i niezapłacone składki ZUS	522	582	1 104	2 402	3 506
Pozostałe	1 917	144	2 061	5 378	7 439
Różnice kursowe z przeliczenia	272	(418)	(146)	869	723
Razem przed kompensatą	88 821	36 921	125 742	9 584	135 326
Kompensata aktywa z tyt. podatku odroczonego z rezerwą z tyt. podatku odroczonego	(60 405)	(10 582)	(70 987)	(732)	(71 719)
Razem po kompensacie	28 416	26 339	54 755	8 852	63 607

Nadwyżka przychodów ustalonych nad zafakturowanymi - wycena kontraktów długoterminowych	1.01.2019 Badane	Zwiększenia / Zmniejszenia	31.12.2019 Badane	Zwiększenia / Zmniejszenia	31.12.2020 Badane
Nadwyżka przychodów ustalonych nad zafakturowanymi - wycena kontraktów długoterminowych	28 870	5 407	34 277	(7 351)	26 926
Przychody niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów długoterminowych	12 165	1 294	13 459	2 728	16 187
Ujemna różnica między amortyzacją bilansową a podatkową	18 048	1 651	19 699	672	20 371
Niezrealizowane dodatnie różnice kursowe	47	35	82	(28)	54
Naliczone odsetki od lokat, należności, aktywów finansowych, itp.	156	63	219	172	391
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	367	244	611	-	611
Przeszacowanie aktywów trwałych do wartości godziwej	2 151	(94)	2 057	(185)	1 872
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	1 885	91	1 976	181	2 157
Pozostałe	5 204	264	5 468	1 629	7 097
Różnice kursowe z przeliczenia	370	(504)	(134)	1 185	1 051
Razem przed kompensatą	69 263	8 451	77 714	(997)	76 717
Kompensata aktywa z tyt. podatku odroczonego z rezerwą z tyt. podatku odroczonego	(60 405)	(10 582)	(70 987)	(732)	(71 719)
Razem po kompensacie	8 858	(2 131)	6 727	(1 729)	4 998

Grupa zrezygnowała z prezentacji ruchów w okresie w podziale na część kapitałową i wynikową ze względu na małą istotność ruchów przechodzących przez kapitał z aktualizacji wyceny.

21. Działalność zaniechana

W 2020 i 2019 roku nie wystąpiła działalność zaniechana.

22. Zysk (strata) na jedną akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypisanego akcjonariuszom Jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto przypadającego akcjonariuszom Jednostki dominującej za dany okres przez sumę średniej ważonej liczby akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym i wszystkich potencjalnych akcji rozwodniających.

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(109 986)	(285 048)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	(109 306)	(285 048)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy Jednostki dominującej	(109 785)	(285 430)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki dominującej, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	(109 105)	(285 430)
Liczba wyemitowanych akcji (w sztukach)	86 450 976	86 450 976
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (w sztukach)	86 450 976	54 472 550
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję (w sztukach)	97 021 247	54 472 550

Zysk (strata) na jedną akcję przypadający (-a) na akcjonariuszy w trakcie okresu (w zł na akcję):

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
- podstawowy	(1,27)	(5,23)
- rozwodniony	(1,13)	(5,23)

Zysk (strata) na jedną akcję z działalności kontynuowanej przypadający (-a) na akcjonariuszy w trakcie okresu (w zł na akcję):

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
- podstawowy	(1,27)	(5,23)
- rozwodniony	(1,13)	(5,23)

Zysk (strata) na jedną akcję przypadający (-a) na akcjonariuszy Jednostki dominującej w trakcie okresu (w zł na akcję):

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
- podstawowy	(1,27)	(5,24)
- rozwodniony	(1,12)	(5,24)

23. Rzeczowe aktywa trwałe

Struktura środków trwałych:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Środki trwałe, w tym:	285 096	285 967
- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	26 297	25 722
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	54 053	52 215
- urządzenia techniczne i maszyny	119 036	119 419
- środki transportu	77 216	78 804
- inne środki trwałe	8 494	9 807
Środki trwałe w budowie	161	261
Razem	285 257	286 228

Tabele ruchu środków trwałych:

Rok obrotowy kończący się 31.12.2020 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek roku	77 937	119 419	78 804	9 807	261	286 228
Zwiększenia - zakup	946	11 074	7 793	1 283	439	21 535
Zwiększenia z tytułu wynajmu ujmowane zgodnie z MSSF 16	8 131	326	-	-	-	8 457
Inne zwiększenia	1 145	848	208	41	1 658	3 900
Przesunięcia pomiędzy grupami	385	(485)	1 796	28	(1 724)	-
Zbycie	-	(59)	(481)	-	-	(540)
Likwidacja	-	(161)	(1 761)	(5)	-	(1 927)
Amortyzacja	(8 162)	(14 357)	(10 601)	(3 261)	(2)	(36 383)
Inne zmniejszenia	(893)	(382)	-	-	(518)	(1 793)
Różnice kursowe z przeliczenia	861	2 813	1 458	601	47	5 780
Wartość księgowa netto na koniec roku	80 350	119 036	77 216	8 494	161	285 257

Stan na 31.12.2020r.

Badane

Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	122 286	286 115	173 893	44 052	336	626 682
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(42 797)	(169 892)	(98 135)	(36 159)	(222)	(347 205)
Różnice kursowe z przeliczenia	861	2 813	1 458	601	47	5 780
Wartość księgowa netto	80 350	119 036	77 216	8 494	161	285 257

Rok obrotowy kończący się 31.12.2019 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek roku	36 513	131 607	85 714	11 851	31 600	297 285
Zwiększenia - zakup	7 618	7 960	5 126	1 936	1 700	24 340
Inne zwiększenia	14 568	1 155	356	-	-	16 079
Przesunięcia pomiędzy grupami	29 253	-	1 970	32	(31 255)	-
Zbycie	(344)	(6 046)	(767)	(109)	(2 162)	(9 428)
Likwidacja	(269)	-	(2 815)	(48)	-	(3 132)
Amortyzacja	(7 221)	(14 626)	(10 653)	(3 450)	-	(35 950)
Dekonsolidacja spółek zależnych	(111)	(341)	(53)	(398)	-	(903)
Inne zmniejszenia	(2 009)	(4)	-	-	(2)	(2 015)
Różnice kursowe z przeliczenia	(61)	(286)	(74)	(7)	380	(48)
Wartość księgowa netto na koniec roku	77 937	119 419	78 804	9 807	261	286 228

Stan na 31.12.2019 r.**Badane**

Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	113 976	283 123	174 726	44 174	104	616 103
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(35 978)	(163 418)	(95 848)	(34 360)	(223)	(329 827)
Różnice kursowe z przeliczenia	(61)	(286)	(74)	(7)	380	(48)
Wartość księgowa netto	77 937	119 419	78 804	9 807	261	286 228

Od 1 stycznia 2019 roku Grupa zastosowała MSSF16, co spowodowało wzrost wartości środków trwałych w 2019 roku o 12 865 tys. zł, w tym pozycji „Inne zwiększenia” w kolumnie „Grunty, budynki i budowle” o 8 737 tys. zł.

W trakcie 2020 roku Grupa ujęła zgodnie z MSSF 16 wynajem powierzchni biurowych i gruntów oraz maszyn i urządzeń w łącznej kwocie 8 457 tys. zł z czego największa wartość, tj. 5 444 tys. zł dotyczyła powierzchni biurowej przy ul. Al. Jerozolimskie 100 w Warszawie - nowej siedziby Spółki Trakcja od dnia 24 lutego 2020 roku.

Struktura własnościowa środków trwałych:

Stan na dzień 31.12.2020 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Własne	60 176	76 783	30 856	8 494	162	176 471
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	20 173	42 253	46 360	-	-	108 786
Razem	80 349	119 036	77 216	8 494	162	285 257

Stan na dzień 31.12.2019 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Własne	60 181	76 006	30 290	9 807	261	176 544
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	17 756	43 413	48 514	-	-	109 684
Razem	77 937	119 419	78 804	9 807	261	286 228

W oparciu o prawo wieczystego użytkowania gruntów Grupa posiada grunty zakwalifikowane do kategorii Grunty, budynki i budowle o wartości netto 26 192 tys. zł (na dzień 31.12.2019 r.: 24 400 tys. zł).

Tabela ruchu środków trwałych używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów leasingu:

Rok obrotowy kończący się 31.12.2020 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek roku	17 756	43 413	48 514	-	-	109 684
Amortyzacja	(4 874)	(3 791)	(5 614)	-	-	(14 279)
Składniki aktywów z nowych umów leasingu	8 131	7 410	8 733	-	-	24 274
Inne zwiększenia/zmniejszenia	(895)	(5 302)	(5 527)	-	-	(11 724)
Różnice kursowe z przeliczenia	54	523	254	-	-	831
Wartość księgowa netto na koniec roku	20 173	42 253	46 360	-	-	108 786

Informacje o zabezpieczeniach na rzeczowych aktywach trwałych zostały zawarte w nocie 53.

24. Nieruchomości inwestycyjne

Poniższa tabela przedstawia zmiany nieruchomości inwestycyjnych w trakcie roku:

	Rok zakończony	
	31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
Stan na początek okresu (wg grup rodzajowych):	22 447	20 445
- grunty	19 849	17 819
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2 598	2 626
Zwiększenia:	4 765	2 236
- grunty	4 765	2 236
- aktualizacja wartości na podstawie wyceny zewnętrznej	1 549	-
- zwiększenia z tytułu MSSF 16	-	2 236
- aktualizacja wartości w związku ze zmianą opłaty wieczystego użytkowania gruntów	3 210	-
- różnice kursowe	6	-
Zmniejszenia	(625)	(234)
- grunty	(343)	(206)
- aktualizacja wartości na podstawie wyceny zewnętrznej	(311)	(205)
- różnice kursowe	-	(1)
- inne	(32)	-
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	(282)	(28)
- aktualizacja wartości na podstawie wyceny zewnętrznej	(282)	(28)
Stan na koniec okresu (wg grup rodzajowych):	26 587	22 447
- grunty	24 271	19 849
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2 316	2 598

Grupa wykazuje nieruchomości inwestycyjne według wartości godziwej. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych Grupy na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku została oszacowana na podstawie wyceny przeprowadzonej na te dni przez niezależnego rzeczoznawcę posiadającego kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzania wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy. Dodatkowo Grupa dokonuje samooceny otrzymanych opinii o wartości godziwej poprzez analizę danych pochodzących z aktywnego rynku aktualnych

cen rynkowych podobnych nieruchomości inwestycyjnych, które są podobnie zlokalizowane i znajdują się w porównywalnym stanie. Analizy te są dokonywane przez osoby posiadające wiedzę o rynku.

Do wyceny budynków zaliczanych do nieruchomości inwestycyjnych posiadanych przez Grupę zastosowano metodę kosztową. Zgodnie z MSSF 13 podejście kosztowe odzwierciedla kwotę, która byłaby wymagana aktualnie, aby odtworzyć wydajność danego składnika aktywów (często określana jako bieżący koszt zastąpienia). W wielu przypadkach metoda bieżącego kosztu zastąpienia jest używana do ustalenia wartości godziwej aktywów materialnych, które są wykorzystywane w połączeniu z innymi aktywami lub innymi aktywami i zobowiązaniami. Wyceniane nieruchomości należą do kategorii rynku regionalnego, a wartość ich składnika budowlanego określa się w podejściu kosztowym, metodą kosztów zastąpienia przy zastosowaniu techniki wskaźnikowej oraz elementów scalonych.

Wyceny wartości godziwej gruntów należących do nieruchomości inwestycyjnych przeprowadzono poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących podobnych nieruchomości (metoda porównawcza). Podejście porównawcze polega na określeniu wartości nieruchomości przy założeniu, że wartość wycenianej nieruchomości jest równa cenie, jaką uzyskano za nieruchomości podobne, które były przedmiotem obrotu rynkowego, skorygowanej ze względu na cechy różniące te nieruchomości (tj. lokalizację, uzbrojenie/stan zagospodarowania, powierzchnię) i ustalonej z uwzględnieniem zmian poziomu cen na skutek upływu czasu. Analiza wrażliwości pokazuje, iż model wyceny porównawczej jest wrażliwy na zmiany cen nieruchomości podobnych przyjętych do wyceny.

Nieruchomość „Złoże kruszywa naturalnego Nowowola” należąca do spółki zależnej PEUiM sp. z o.o. została wyceniona przy zastosowaniu metody dochodowej, techniką zdyskontowanych strumieni dochodu. Technika ta opiera się na oczekiwanych przepływach pieniężnych, które nie zostały skorygowane względem ryzyka, i skorygowanej stopie dyskontowej, która uwzględnia premię z tytułu ryzyka, której domagają się uczestnicy rynku. Stopę tę skalkulowano w oparciu o model CAPM i przyjęto na poziomie 10,51%. W wycenie wykorzystano 10-letnie projekcje z dochodów z nieruchomości. Wielkość dochodu z nieruchomości została ustalona na podstawie analizy danych z rynku lokalnego oraz szczegółowych danych dotyczących zasobu złoża. Wartość rezydualna gruntu po zakończeniu eksploatacji złoża została określona na podstawie analizy średnich cen transakcyjnych gruntów klas rolnych klas słabych dla woj. podlaskiego. Model wyceny nieruchomości metodą dochodową wrażliwy jest na poziom stopy dyskontowej oraz wielkość przewidywanych strumieni dochodu z nieruchomości.

Analiza wrażliwości pokazuje, iż model wyceny rynkowej jest wrażliwy głównie na ceny podobnych nieruchomości przyjętych do wyceny, natomiast model wyceny kosztowej jest wrażliwy na wartość kosztu odtworzenia oraz przyjęty stopień zużycia technicznego.

Do ustalenia wartości godziwej zastosowano techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności, w przypadku których są dostępne dostateczne dane, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Poniżej przedstawiono wpływ nieobserwowalnych danych wejściowych na wartość godziwą nieruchomości w zależności od przyjętej techniki wyceny.

	Zastosowana technika wyceny	Nieobserwowalne dane wejściowe	Zależność pomiędzy nieobserwowalnymi danymi wejściowymi a wartością godziwą
Nieruchomości biurowe - grunty	Podejście porównawcze	Lokalizacja (20%) Dostępność (20%) Funkcja w planie/studium (20%) Stan zagospodarowania, wielkość działki, kształt, uzbrojenie (20%) Ekspozycja, dostępność (10%) Forma władania (10%) Średnia cena rynkowa nieruchomości porównywalnych	czynniki te miały wpływ na wartość współczynnika korygującego przyjętego w wycenie wartości godziwej nieruchomości wzrost ceny rynkowej nieruchomości porównywalnych spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości
Nieruchomości biurowo - magazynowe	Podejście kosztowe	Wartość kosztów odtworzenia Przyjęty stopień zużycia technicznego 50% - 85%	wzrost kosztów odtworzenia spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości wyższy wskaźnik stopnia zużycie technicznego wpłynie negatywnie na wartość godziwą nieruchomości
Nieruchomości gruntowe	Podejście porównawcze	Lokalizacja ogólna (35%) Dostępność (20%) Stan zagospodarowania, uzbrojenie (25%) Wielkość i kształt działki (20%) Średnia cena rynkowa nieruchomości porównywalnych	czynniki te miały wpływ na wycenę wartości godziwej nieruchomości wzrost ceny rynkowej nieruchomości porównywalnych spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości
Złóża kruszywa naturalnego	Podejście dochodowe	stopa dyskontowa 6,64% zasobność operatywna złóża 1.349 tys. ton średnia cena sprzedaży kruszywa 14 zł/Mg	wzrost stopy dyskontowej spowoduje spadek wartości godziwej nieruchomości wzrost przewidywanej zasobności złóża spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości wzrost średniej ceny sprzedaży kruszywa spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości

W ciągu roku obrotowego 2020 nie doszło do zmiany w technice wyceny.

Nieruchomości inwestycyjne zostały wycenione przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o dane rynkowe na dzień 31 grudnia 2020 roku.

W szacowaniu wartości godziwej nieruchomości zastosowano podejście najkorzystniejszego i najlepszego zastosowania nieruchomości (co stanowi aktualne zastosowanie tych nieruchomości).

Na podstawie dokonanej wyceny na dzień 31 grudnia 2020 roku stwierdzono zwiększenie wartości nieruchomości inwestycyjnych w kwocie 956 tys. zł, które zostało ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych.

Szczegóły dotyczące hierarchii wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku:

	31.12.2020	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
	Badane			
Nieruchomości inwestycyjne:	26 587	-	-	26 587
Nieruchomości biurowe	22 331	-	-	22 331
Nieruchomości gruntowe	2 049	-	-	2 049
Złoża kruszywa naturalnego	2 207	-	-	2 207
	31.12.2019	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
	Badane			
Nieruchomości inwestycyjne:	22 447	-	-	22 447
Nieruchomości biurowe	17 875	-	-	17 875
Nieruchomości gruntowe	1 974	-	-	1 974
Złoża kruszywa naturalnego	2 598	-	-	2 598

Poziom 1 - ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań,

Poziom 2 - ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych - ustalane bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach),

Poziom 3 - ceny nie pochodzące z aktywnych rynków.

Nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami 1, 2 i 3 w trakcie roku obrotowego.

Uzgodnienie bilansu otwarcia i zamknięcia wartości godziwej przedstawiono poniżej:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Stan na początek okresu (Poziom 3)	22 447	20 445
Zwiększenia z tytułu MSSF 16	-	2 236
Zwiększenia z tytułu zmiany opłat wieczystego użytkowania gruntów	3 210	-
Zyski (straty) ujęte w rachunku zysków i strat (brutto)	956	(233)
Różnice kursowe	6	(1)
Inne	(32)	-
Stan na koniec okresu (Poziom 3)	26 587	22 447
Niezrealizowane zyski (straty) w okresie, rozpoznane w rachunku zysków i strat (jako pozostałe koszty lub przychody operacyjne)	956	(233)

Przychody z czynszów oraz bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych kształtowały się następująco:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Przychody z czynszów z nieruchomości inwestycyjnych	287	592
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów	(109)	(458)
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które w danym okresie nie przyniosły przychodów z czynszów	(76)	-

Na nieruchomościach inwestycyjnych zostały ustanowione zabezpieczenia, co zostało przedstawione w notcie 53.

25. Wartość firmy z konsolidacji

Grupa wykazuje na dzień bilansowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wartość firmy o łącznej wartości 187 269 tys. zł (na dzień 31.12.2019 r.: 217 715 tys. zł), która została ujęta w następujących pozycjach bilansowych:

- wartość firmy z konsolidacji: 138 537 tys. zł (na dzień 31.12.2019 r.: 168 983 tys. zł),
- wartości niematerialne: 48 732 tys. zł (na dzień 31.12.2019 r.: 48 732 tys. zł).

Wartość firmy z konsolidacji

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Wartość firmy według kosztu	401 229	392 940
Skumulowana utrata wartości	(262 692)	(223 957)
Wartość firmy po uwzględnieniu dokonanych odpisów	138 537	168 983

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Stan na początek okresu	168 983	308 782
Zmniejszenia	(38 735)	(138 182)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu roku	(38 735)	(138 182)
Różnice kursowe z przeliczenia	8 289	(1 617)
Stan na koniec okresu	138 537	168 983

Alokacja wartości firmy do ośrodków generujących przepływy pieniężne („CGU”) po ujęciu odpisów z tytułu utraty wartości

Dla celów testowania utraty wartości na dzień 31 grudnia 2020 roku wartość firmy została alokowana do następujących ośrodków generujących przepływy pieniężne:

Na dzień 31.12.2020	CGU: Trakcja S.A., Torprojekt Sp. z o.o., BTW Sp. z o.o.	CGU: PEUİM Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o., PDM S.A.	CGU: Spółki z Gr. AB Kauno Tiltai	CGU: PRK7 Nieruchomości	Razem
Alokowana wartość firmy po ujęciu odpisów aktualizujących	58 160	28 374	95 955	4 780	187 269
ujęta w wartości firmy z konsolidacji	9 428	28 374	95 955	4 780	138 537
ujęta w wartościach niematerialnych	48 732	-	-	-	48 732

Na dzień 31.12.2019	CGU: Trakcja S.A., Torprojekt Sp. z o.o., BTW Sp. z o.o.	CGU: PEUİM Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o., PDM S.A.	CGU: Spółki z Gr. AB Kauno Tiltai	CGU: PRK7 Nieruchomości	Razem
Alokowana wartość firmy po ujęciu odpisów aktualizujących	58 160	28 374	126 401	4 780	217 715
ujęta w wartości firmy z konsolidacji	9 428	28 374	126 401	4 780	168 983
ujęta w wartościach niematerialnych	48 732	-	-	-	48 732

Test na utratę wartości firmy

Na dzień 31 grudnia 2020 roku został przeprowadzony test na utratę wartości firmy przypisanej do wszystkich ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Wartość odzyskiwalną CGU ustala się na podstawie wycień wartości użytkowej. Wycięnia te wykorzystują projekcje przepływów pieniężnych w okresie pięcioletnim. Stopę wzrostu w okresie rezydualnym przyjęto na poziomie 2% i nie przewyższa ona długoterminowej stopy inflacji. Zarząd ustala budżetowaną marżę na podstawie wyników historycznych, zaktualizowanych budżetów kontraktów oraz swoich przewidywań co do rozwoju rynku. Średnie ważone przeciętne stopy wzrostu zgodne są z prognozami przedstawionymi w raportach branżowych. Zastosowana stopa dyskonta to stopa przed opodatkowaniem, odzwierciedlająca konkretne zagrożenia dotyczące poszczególnych segmentów nieujęte w prognozach przepływów, wyliczona w oparciu o model CAPM.

Testy na utratę wartości były wykonane na dzień bilansowy, wg najlepszej wiedzy na moment ich sporządzenia. Czynnikiem o charakterze systemowym, który w przyszłości może wpłynąć na wycenę wszystkich aktywów, w szczególności aktywów finansowych (w sprawozdaniu jednostkowym) i wartości firmy tzw. „goodwill” w sprawozdaniu skonsolidowanym jest pandemia Covid-19. Na chwilę sporządzenia niniejszego sprawozdania z przyczyn obiektywnych nie jest możliwa całościowa ocena skutków wpływu pandemii na wynik testów. Oceniając potencjalne, specyficzne dla Grupy skutki można wyróżnić następujące czynniki (ze wskazaniem kierunku ich działania):

- obniżenie kosztów finansowania dłużnego w związku ze spadkiem stóp procentowych (+),
- wzrost współczynników ryzyka (tzw. country risk premium) dla ośrodków generujących przepływy pieniężne na rynku polskim i litewskim (-),
- potencjalny spadek kosztów pracy i wzrost dostępności siły roboczej (+),

- poprawa pozycji konkurencyjnej w relacji do innych wykonawców z uwagi na nieistotny udział w strukturze zatrudnienia obcokrajowców (+),
- możliwość zakłóceń ciągłości realizacji kontraktów z uwagi na wydłużenie procedowania decyzji administracyjnych (-),
- zmiana cen kluczowych materiałów tym: 1) potencjalny spadek cen materiałów ropopochodnych (np. asfalt) (+), 2) potencjalny wzrost cen materiałów związany z zaburzeniami łańcucha dostaw (-),
- stymulacja gospodarki poprzez rządowe programy inwestycji infrastrukturalnych (+),
- osłabienie PLN względem EUR oraz potencjalna zmienność kursów (+/-),
- zwiększone ryzyko zatorów płatniczych a nawet niewypłacalności (-).

Biorąc pod uwagę ilość zmiennych i niepewność związaną z kierunkiem rozwoju pandemii oraz jej skutkami, wynik testów na utratę wartości w przyszłości może być podatny na wahania przekraczające zakładane na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji poziomy racjonalnej zmiany kluczowych założeń.

Podstawowe założenia przyjęte na potrzeby testu na utratę wartości firmy:

	CGU: Trakcja S.A., Torprojekt Sp. z o.o., BTW Sp. z o.o.	CGU: PRK7 Nieruchomości	CGU: PEUiM Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o., PDM S.A.	CGU: Spółki z Gr.AB Kauno Tiltai
Na dzień 31.12.2020				
WACC przed opodatkowaniem	9,5%	9,5%	9,5%	8,5%
WACC po opodatkowaniu	7,7%	7,7%	7,7%	7,2%
marża EBITDA	3,3% - 6,8%	2,3% - 5,4%	5,7% - 11,5%	3,7% - 5,3%
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

	CGU: Trakcja S.A., Torprojekt Sp. z o.o., BTW Sp. z o.o.	CGU: PRK7 Nieruchomości	CGU: PEUiM Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o., PDM S.A.	CGU: Spółki z Gr.AB Kauno Tiltai
Na dzień 31.12.2019				
WACC przed opodatkowaniem	12,6%	12,5%	12,5%	11,3%
WACC po opodatkowaniu	10,6%	10,6%	10,6%	10,0%
marża EBITDA	3,4% - 8,7%	1,4% - 4,8%	5,2% - 9,1%	3,5% - 7,2%
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Na dzień 31 grudnia 2020 roku w wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości stwierdzono utratę wartości firmy przypisanej CGU składającego się ze spółek z grupy AB Kauno Tiltai w kwocie 38 735 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości stwierdzono utratę wartości firmy przypisanej CGU składającego się ze spółek z grupy AB Kauno Tiltai w kwocie 128 815 tys. zł oraz CGU składającego się ze spółek PEUiM sp. z o.o., Dalba sp. z o.o. i PDM S.A. w kwocie 9 367 tys. zł.

Odpis został zaprezentowany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w oddzielnej pozycji.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazuje, że istotnymi czynnikami wpływającymi na szacunki wartości użytkowej ośrodków generujących przepływy pieniężne są rentowność realizowanych kontraktów budowlanych oraz przyjęty poziom stopy dyskontowej.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wartości odzyskiwalnej ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne na zmianę poszczególnych wskaźników użytych w teście na utratę wartości, przy zastosowaniu stopy dyskontowej po opodatkowaniu.

Analiza wrażliwości dla CGU składającego się ze spółek: Trakcja, Torprojekt sp. z o.o. oraz BTW sp. z o.o.

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	27 453	(27 453)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(20 459)	22 296

Grupa dokonała analizy wrażliwości zmiany poziomu EBITDY +/- 2,5% oraz poziomu WACC po opodatkowaniu +/-0,25 p.p. w wyniku czego stwierdzono, że racjonalna zmiana założeń nie spowodowałaby konieczności ujęcia odpisu z tytułu utraty wartości.

Analiza wrażliwości dla CGU składającego się ze spółek: PEUiM sp. z o.o., Dalba sp. z o.o., PDM S.A.

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	2 562	(2 562)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(2 170)	2 363

Dla powyższego CGU rozpoznano na dzień 31 grudnia 2020 roku odpis z tytułu utraty wartości, w związku z czym jakkolwiek dodatkowa zmiana powyższych parametrów spowodowałaby zmianę rozpoznanego odpisu aktualizującego wartość firmy.

Analiza wrażliwości dla CGU składającego się ze spółek należących do Grupy AB Kauno Tiltai

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	14 976	(14 976)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(14 146)	15 593

Dla powyższego CGU rozpoznano na dzień 31 grudnia 2020 roku odpis z tytułu utraty wartości, w związku z czym jakkolwiek dodatkowa zmiana powyższych parametrów spowodowałaby zmianę rozpoznanego odpisu aktualizującego wartość firmy.

Analiza wrażliwości dla CGU, w którego skład wchodzi spółka PRK7 Nieruchomości

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	947	(947)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(1 280)	1 391

Grupa dokonała analizy wrażliwości zmiany poziomu EBITDY +/- 2,5% oraz poziomu WACC po opodatkowaniu +/-0,25 p.p. w wyniku czego stwierdzono, że racjonalna zmiana założeń nie spowodowałaby konieczności ujęcia odpisu z tytułu utraty wartości.

26. Wartości niematerialne

Struktura wartości niematerialnych:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Koszty zakończonych prac rozwojowych	436	756
Wartość firmy	48 732	48 732
Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	2 779	1 342
- oprogramowanie komputerowe	2 512	1 019
Wartości niematerialne w budowie	314	559
Razem	52 261	51 389

Tabele ruchu wartości niematerialnych:

Rok obrotowy kończący się 31.12.2020 r. Badane	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Licencje na oprogra- mowanie	Pozostałe licencje, koncesje, patenty	Wartości niemate- rialne w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek roku	756	48 732	1 019	323	559	51 389
Zwiększenia nabycia	-	-	1 981	18	146	2 145
Inne zwiększenia	-	-	175	-	-	175
Przesunięcia	-	-	366	-	(366)	-
Zbycie	-	-	(164)	-	-	(164)
Amortyzacja	(320)	-	(911)	(81)	-	(1 312)
Inne zmniejszenia	-	-	-	-	(25)	(25)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	46	7	-	53
Wartość księgowa netto na koniec roku	436	48 732	2 512	267	314	52 261
Stan na 31.12.2020 r.						
Badane						
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	8 908	48 732	13 174	570	314	71 698
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(8 472)	-	(10 708)	(310)	-	(19 490)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	46	7	-	53
Wartość księgowa netto	436	48 732	2 512	267	314	52 261

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Rok obrotowy kończący się 31.12.2019 r. Badane	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Licencje na oprogra- mowanie	Pozostałe licencje, koncesje, patenty	Inne wartości niemate- rialne	Wartości niemate- rialne w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek roku	1 470	48 733	1 499	297	2	347	52 348
Zwiększenia	-	-	893	85	-	212	1 190
Likwidacja	-	-	(12)	-	-	-	(12)
Amortyzacja	(714)	-	(1 357)	(53)	(2)	-	(2 126)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(1)	(4)	(6)	-	-	(11)
Wartość księgowa netto na koniec roku	756	48 732	1 019	323	-	559	51 389
Stan na 31.12.2019 r.							
Badane							
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	8 926	48 733	10 890	750	714	559	70 572
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(8 170)	-	(9 867)	(421)	(714)	-	(19 172)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(1)	(4)	(6)	-	-	(11)
Wartość księgowa netto	756	48 732	1 019	323	-	559	51 389

Struktura własnościowa wartości niematerialnych:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Własne	52 261	51 389
Razem	52 261	51 389

W 2020 i 2019 roku Grupa nie ujęła kosztów w rachunku zysków i strat, które nie zostały skapitalizowane w wartościach niematerialnych na prace badawczo-rozwojowe.

Informacje o zabezpieczeniach na wartościach niematerialnych zostały zawarte w nocie 53.

27. Pozostałe aktywa finansowe

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie	11 065	18 901
Kaucje (m.in. z tytułu należnego wykonania umowy)	9 031	14 173
Udzielone pożyczki i należności własne	242	-
Pozostałe depozyty bankowe	1 792	4 728
Razem	11 065	18 901
w tym:		
- zaliczane do aktywów trwałych	6 425	6 202
- zaliczane do aktywów obrotowych	4 640	12 699

W 2020 roku nie nastąpiła utrata wartości poszczególnych składników aktywów finansowych.

Szczegółowe informacje dotyczące aktywa finansowego z tytułu umowy koncesyjnej Grupa zaprezentowała w nocie 53 dodatkowych informacji i objaśnień do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2020.

28. Wspólna działalność

Wspólnie kontrolowana działalność - kontrakty realizowane w konsorcjach

Grupa realizuje niektóre kontrakty długoterminowe na podstawie umów konsorcjalnych jako lider konsorcjum bez tworzenia odrębnych jednostek. Grupa traktuje udziały w takich kontraktach jako udziały we wspólnych działaniach zgodnie z MSSF 11. W związku z powyższym Grupa nie rozpoznaje w rachunku zysków i strat części przychodów i kosztów z tytułu takich umów przypadająca na konsorcjantów.

Poniższa tabela prezentuje kwoty przychodów i kosztów przypadających na uczestników konsorcjów, które nie zostały ujęte w rachunku zysków i strat Grupy.

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Przychody ze sprzedaży	99 867	104 694
Koszt własny sprzedaży	(99 105)	(100 830)
Zysk brutto ze sprzedaży	762	3 864

Grupa nie ujęła w bilansie na dzień 31 grudnia 2020 roku należności z tytułu dostaw i usług przypadających na partnerów konsorcjów w kwocie 17 554 tys. zł (31.12.2019 r.: 17 771 tys. zł) oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług przypadających na partnerów konsorcjów w kwocie 17 591 tys. zł (31.12.2019 r.: 19 206 tys. zł).

29. Rozliczenia międzyokresowe kosztów

Struktura rodzajowa rozliczeń międzyokresowych kosztów:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Ubezpieczenia i gwarancje ubezpieczeniowe	15 019	16 616
Remonty	851	497
Naprawa rewizyjna wagonów, lokomotyw	4 417	4 288
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe kosztów	1 322	1 352
Razem	21 609	22 753

Struktura wiekowa rozliczeń międzyokresowych kosztów:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Długoterminowe	8 514	6 179
Krótkoterminowe	13 095	16 574
Razem	21 609	22 753

30. Zapasy

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Materiały	81 110	110 171
Półprodukty i produkty w toku	19 895	16 476
Produkty gotowe	985	651
Towary	13 940	9 021
Razem, zapasy brutto	115 930	136 319
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(2 785)	(929)
Materiały	78 372	109 290
Półprodukty i produkty w toku	19 895	16 476
Produkty gotowe	958	624
Towary	13 920	9 000
Razem zapasy netto	113 145	135 390

Koszty zapasów ujęte w kosztach operacyjnych bieżącego okresu wynosiły 383 606 tys. zł (w 2019 r.: 342 675 tys. zł).

Zmiana odpisów aktualizujących wartość zapasów:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Stan na początek okresu	929	760
Zwiększenia	1 854	200
Utworzenie	1 854	200
Zmniejszenia	(100)	(41)
Wykorzystanie	-	(5)
Rozwiązanie	(100)	(36)
Różnice kursowe	102	10
Stan na koniec okresu	2 785	929

Utworzenie i odwrócenie kwot odpisu z tytułu utraty wartości zapasów zostało ujęte w pozycji „koszt własny sprzedaży” w skonsolidowanym rachunku zysków i strat. Odpisy aktualizujące wartość zapasów są dokonywane zgodnie z zasadami określonymi w nocie 9.13.

Na zapasach ustanowiono zabezpieczenia, zgodnie z notą 53.

31. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Struktura należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Należności z tytułu dostaw i usług brutto, przed zdyskontowaniem	341 650	324 865
Dyskonto należności	-	-
Razem, należności z tytułu dostaw i usług brutto	341 650	324 865
w tym:		
- <i>należności od jednostek powiązanych</i>	95	-
Należności budżetowe	1 652	3 612
Należności dochodzone na drodze sądowej	9 843	4 865
Należność z tytułu sprzedaży nieruchomości	53 000	53 000
Pozostałe należności od osób trzecich	33 058	49 353
Kwoty zatrzymane	72 329	36 729
Zapłacone zaliczki	6 281	3 920
Razem, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	517 813	476 344
Oczekiwana strata kredytowa	(97 712)	(76 595)
Razem	420 101	399 749

Należności od podmiotów powiązanych zostały wykazane w nocie 55.

W kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Grupa stosuje zgodnie z MSSF 9 praktyczne uproszczenie - oczekiwane dożywotnie straty kredytowe na należnościach handlowych są oceniane przez pryzmat „tabeli wiekowania przeterminowanych należności”. Wymogi:

- bazuje na doświadczeniu historycznym,
- ustala stałe % odpisów,

- tabele są różne dla grup klientów o różnych doświadczeniach historycznych.

Dla należności z tytułu dostaw i usług, Grupa stosuje podejście portfelowe polegające na analizie historycznych danych dotyczących relacji nieściągniętych należności do sumy należności, które osiągnęły określony przedział przeterminowania dla każdej kategorii ryzyka. Grupa określiła następujące przedziały:

- zapłacone bez przeterminowania,
- zapłacone do 30 dni po terminie,
- zapłacone 31 - 90 dni po terminie,
- zapłacone 91 - 180 dni po terminie,
- zapłacone 181 - 365 dni po terminie,
- zapłacone później niż 365 dni po terminie,
- niezapłacone.

Dla dwóch lat obrotowych przed rokiem podlegającym analizie (T-2 i T-1) Grupa określa ile z faktur wystawionych w ciągu danego roku zostało ostatecznie zapłaconych w którym z przedziałów. Na tej podstawie tworzone jest kolejne zestawienie - zestawienie kumulatywne od sumy sprzedaży na fakturach przez kolejne przedziały (ile sumarycznie z faktur wystawionych w danym roku znalazło się w przedziale 0-30 dni przeterminowania choć przez 1 dzień, ile faktur znalazło się w przedziale 31-60 dni choć przez 1 dzień itd. aż do kwoty faktur, które nigdy nie zostały zapłacone).

Do każdej z sumarycznych kwot odnoszona jest kwota należności niezapłaconych nigdy w celu wyliczenia jaka część należności z danego przedziału nie będzie odzyskana. Ten procent traktowany jest jako współczynnik odpisu dla danego przedziału. Kwota należności niezapłaconych nigdy może być korygowana w górę lub w dół w zależności od przewidywań Grupy odnośnie kształtowania się kwot nieodzyskiwalnych w przyszłości w związku z trendami czynników wpływających na odzyskiwalność należności.

Współczynnikom odpisu dla każdego analizowanego roku nadaje się wagi i dla każdego przedziału wylicza się średni ważony współczynnik odpisu.

Ten sposób wyliczenia zapewnia wyliczenie przyszłych oczekiwanych szkód kredytowych w oparciu o historyczne doświadczenie szkodowości dla każdego przedziału wiekowego należności, a także umożliwia modyfikację współczynnika odpisu o oczekiwane zmiany w odzyskiwalności kwot należności.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz kwoty zatrzymane:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Należności z tytułu dostaw i usług netto oraz kwoty zatrzymane		
Wymagalne do 12 miesięcy	365 191	354 568
Wymagalne powyżej 12 miesięcy	31 510	8 644
Razem, należności z tytułu dostaw i usług netto oraz kwoty zatrzymane po zdyskontowaniu	396 701	363 212

Należności wymagalne powyżej 12 miesięcy obejmują kwoty zatrzymane, które są dodatkowym zabezpieczeniem należytego wykonania kontraktu.

Grupa zrezygnowała z ujmowania dyskonta należności długoterminowych w związku z małą istotnością.

Struktura wymagalności kwot zatrzymanych ogółem została ujęta w tabeli poniżej:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Do 12 miesięcy	48 909	32 052
Powyżej 12 miesięcy	23 420	4 677
Razem	72 329	36 729

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe ponad poziom określony odpisem aktualizującym wartość nieściągalnych należności właściwy dla należności handlowych Grupy. Na dzień bilansowy 28% całkowitej kwoty należności Grupy Trakcja stanowią należności od PKP PLK S.A. (31.12.2019 r.: 27%).

Ze względu na krótkoterminowy charakter należności z tytułu dostaw i usług ich wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Zmiana stanu oczekiwanej straty kredytowej z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w 2019 i 2020 roku:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Stan na początek okresu	76 595	72 524
Zwiększenia	24 956	12 847
Utworzenie	24 956	12 847
Zmniejszenia	(4 010)	(8 754)
Wykorzystanie	(1 627)	(269)
Rozwiązanie	(2 383)	(8 485)
Różnice kursowe z przeliczenia	171	(22)
Stan na koniec okresu	97 712	76 595

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących lub oczekiwanej straty kredytowej wartości należności handlowych oraz pozostałych prezentowane jest w koszcie własnym sprzedaży.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz kwoty zatrzymane netto według terminów wymagalności:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Do 1 miesiąca	168 528	182 244
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	27 840	22 875
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	23 017	8 139
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	13 607	11 155
Powyżej 1 roku	29 054	10 233
Należności przeterminowane	134 655	128 566
Razem, należności z tytułu dostaw i usług netto	396 701	363 212

Struktura przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Do 1 miesiąca	75 044	22 585
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	22 816	5 290
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	5 335	59 192
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	5 831	7 506
Powyżej 1 roku	95 908	84 693
Razem, przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług brutto	204 934	179 266
Odpisy aktualizujące wartość należności lub oczekiwana strata kredytowa	(70 279)	(50 700)
Razem, przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług netto	134 655	128 566

Struktura przeterminowanych i nieprzeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych pod kątem metody rozpoznawania utraty wartości:

Struktura walutowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności brutto:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
W walucie polskiej	425 304	394 612
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	92 509	81 732
w EUR	84 314	69 754
w SEK	5 347	5 694
w UAH	2 848	6 284
Razem	517 813	476 344

Należności dochodzone na drodze sądowej:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Należności dochodzone na drodze sądowej	9 843	4 865
Odpisy aktualizujące wartość należności lub oczekiwana strata kredytowa	(7 079)	(4 859)
Razem	2 764	6

32. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych.

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według wynegocjowanych stóp procentowych.

Na dzień bilansowy Grupa dysponowała niewykorzystanymi liniami kredytowymi (kredytami w rachunku bieżącym oraz kredytami obrotowymi) w kwocie 84,7 mln zł (31.12.2019 r.: 83,4 mln zł), co gwarantuje spółkom z Grupy Trakcja ciągłość finansowania bieżącej działalności.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym bilansie oraz skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji na dzień:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Środki pieniężne w kasie	44	127
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	133 394	76 340
Inne środki pieniężne - lokaty	2 740	31 006
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	136 178	107 473
Środki pieniężne wyłączone z rachunku przepływów pieniężnych	(272)	(12)
Środki pieniężne dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych	135 906	107 461

Środki pieniężne wyłączone z rachunku przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2020 roku dotyczą zablokowanych środków na rachunkach projektów deweloperskich w kwocie 272 tys. zł (31.12.2019 r.: 12 tys. zł)

Struktura walutowa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
W walucie polskiej	22 306	67 577
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	113 872	39 896
w EUR	99 189	23 986
w SEK	14 667	15 812
w DKK	-	1
w UAH	-	97
w BGN	16	-
Razem	136 178	107 473

Środki pieniężne na rachunkach bankowych - wycena ratingowa dla depozytów długoterminowych:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Bank z oceną ratingową AA-	2 368	-
Bank z oceną ratingową A+	68	27 710
Bank z oceną ratingową A	3	104
Bank z oceną ratingową A-	14 677	17 731
Bank z oceną ratingową BBB+	99 400	30 035
Bank z oceną ratingową BBB	24	5 460
Bank z oceną ratingową BBB-	19 887	24 573
Bank z oceną ratingową BB	-	674
Bank bez oceny ratingowej	20	78
Razem	136 447	106 365
Środki pieniężne w kasie	44	127
Saldo ZFŚS (nota 59)	(313)	981
Środki pieniężne na koniec okresu	136 178	107 473

Ocena ratingowa została sporządzona na podstawie renomowanych agencji ratingowych (w pierwszej kolejności została oparta na Fitch Ratings, a następnie w przypadku braku oceny Fitch Ratings wykorzystano ocenę S&P).

33. Objaśnienie do skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych

Różnica pomiędzy wpływem z tytułu emisji obligacji w rachunku przepływów pieniężnych a wartością nominalną obligacji wynika z faktu, iż kwota należna od Comsa S.A. z tytułu przyjęcia propozycji nabycia Obligacji Serii G (7 674 tys. zł) została potrącona z wierzytelnością Comsa S.A. wynikającą z pożyczki udzielonej Spółce Trakcja S.A.

Poniżej wyjaśnienie wybranych pozycji rachunku przepływów pieniężnych między zmianą bilansową a zmianą zaprezentowaną w rachunku przepływów pieniężnych:

	Rok zakończony 31.12.2020
Zmiana stanu należności	Badane
Zmiana bilansowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	(20 352)
Różnice kursowe	10 301
Zmiana odpisów aktualizujących	(1 240)
Korekta dotycząca należności z tytułu sprzedaży środków trwałych ujętych w działalności inwestycyjnej	(1 574)
Pozostałe wyłączenia transakcji bezgotówkowych	(1 014)
Zmiana w rachunku przepływów pieniężnych	(13 879)

	Rok zakończony 31.12.2020
Zmiana stanu zapasów	Badane
Zmiana bilansowa zapasów	22 245
Różnice kursowe	3 567
Reklas pomiędzy pozycjami zapasów i rozliczeń międzyokresowych	4 929
Pozostałe wyłączenia transakcji bezgotówkowych	12
Zmiana w rachunku przepływów pieniężnych	30 753

	Rok zakończony 31.12.2020
Zmiana stanu zobowiązań	Badane
Zmiana bilansowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	27 892
Zmiana bilansowa zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	2 490
Różnice kursowe	(12 482)
Pozostałe wyłączenia transakcji bezgotówkowych	706
Zmiana w rachunku przepływów pieniężnych	18 606

	Rok zakończony 31.12.2020
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych i zaliczek	Badane
Zmiana bilansowa rozliczeń międzyokresowych	8 403
Różnice kursowe	241
Reklas pomiędzy pozycjami zapasów i rozliczeń międzyokresowych	(4 929)
Pozostałe wyłączenia transakcji bezgotówkowych	(233)
Zmiana w rachunku przepływów pieniężnych	3 482

Zmiana stanu rezerw	Rok zakończony
	31.12.2020
	Badane
Zmiana bilansowa rezerw	(33 805)
Różnice kursowe	(1 345)
Pozostałe wyłączenia transakcji bezgotówkowych	363
Zmiana w rachunku przepływów pieniężnych	(34 787)

Zmiana stanu rozliczeń z tytułu umów	Rok zakończony
	31.12.2020
	Badane
Zmiana bilansowa rozliczeń z tytułu umów z klientami	54 060
Różnice kursowe	291
Pozostałe wyłączenia transakcji bezgotówkowych	24
Zmiana w rachunku przepływów pieniężnych	54 375

34. Rozliczenia z tytułu umów z klientami

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Aktywo z tytułu umów z klientami	203 273	211 032
Nadwyżka przychodów wg stopnia zaawansowania nad przychodami zafakturowanymi	174 682	197 200
Zaliczki przekazane na poczet realizowanych kontraktów	28 591	13 832
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	200 551	154 250
Nadwyżka przychodów zafakturowanych nad przychodami wg stopnia zaawansowania	100 675	41 287
Zaliczki otrzymane na poczet realizowanych kontraktów	99 876	112 963

Grupa ujmuje w bilansie składnik aktywów z tytułu umów z klientami będący prawem Grupy do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Grupa przekazała klientowi, jeżeli prawo to jest uzależnione od warunku innego niż upływ czasu. W pozycji tej, w bilansie, prezentowane są w szczególności aktywa dotyczące zrealizowanych i dostarczonych prac w ramach długoterminowych kontraktów budowlanych a jeszcze niezafakturowanych oraz ujęcie przychodów w związku z przekazaniem kontroli nad produktami lub towarami, które zostaną zafakturowane w przyszłości.

Grupa ujmuje w bilansie zobowiązania z tytułu umów z klientami będące obowiązkiem Grupy do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta. Grupa rozpoznaje zobowiązania z tytułu umów z klientami głównie w związku z umowami, dla których płatność jest zaliczkowa oraz w związku otrzymanym z góry wynagrodzeniem z tytułu prac budowlanych za świadczenia niewykonane jeszcze przez Grupę.

Aktywa z tytułu umów z klientami:

	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
Stan na początek okresu	211 032	206 887
(+/-) Zmiana wyceny kontraktów/ Realizacja nowych obowiązków świadczeń bez wystawienia faktury	140 875	171 750
(-) Wyfakturowanie	(149 795)	(167 225)
Różnice kursowe	1 161	(380)
Stan na koniec okresu	203 273	211 032

Zobowiązania z tytułu umów z klientami:

	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
Stan na początek okresu	154 250	141 258
(+/-) Zmiana wyceny kontraktów/ Realizacja nowych obowiązków świadczeń bez wystawienia faktury	143 063	79 897
(-) Przychody ujęte w okresie uwzględnione w saldzie zobowiązań na początek okresu	(96 663)	(75 372)
(-) Wyfakturowanie	(4 647)	8 583
Różnice kursowe	4 548	(116)
Stan na koniec okresu	200 551	154 250

Zaliczki na realizowane kontrakty zostały ujęte w ramach zobowiązań krótkoterminowych i będą rozliczane w trakcie realizacji kontraktu w ramach normalnego cyklu operacyjnego Grupy.

Zmiana zaliczek przekazanych na poczet realizowanych kontraktów:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
Stan na początek okresu	13 832	6 044
Zwiększenia: przekazanie zaliczek	52 447	7 924
Zmniejszenia: rozliczenie zaliczek w okresie	(38 873)	-
Różnice kursowe	1 185	(137)
Stan na koniec okresu	28 591	13 832

Zmiana zaliczek otrzymanych na poczet realizowanych kontraktów:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
Stan na początek okresu	112 963	117 989
Zwiększenia: otrzymanie zaliczek	75 763	51 628
Zmniejszenia: rozliczenie zaliczek z przychodami okresu	(91 286)	(56 601)
Różnice kursowe	2 436	(53)
Stan na koniec okresu	99 876	112 963

Cena transakcyjna przypisana do zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione (lub częściowo niespełnione) na koniec okresu sprawozdawczego (z wyłączeniem części przychodów przypadającej na konsorcjantów):

31.12.2020 r.	1 rok	1-3 lat	powyżej 3 lat	Razem
Cena transakcyjna przypisana do zobowiązań do wykonania świadczenia, które zostaną spełnione w ciągu:	1 767 588	805 373	-	2 572 961

31.12.2019 r.	1 rok	1-3 lat	powyżej 3 lat	Razem
Cena transakcyjna przypisana do zobowiązań do wykonania świadczenia, które zostaną spełnione w ciągu:	1 410 394	1 586 495	-	2 996 889

Koszty umowy ujęte jako składnik aktywów

Nie zidentyfikowano pozycji spełniających definicję kosztów umowy ujmowanych jako składnik aktywów, w związku z czym, żadne specyficzne ujawnienia nie są wymagane.

35. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

W dniu 30 listopada 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Trakcja S.A. podjęło uchwałę w sprawie zbycia nieruchomości i użytkowania wieczystego nieruchomości przy ul. Oliwskiej 11 w Warszawie za cenę netto nie niższą niż 14 000 tys. zł. Szczegóły zostały opisane w RB 23/2018 oraz 20/2018. Planowana transakcja spełnia warunki klasyfikacji aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży wymienione w MSSF 5. W związku z tym Spółka ujęła jako aktywa przeznaczone do sprzedaży aktywa w kwocie 5 037 tys. zł. Obecnie trwają prace nad uzyskaniem zgód i pozwoleń, które są niezbędne do przeprowadzenia transakcji sprzedaży nieruchomości. Termin finalizacji transakcji, na wniosek kontrahenta, został odroczony w czasie z przyczyn związanych z obecną pandemią COVID-19. Spółka zakłada finalizację transakcji w pierwszym półroczu 2021 roku.

36. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem Grupy w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest utrzymanie zdolności Grupy do kontynuowania działalności oraz utrzymanie optymalnej struktury kapitału dla zapewnienia zwrotu z inwestycji akcjonariuszom. W celu utrzymania lub korekty struktury kapitałów, Grupa może emitować nowe akcje, zmieniać kwotę dywidend do wypłaty akcjonariuszom, zwiększać zadłużenie lub zmniejszać zadłużenie poprzez upłynianie aktywów. Grupa monitoruje strukturę kapitałów przy pomocy wskaźników struktury finansowania. Analizowane przez Grupę wskaźniki, przedstawione w tabeli poniżej, pozwalają na utrzymanie zarówno akceptowalnego ratingu kredytowego jak też potwierdzają wsparcie struktury kapitałowej dla działalności operacyjnej Grupy.

WSKAŹNIKI STRUKTURY FINANSOWANIA	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Pokrycie majątku kapitałem własnym	0,22	0,28
Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym	0,57	0,70
Wskaźnik zadłużenia całkowitego	0,78	0,72
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych	3,46	2,53

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone według następujących wzorów:

Pokrycie majątku kapitałem własnym = kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej / aktywa ogółem

Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym = kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej / aktywa trwałe

Wskaźnik zadłużenia całkowitego = (aktywa ogółem - kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej) / aktywa ogółem

Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych = (aktywa ogółem - kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej) / kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki

37. Kapitał własny

Kapitał podstawowy

Na dzień 31 grudnia 2020 roku kapitał zakładowy wynosił 69 160 780,80 zł i dzielił się na 51 399 548 akcji zwykłych na okaziciela serii A, 10 279 909 akcji zwykłych na okaziciela serii B oraz 24 771 519 akcji imiennych serii C o wartości nominalnej 0,80 zł każda. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Emitenta. Wszystkie akcje są w pełni opłacone.

	31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
	Wartość nominalna 0,80 zł	Wartość nominalna 0,80 zł
Akcje zwykłe serii A	51 399 548	51 399 548
Akcje zwykłe serii B	10 279 909	10 279 909
Akcje zwykłe serii C	24 771 519	24 771 519
Razem	86 450 976	86 450 976

W dniu 29 listopada 2019 roku nastąpiło zarejestrowanie przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej. Podwyższenie kapitału zakładowego nastąpiło na podstawie uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 27 września 2019 roku w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 41 119 638,40 zł do kwoty 69 160 780,80 zł, czyli o 28 041 142,40 zł w drodze emisji 10 279 909 akcji na okaziciela serii B, objętych po cenie emisyjnej 1,70 za jedną akcję oraz 24 771 519 akcji imiennych serii C, objętych po cenie emisyjnej 1,70 za jedną akcję.

W dniu 6 lutego 2020 roku nastąpiło zarejestrowanie przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej. W związku z powyższym kapitał zakładowy Jednostki dominującej został warunkowo podwyższony z kwoty 69 160 780,80 zł o kwotę nie większą niż 13 023 288 zł w drodze emisji nie więcej niż 16 279 110 akcji zwykłych na okaziciela serii D o wartości nominalnej 0,80 zł każda. Akcje Serii D mogą zostać objęte przez posiadaczy obligacji zamiennych serii F oraz G, które Jednostka dominująca wyemitowała w dniu 8 maja 2020 roku. Akcje Serii D, w przypadku zamiany obligacji serii F lub G na akcje Jednostki dominującej, będą obejmowane po 1,70 zł.

Zgodnie z wiedzą Zarządu Emitenta, na podstawie otrzymanych zawiadomień określonych w art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, stan Akcjonariuszy posiadających bezpośrednio, bądź przez podmioty

zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy na dzień zatwierdzenia Sprawozdania przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	% udział w głosach na WZ
COMSA S.A.	28 399 145	32,85%	28 399 145	32,85%
Agencja Rozwoju Przemysłu	16 117 647	18,64%	16 117 647	18,64%
OFE PZU "Złota Jesień"*	8 332 694	9,64%	8 332 694	9,64%
Pozostali akcjonariusze	33 601 490	38,87%	33 601 490	38,87%
Razem	86 450 976	100,00%	86 450 976	100,00%

*reprezentowany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU S.A.

Od dnia przekazania ostatniego raportu okresowego, tj. 26 listopada 2020 roku, do dnia publikacji niniejszego raportu, Jednostka dominująca nie otrzymała żadnego zawiadomienia w trybie art. 69 ustawy o ofercie.

Pozostałe kapitały rezerwowe

W ramach pozostałych kapitałów rezerwowych wyróżnia się:

- Kapitał rezerwowy powstały z nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej. Kapitał ten na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił 340 561 tys. zł i został zmniejszony do kwoty 269 641 tys. zł w wyniku uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 30 czerwca 2020 roku o pokryciu części straty Spółki za 2019 roku w kwocie 70 920 tys. zł z tej części kapitału własnego.

- Wyniki z lat ubiegłych - kapitał powstały z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych. Jednostka dominująca ma obowiązek utworzyć kapitał zapasowy, który zasilany jest przez co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał rezerwowy nie podlega podziałowi.

-Zyski (straty) aktuarialne - Grupa rozpoznaje zyski i straty aktuarialne z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitał rezerwowy. Kapitał ten nie podlega podziałowi.

- Element kapitałowy dotyczący obligacji zamiennych na akcje.

Kapitał z aktualizacji wyceny

W kapitale z aktualizacji wyceny ujęto skutki głównie z tytułu przeszacowania w wyniku zmiany przeznaczenia środków trwałych.

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych

Dla spółek zależnych mających walutę funkcjonalną inną niż złoty polski, Jednostka dominująca przelicza ich sprawozdania na walutę prezentacji zł. Tak powstałe różnice kursowe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym w odrębnej pozycji. Różnice kursowe z przeliczenia na koniec 2020 roku wyniosły 35 181 tys. zł.

Niepodzielony wynik finansowy

Niepodzielony wynik finansowy Grupy obejmuje bieżący wynik za dany rok obrotowy. Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Jednostki dominującej przygotowanym dla celów statutowych.

Pozostałe całkowite dochody w podziale na poszczególne elementy kapitału własnego

	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki dominującej						Razem	Udziały niesprawujące kontroli	Razem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy			
Na dzień 31.12.2020 r.									
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:	-	-	-	132	-	-	132	2	134
Zyski (straty) aktuarialne	-	-	-	132	-	-	132	2	134
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:	-	-	-	-	22 500	-	22 500	387	22 887
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	-	22 500	-	22 500	387	22 887
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	132	22 500	-	22 632	389	23 021
Na dzień 31.12.2019 r.									
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:	-	-	1 273	92	-	-	1 365	2	1 367
Zyski/(straty) z przeszacowania odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	-	-	1 273	-	-	-	1 273	-	1 273
Zyski (straty) aktuarialne	-	-	-	92	-	-	92	2	94
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:	-	-	-	(1 476)	(2 738)	-	(4 214)	867	(3 347)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	-	(2 738)	-	(2 738)	896	(1 842)
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	-	-	-	(1 476)	-	-	(1 476)	(29)	(1 505)
Inne całkowite dochody netto	-	-	1 273	(1 384)	(2 738)	-	(2 849)	869	(1 980)

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Udziały niesprawujące kontroli

Zmianę stanu udziałów niesprawujących kontroli zaprezentowano w zestawieniu zmian w skonsolidowanym kapitale własnym.

Po przeprowadzonej analizie Zarząd Jednostki dominującej zdecydował, iż kwoty kapitałów przypadających na udziały niesprawujące kontroli są niematerialne w związku z czym w niniejszym sprawozdaniu nie są prezentowane szczegółowe informacje dotyczące udziałów niesprawujących kontroli zgodnie z MSSF 12.

38. Rezerwy

	Rezerwa na rekultywację	Rezerwa na zobowiązania sporne	Rezerwa na roboty poprawkowe	Rezerwa na premię	Rezerwa na badanie bilansu	Rezerwa na przewidywane straty na kontraktach	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 1.01.2020 r.								
Badane	2 731	696	15 443	5 223	255	81 685	2 833	108 866
Ujęte w rachunku zysków i strat:								
- utworzenie rezerwy	-	250	2 410	2 907	467	30 198	2 218	38 450
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	-	(500)	(236)	(650)	(83)	(3)	(1 436)	(2 908)
- wykorzystanie rezerwy	-	(33)	(1 590)	(4 402)	(288)	(64 045)	(334)	(70 692)
- różnice kursowe z przeliczenia	229	9	411	120	3	559	14	1 345
Razem	229	(274)	995	(2 025)	99	(33 291)	462	(33 805)
Stan na 31.12.2020 r.								
Badane	2 960	422	16 438	3 198	354	48 394	3 295	75 061
Stan na 1.01.2019 r.								
Badane	2 758	703	13 286	4 864	304	48 748	1 442	72 105
Ujęte w rachunku zysków i strat:								
- utworzenie rezerwy	-	21	4 228	9 176	286	77 686	2 271	93 668
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	-	-	(70)	(7 309)	-	(1)	(416)	(7 796)
- wykorzystanie rezerwy	-	(27)	(1 973)	(1 496)	(335)	(44 748)	(464)	(49 043)
- różnice kursowe z przeliczenia	(27)	(1)	(28)	(12)	-	-	-	(68)
Razem	(27)	(7)	2 157	359	(49)	32 937	1 391	36 761
Stan na 31.12.2019 r.								
Badane	2 731	696	15 443	5 223	255	81 685	2 833	108 866

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Struktura rezerw:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Długoterminowe	21 355	14 093
Krótkoterminowe	53 706	94 773
Razem	75 061	108 866

Rezerwa na premię zawiera głównie rezerwy na premie wypłacane pracownikom fizycznym i umysłowym.

Rezerwy na roboty poprawkowe zostały oszacowane na podstawie wiedzy dyrektorów poszczególnych kontraktów o konieczności lub prawdopodobnej możliwości wykonania dodatkowych prac na rzecz zamawiającego, mających na celu wypełnienie warunków gwarancji.

39. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu rezerw na odprawy emerytalno-rentowe i nagrody jubileuszowe:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe		
Stan na początek okresu	4 510	4 309
Ujęte w rachunku zysków i strat:	(201)	635
- Koszty odsetek	144	139
- Koszty bieżącego zatrudnienia	(61)	530
- Koszty przeszłego zatrudnienia	(284)	(34)
Straty (zyski) aktuarialne ujmowane w innych całkowitych dochodach	132	94
Wypłacone świadczenia	(154)	(502)
Różnice kursowe z przeliczenia	218	(26)
Stan na koniec okresu	4 505	4 510

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Rezerwa na nagrody jubileuszowe		
Stan na początek okresu	1 214	2 321
Ujęte w rachunku zysków i strat:	167	696
- Koszty odsetek	27	51
- Koszty bieżącego zatrudnienia	509	811
- Koszty przeszłego zatrudnienia	(369)	(166)
Wypłacone świadczenia	(138)	(1 803)
Stan na koniec okresu	1 243	1 214

Zobowiązania z tytułu rezerw na niewykorzystane urlopy i inne świadczenia pracownicze:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Rezerwa na niewykorzystane urlopy		
Stan na początek okresu		
Badane	11 944	14 752
Ujęte w rachunku zysków i strat:	2 117	(2 765)
- utworzenie rezerwy	12 785	8 883
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(3 064)	(1 811)
- wykorzystanie rezerwy	(7 604)	(9 837)
Różnice kursowe z przeliczenia	349	(43)
Stan na koniec okresu	14 410	11 944

Analiza zapadalności świadczeń pracowniczych:

	Rezerwa na świadczenia emerytalno - rentowe	Rezerwa na jubileusze
W okresie 1 roku	915	1 143
W okresie od 1 do 4 lat	911	100
Powyżej 4 lat	2 679	-
Razem	4 505	1 243

Średnio ważony okres obowiązywania zobowiązania dla świadczeń po okresie zatrudnienia wynosi 3 lata.

Zasady tworzenia rezerw na świadczenia pracownicze:

Grupa wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Regulamin Wynagradzania. W związku z tym, Grupa na podstawie wyceny dokonanej w oparciu o metody aktuarialne tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązań z tytułu odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych. W związku z przyjęciem dnia 21 września 2020 roku w Jednostce dominującej nowego Regulaminu wynagradzania, stan rezerwy na świadczenia emerytalno-rentowe oraz na jubileusze uległ zmniejszeniu.

Do oszacowania kwoty rezerw na świadczenia pracownicze na koniec 2020 roku przyjęto w Grupie stopę dyskontową w przedziale 1,18% - 3,6% (na dzień 31.12.2019 r.: 1,2% - 3,0%). Średnio oczekiwany wzrost wynagrodzeń w Grupie został przyjęty na poziomie 1,8% - 4,0% (na dzień 31.12.2019 r.: 1,8% - 4,9%).

Poniżej przedstawiona została w tabeli analiza wrażliwości zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych:

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych	
		wzrost	spadek
Stopa dyskonta	+/- 1 p. p.	(268)	295
Stopa wzrostu wynagrodzeń	+/- 1 p. p.	335	(313)

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych równa się ich wartości bilansowej.

40. Oprocentowane kredyty i pożyczki

Oprocentowane kredyty i pożyczki długoterminowe:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Kredyty bankowe	185 704	114 403
- kredyt inwestycyjny	-	3 793
- kredyt obrotowy	167 841	110 610
- kredyt w rachunku bieżącym	17 863	-
Pożyczki od jednostek pozostałych	13 470	180
- pożyczka od podmiotów trzecich	13 470	180
Pożyczka od podmiotów powiązanych	20 959	27 600
Zobowiązania z tytułu umów leasingu	61 019	65 674
Razem	281 152	207 857

Oprocentowane kredyty i pożyczki krótkoterminowe:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Kredyty bankowe	46 399	124 866
- kredyt inwestycyjny	3 793	5 757
- kredyt obrotowy	38 087	99 662
- w rachunku bieżącym	4 519	19 447
Pożyczki od jednostek pozostałych	3 105	2 357
- pożyczka inwestycyjna	246	2 310
- pożyczka od podmiotów trzecich	2 859	47
Pożyczki od jednostek powiązanych	6 933	7 724
Zobowiązania z tytułu umów leasingu	29 694	18 843
Razem	86 131	153 790
Razem, oprocentowane kredyty i pożyczki	367 283	361 647

Struktura walutowa kredytów i pożyczek Grupy:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
W walucie polskiej	345 265	334 227
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	22 018	27 420
w EUR	22 018	27 420
Razem	367 283	361 647

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania długo- i krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2020 roku:

Nazwa Spółki	Pożyczkodawca, Kredytodawca	Rodzaj pożyczki, kredytu	Kwota wg. umowy w walucie (w tys.)	Waluta umowy	Końcowy termin spłaty	Główne zasady naliczania odsetek	Kwota kredytu pozostała do spłaty (w tys. zł)
Trakcja S.A.	COMSA S.A.	pożyczka od jednostek powiązanych	2 674	PLN	30.12.2021	WIBOR 1M + marża	82
Trakcja S.A.	COMSA S.A.	pożyczka od jednostek powiązanych	5 000	PLN	30.12.2021	WIBOR 1M + marża	159
Trakcja S.A.	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	pożyczka od jednostek powiązanych	27 600	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	27 651
Trakcja S.A.	mBank S.A.	kredyt obrotowy	15 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	14 999
Trakcja S.A.	mBank S.A.	kredyt obrotowy	15 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	14 999
Trakcja S.A.	mBank S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	20 000	PLN	31.12.2022	WIBOR O/N + marża	2 959
Trakcja S.A.	Pekao S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	20 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	19 423
Trakcja S.A.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	21 500	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	21 537
Trakcja S.A.	mBank S.A.	Kredyt inwestycyjny	21 500	PLN	16.09.2021	WIBOR 1M + marża	3 793
Trakcja S.A.	mBank S.A.	kredyt obrotowy	50 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	40 743
Trakcja S.A.	mBANK S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego	kredyt obrotowy	92 600	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	92 760
Trakcja S.A.	De Lage Landen Leasing Polska S.A.	pożyczka inwestycyjna	1 147	PLN	25.04.2020	oprocentowanie zmienne	-
AB Kauno Tiltai	Luminor Bank AB	kredyt obrotowy	4 000	EUR	31.05.2023	EURIBOR 3M + marża	11 390
AB Kauno Tiltai	Luminor Bank AB	kredyt w rachunku bieżącym	12 000	EUR	30.06.2021	EURIBOR 1M + marża	-
Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o.	Idea Getin Leasing	pożyczka od jednostek pozostałych	244	PLN	15.06.2024	WIBOR 1M + marża	181
Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o.	mBank S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	3 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	-
PDM S.A.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	2 500	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	2 500
Dalba Sp. z o.o.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	1 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	1 000
Dalba Sp. z o.o.	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	pożyczka od jednostek pozostałych	814	PLN	31.05.2023	nieoprocentowane	814
Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.	Plasser & Theurer, Export von Bahnbaumaschinen, Gessellschaft m.b.H.	pożyczka inwestycyjna	1 800	EUR	31.12.2020	oprocentowanie stałe	246
Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.	mLeasing	pożyczka od jednostek pozostałych	16 397	PLN	15.03.2025	WIBOR 1M + marża	12 871
Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	2 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	2 000
Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	pożyczka od jednostek pozostałych	1 412	PLN	31.05.2023	nieoprocentowane	1 412
Torprojekt Sp. z o.o.	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	pożyczka od jednostek pozostałych	1 180	PLN	13.05.2023	nieoprocentowane	1 051
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	4 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	4 000
Razem							276 570

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Stopa procentowa kredytów i pożyczek otrzymanych zależy od WIBORu/EURIBORu i marży bankowej. Marże bankowe zależą od okresu kredytowania oraz zdolności kredytowej klienta.

Na dzień bilansowy Grupa dysponowała niewykorzystanymi liniami kredytowymi (kredytami w rachunku bieżącym oraz kredytami obrotowymi) w kwocie 84,7 mln zł (31.12.2019 r.: 83,4 mln zł), co gwarantuje spółkom z Grupy Trakcja ciągłość finansowania bieżącej działalności.

Po dniu bilansowym, tj. w dniu 3 marca 2021 roku Spółka poinformowała raportem bieżącym 6/2021, iż otrzymała zapłatę za sprzedaż nieruchomości przy ul. Lotniczej 100 we Wrocławiu w łącznej wysokości 53 000 tys. zł, z czego 50 150 tys. zł kupujący przekazał przelewem bankowym na rachunek mBank S.A. w celu spłaty całości zobowiązania Spółki z tytułu kredytu obrotowego (w wysokości 50 mln złotych wraz z odsetkami), którego zabezpieczeniem jest hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomości będącej przedmiotem sprzedaży, co umożliwi wykreślenie tej hipoteki. Pozostała kwota po spłacie zobowiązania z tytułu kredytu obrotowego została przekazana przez mBank S.A. na rachunek bankowy Spółki.

Wartość godziwa kredytów i pożyczek nie różni się istotnie od ich wartości księgowej.

Zmiana stanu oprocentowanych kredytów i pożyczek w 2020 roku:

Na dzień 1.01.2020 r.	277 130
<i>Badane</i>	
Otrzymanie kredytów i pożyczek	22 676
Spłata kredytów i pożyczek	(16 922)
Kompensata z należnością z tyt. objęcia obligacji	(7 674)
Odsetki naliczone	11 136
Odsetki zapłacone	(10 983)
Różnice kursowe	1 207
Na dzień 31.12.2020 r.	276 570
<i>Badane</i>	
w tym:	
- część długoterminowa	220 133
- część krótkoterminowa	56 437

Niespłacenie pożyczki lub naruszenie postanowień umowy pożyczkowej, w odniesieniu do których nie dokonano żadnych działań naprawczych

Grupa na dzień 31 grudnia 2020 roku nie posiadała istotnych niespłaconych zgodnie z harmonogramem kredytów lub pożyczek. Ponadto, Grupa nie naruszyła istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego.

Jednostka dominująca, na podstawie Umowy Wspólnych Warunków z dnia 27 września 2019 roku, zobowiązana jest do przestrzegania wskaźników finansowych (dalej „Kowenanty”) związanych z bieżącą sytuacją finansową Jednostki dominującej.

Umowa przewidywała pierwszą weryfikację spełnienia Kowenantów przez Jednostkę dominującą oraz Grupę na dzień 30 września 2020 roku, a następnie w cyklach kwartalnych do 30 września 2022 roku. Jednostka dominująca otrzymała od podmiotów finansujących zgody na odstąpienie od testowania Kowenantów na dzień 30 września 2020 roku, 31 grudnia 2020 roku oraz 31 marca 2021 roku. Kolejny termin weryfikacji Kowenantów zgodnie z ww.

umową finansowania długoterminowego przypada na 30 czerwca 2021 roku. Na dzień publikacji raportu, w opinii Zarządu Spółki, istnieje ryzyko nieosiągnięcia określonych umową wartości wskaźników finansowych. Spółka jest w trakcie ustaleń z podmiotami finansującymi ramach drugiej rundy finansowania nowych terminów i wysokości wskaźników finansowych obowiązujących Spółkę.

41. Obligacje

W dniu 8 maja 2020 roku Zarząd Spółki podjął uchwałę o dokonaniu:

- przydziału wszystkich 11 764 705 zabezpieczonych obligacji imiennych serii F zamiennych na akcje serii D Spółki o wartości nominalnej 1,70 zł każda, o łącznej wartości nominalnej 19 999 998,50 zł i cenie emisyjnej równej wartości nominalnej („Obligacje Serii F”) na rzecz Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) oraz
- przydziału wszystkich 4 514 405 niezabezpieczonych obligacji imiennych serii G zamiennych na akcje serii D Spółki o wartości nominalnej 1,70 zł każda, o łącznej wartości nominalnej 7 674 488,50 zł i cenie emisyjnej równej wartości nominalnej („Obligacje Serii G”) na rzecz COMSA S.A.U („Comsa”).

Obligacje Serii F oraz Obligacje Serii G zostały wyemitowane po cenie emisyjnej równej ich wartości nominalnej. Obligacje Serii F są zabezpieczone zabezpieczeniami wskazanym w Warunkach Emisji Obligacji Serii F, w tym w szczególności hipoteką umowną o najwyższym pierwszeństwie zaspokojenia na nieruchomości Spółki położonej w Bieńkowicach ustanowioną na rzecz administratora hipoteki. Ponadto, Spółka złożyła oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego na rzecz ARP z całego majątku Spółki oraz na rzecz administratora zabezpieczeń z nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki. Obligacje Serii G są niezabezpieczone oraz są przedmiotem umownego podporządkowania zgodnie z Umową Pomędzy Wierzycielami.

Obligacje są oprocentowane w oparciu o stawkę WIBOR 1M powiększoną o uzgodnioną marżę. Termin wykupu Obligacji przypada na dzień 30 grudnia 2022 roku. Obligacje mogą podlegać wcześniejszemu wykupowi w przypadkach przewidzianych przepisami prawa, a także w przypadku zajścia standardowych dla tego typu obligacji okoliczności określonych w Warunkach Emisji Obligacji Serii F oraz Obligacji Serii G. Obligacje zostały wyemitowane w trybie art. 33 pkt 2 ustawy o obligacjach. Emisja obligacji stanowi kolejny z elementów finansowania długoterminowego, o którym Spółka informowała w raporcie w sprawie finansowania długoterminowego.

Seria obligacji	Data emisji	Data wykupu	Wartość nominalna jednej obligacji (w zł)	Wartość nominalna serii (w tys. zł)
F	08.05.2020	30.12.2022	1,7	20 000
G	08.05.2020	30.12.2022	1,7	7 674

Wszystkie Obligacje Serii F zostały opłacone przelewem na rachunek bankowy Spółki. Kwota należna od Comsa z tytułu przyjęcia propozycji nabycia Obligacji Serii G została potrącona z wierzytelnością Comsa wynikającą z pożyczki udzielonej Spółce.

W dniu 5 sierpnia 2020 roku Spółka podpisała Aneks nr 1 do Warunków Emisji Obligacji Serii F z obligatariuszem ARP w zakresie zmiany terminu wypłaty odsetek. Nowy termin wypłaty odsetek (okres odsetkowy) będzie wynosić 3 miesiące.

Struktura obligacji:

	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
Długoterminowe	27 832	-
Krótkoterminowe	194	-
Razem	28 026	-

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2020 roku obligacje zostały ujęte w zamortyzowanym koszcie.

42. Pozostałe zobowiązania finansowe

W pozycji „Pozostałe zobowiązania finansowe” Grupa prezentuje zobowiązanie z rozliczenia zakupu udziałów w spółce Trakcja Ukraina sp. z o.o.

43. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług przed zdyskontowaniem	320 615	326 548
Razem, zobowiązania z tytułu dostaw i usług netto po zdyskontowaniu	320 615	326 548
w tym:		
- zobowiązania od jednostek powiązanych	180	372
Kwoty zatrzymane	50 821	42 362
Zobowiązania budżetowe	50 405	30 078
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	11 641	6 460
Pozostałe zobowiązania wobec osób trzecich	3 083	3 225
Z tytułu dywidend i innych wypłat z zysku	93	93
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem	436 658	408 766

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych zostały wykazane w nocie 55.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwoty zatrzymane:

	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych przed zdyskontowaniem	371 436	368 910
Wymagalne do 12 miesięcy	350 208	348 404
Wymagalne powyżej 12 miesięcy	21 228	20 506
Razem, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych po zdyskontowaniu	371 436	368 910

Zobowiązania wymagalne powyżej 12 miesięcy obejmują kwoty zatrzymane. Struktura zapadalności kwot zatrzymanych ogółem została ujęta w tabeli poniżej:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Do 12 miesięcy	35 402	28 145
Powyżej 12 miesięcy	15 419	14 217
Razem	50 821	42 362

Grupa zrezygnowała z ujmowania dyskonta zobowiązań długoterminowych w związku z małą istotnością.

Ze względu na krótkoterminowy charakter zobowiązań z tytułu dostaw i usług ich wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Struktura walutowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
W walucie polskiej	319 575	313 783
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	117 083	94 983
w EUR	111 051	91 917
w USD	-	47
w SEK	4 120	2 890
w BGN	-	1
w UAH	1 912	128
Razem	436 658	408 766

Zasady i warunki płatności zobowiązań:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 30 do 60 dni. Zobowiązania powyżej 12 miesięcy są to kwoty zatrzymane związane z realizacją kontraktów budowlano - montażowych w celu prawidłowego i terminowego wykonania umowy. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnio jednomiesięcznym terminem płatności. Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach wynikających z przepisów podatkowych. Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane na podstawie zaakceptowanych not odsetkowych.

44. Zobowiązania z tytułu umów leasingu

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 0-90 dni	5 732	6 545
W okresie 90-360 dni	27 047	15 533
W okresie od 1 do 5 lat	49 545	54 331
Powyżej 5 lat	43 964	35 261
Razem zobowiązania z tytułu leasingu - minimalne opłaty leasingowe ogółem	126 288	111 670
Koszty finansowe z tytułu leasingu	(35 575)	(27 153)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 0-90 dni	4 860	5 673
W okresie 90-360 dni	24 834	13 170
W okresie od 1 do 5 lat	43 689	48 624
Powyżej 5 lat	17 330	17 050
Razem wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	90 713	84 517

Zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

Grupa użytkuje część sprzętu produkcyjnego w ramach leasingu. Grupa ma możliwość zakupu wynajmowanego sprzętu za kwotę jego wartości nominalnej na koniec obowiązywania umowy.

45. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

W rozliczeniach międzyokresowych znalazły się głównie na dzień 31 grudnia 2020 roku i na dzień 31 grudnia 2019 roku rozliczenia przychodów przyszłych okresów.

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	7 765	506
Otrzymane przedpłaty na poczet przyszłych świadczeń	1 769	-
Rozliczenia przychodów przyszłych okresów	5 996	506
Razem	7 765	506

Struktura rozliczeń międzyokresowych:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Długoterminowe	1 792	-
Krótkoterminowe	5 973	506
Razem	7 765	506

46. Informacja o instrumentach finansowych

W okresie objętym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym i w okresie porównywalnym Grupa posiadała następujące instrumenty finansowe:

- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - kontrakty IRS,
- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu - środki pieniężne oraz lokaty krótkoterminowe, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności poza należnościami budżetowymi, krótkoterminowe pożyczki udzielane jednostkom spoza Grupy, bankowe kaucje gwarancyjne stanowiące zabezpieczenie gwarancji udzielonych Grupie przez banki,
- zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu – obligacje, kredyty bankowe, zobowiązania z tytułu leasingu, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania poza zobowiązaniami budżetowymi.

Stan na 31.12.2020	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiąz. finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Ujawnione w bilansie ze wskazaniem pozycji bilansowej		
zaliczone do aktywów trwałych		
Pozostałe aktywa finansowe	6 425	-
Razem	6 425	-
zaliczone do aktywów obrotowych		
należności (poza budżetowymi)	418 449	-
Pozostałe aktywa finansowe	4 640	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	136 178	-
Razem	559 267	-
zaliczone do zobowiązań długoterminowych		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	281 152
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	28
Obligacje	-	27 832
Razem	-	309 012
zaliczone do zobowiązań krótkoterminowych		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	86 131
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (poza budżetowymi)	-	386 253
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	112
Obligacje	-	194
Razem	-	472 690
Razem	565 692	781 702

Stan na 31.12.2019	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiąz. finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
including:		
Ujawnione w bilansie ze wskazaniem pozycji bilansowej zaliczone do aktywów trwałych		
Pozostałe aktywa finansowe	6 202	-
Razem	6 202	-
zaliczone do aktywów obrotowych		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (poza budżetowymi)	396 137	-
Pozostałe aktywa finansowe	12 699	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	107 473	-
Razem	516 309	-
zaliczone do zobowiązań długoterminowych		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	207 857
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	37
Pochodne instrumenty finansowe	-	-
Razem	-	207 894
zaliczone do zobowiązań krótkoterminowych		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	153 790
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (poza budżetowymi)	-	378 688
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	123
Razem	-	532 601
Razem	522 511	740 495

47. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Porównanie wartości godziwej i wartości księgowej:

Klasy instrumentów finansowych	Stan na dzień 31.12.2020		Stan na dzień 31.12.2019	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Pożyczki udzielone	242	242	-	-
Kaucje z tytułu należytego wykonania umowy	9 031	9 031	14 173	14 173
Pozostałe depozyty bankowe	1 792	1 792	4 728	4 728
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (poza budżetowymi)	418 449	418 449	396 137	396 137
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	136 178	136 178	107 473	107 473
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	-	-	8	8
Kredyty i pożyczki zaciągnięte oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	367 283	367 283	361 647	361 647
Obligacje	28 026	28 026	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	140	140	160	160
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (poza budżetowymi)	386 253	386 253	378 688	378 688

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Metody oraz w przypadku wykorzystania techniki wyceny - założenia przyjęte przy ustalaniu wartości godziwych poszczególnych kategorii instrumentów finansowych.

Ze względu na krótkoterminowy charakter należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań, a także środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wartość bilansowa tych instrumentów finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Pożyczki udzielone oraz zaciągnięte kredyty i pożyczki bazują na zmiennych stopach rynkowych opartych o stopę WIBOR, stąd też ich wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej.

Wartość godziwa kontraktów IRS (zaprezentowanych w kategorii pochodne instrumenty finansowe) obliczana jest jako wartość bieżąca szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych na podstawie obserwacji krzywych dochodowości.

W przypadku aktywa finansowego z tytułu umowy koncesyjnej, ujmowanej w bilansie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, poziom efektywnej stopy procentowej tego aktywa jest zbliżony do poziomu stóp rynkowych na dzień bilansowy. W związku z powyższym wartość godziwa aktywa finansowego z tytułu umowy koncesyjnej jest zbliżona do wartości księgowej.

Grupa stosuje następującą hierarchię ustalania i ujawniania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, w zależności od wybranej metody wyceny:

Poziom 1 - ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań,

Poziom 2 - ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych - ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach),

Poziom 3 - ceny niepochodzące z aktywnych rynków.

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	Poziom 1		Poziom 2		Poziom 3	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	-	-	-	8	-	-

Zarówno w okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z poziomu 2 do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

48. Identyfikacja ryzyka

Zarządzanie ryzykiem skupia się głównie na nieprzewidywalności rynków i ma na celu ograniczenie wpływu zmienności na wyniki finansowe Grupy.

Rodzaj ryzyka	Ekspozycja	Pomiar ryzyka	Zarządzanie/ Zabezpieczenie
Rynkowe dotyczące zmian kursów walutowych	a) ekonomiczna ekspozycja walutowa wynikająca z wpływów pomniejszonych o wydatki indeksowane do lub denominowane w walucie innej niż waluta funkcjonalna, b) ekspozycja walutowa wynikająca z inwestycji bądź uprawdopodobnionych zobowiązań i należności w walutach obcych, c) bilansowa ekspozycja walutowa wynikająca z denominowanych w walutach obcych aktywów i pasywów	a i b) w oparciu o planowane przepływy pieniężne. c) w oparciu o analizy pozycji bilansowych.	Polityka zarządzania ryzykiem rynkowym oraz strategię zabezpieczające, które określają zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i horyzont czasowy zabezpieczania danego ryzyka oraz stosowane instrumenty zabezpieczające.
Rynkowe dotyczące zmian stóp procentowych	Ekspozycja wynikająca z posiadanych aktywów oraz pasywów, dla których przychody oraz koszty odsetkowe uzależnione są od zmiennych stóp procentowych.	W oparciu o udział w całości zadłużenia brutto pozycji, dla których koszty odsetkowe są uzależnione od zmiennych stóp procentowych.	Polityka zarządzania ryzykiem rynkowym oraz strategię zabezpieczające, które określają zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i horyzont czasowy zabezpieczania danego ryzyka oraz stosowane instrumenty zabezpieczające.
Płynności	Ryzyko nieprzewidzianego niedoboru środków pieniężnych lub braku dostępu do źródeł finansowania zarówno w horyzoncie krótko jak i długoterminowym, prowadzące do przejściowej lub trwałej utraty zdolności do regulowania zobowiązań finansowych lub konieczności pozyskania finansowania na mniej korzystnych warunkach.	W oparciu o planowane przepływy pieniężne w horyzoncie krótko i długoterminowym	Polityka zarządzania płynnością, która określa zasady raportowania i konsolidacji płynność. Grupa prowadzi politykę dywersyfikacji źródeł finansowania oraz wykorzystuje zróżnicowane narzędzia dla efektywnego zarządzania płynnością.
Utraty środków pieniężnych i lokat	Ryzyko upadłości banków krajowych lub zagranicznych, na rachunkach, których są przetrzymywane lub w których lokowane są środki pieniężne.	Regularny przegląd wiarygodności kredytowej banków i wyznaczania limitów koncentracji środków. Zarządzanie w oparciu o zasady zarządzania nadwyżkami pieniężnymi, które	Regularny przegląd wiarygodności kredytowej banków i wyznaczania limitów koncentracji środków. Zarządzanie w oparciu o zasady zarządzania nadwyżkami pieniężnymi, które

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

		określają możliwości przyznawania limitów dla poszczególnych banków ustalanych na podstawie m.in. ratingów oraz danych sprawozdawczych. Współpraca głównie z bankami kredytującymi.	określają możliwości przyznawania limitów dla poszczególnych banków ustalanych na podstawie m.in. ratingów oraz danych sprawozdawczych. Współpraca głównie z bankami kredytującymi.
Kredytowe	Ryzyko nieuregulowania przez kontrahentów należności za dostarczone produkty i usługi związane z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawierane są transakcje handlowe.	Analiza wiarygodności i wypłacalności kontrahentów.	Zarządzanie w oparciu o przyjęte procedury i politykę w zakresie zarządzania kredytem kupieckim i windykacją, w tym wyznaczania limitów i ustanawiania zabezpieczeń.

Ryzyko zmian kursów walutowych

Działalność Grupy nie jest narażona w znacznym stopniu na wahania kursów walutowych. Wahania kursów nie wpływają w znacznym stopniu na sprawozdanie finansowe Grupy z uwagi na fakt, iż pozycje prezentowane w aktywach i zobowiązaniach denominowane w walutach innych niż waluta funkcjonalna każdej ze spółek zależnych nie są istotne z punktu widzenia sprawozdania skonsolidowanego Grupy. Zgodnie z MSSF 7 analiza wrażliwości nie obejmuje tzw. ryzyka transakcyjnego.

Poniżej przedstawiono analizę wpływu zmienności kursu złotego do euro na wynik finansowy i środki pieniężne na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku

Zmiana kursu PLN/EUR w stosunku do kursu średniego dla 2020 roku	Kurs PLN/EUR	Wpływ na wynik brutto okresu	Podatek odroczony	Wpływ na wynik netto okresu/ Wpływ na kapitał własny	
+	0,20 PLN/EUR	4,6442	(13)	(34)	20
+	0,10 PLN/EUR	4,5442	(7)	(17)	10
-	0,10 PLN/EUR	4,3442	7	17	(10)
-	0,20 PLN/EUR	4,2442	13	34	(20)

Zmiana kursu PLN/EUR w stosunku do kursu średniego dla 2019 roku	Kurs PLN/EUR	Wpływ na wynik brutto okresu	Podatek odroczony	Wpływ na wynik netto okresu/ Wpływ na kapitał własny	
+	0,20 PLN/EUR	4,5018	(594)	(193)	(401)
+	0,10 PLN/EUR	4,4018	(297)	(97)	(201)
-	0,10 PLN/EUR	4,2018	297	97	201
-	0,20 PLN/EUR	4,1018	594	193	401

Zmiana kursu PLN/EUR w stosunku do kursu z dnia 31 grudnia 2020 roku	Kurs PLN/EUR	Wpływ na środki pieniężne
+	0,20 PLN/EUR	4 8148
+	0,10 PLN/EUR	4,7148
-	0,10 PLN/EUR	4,5148
-	0,20 PLN/EUR	4,4148
		4 299
		2 149
		(2 149)
		(4 299)

Zmiana kursu PLN/EUR w stosunku do kursu z dnia 31 grudnia 2019 roku	Kurs PLN/EUR	Wpływ na środki pieniężne
+	0,20 PLN/EUR	4,4585
+	0,10 PLN/EUR	4,3585
-	0,10 PLN/EUR	4,1585
-	0,20 PLN/EUR	4,0585
		1 126
		563
		(563)
		(1 126)

Ryzyko stopy procentowej

Na dzień 31 grudnia 2020 roku występuje ryzyko związane ze zmianami stóp procentowych w odniesieniu do oprocentowania kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Grupę Trakcja oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego. Grupa nie podejmowała w bieżącym okresie szczególnych działań zmierzających do zabezpieczenia zmian w wysokości stóp procentowych. Szczegółowe informacje na temat kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Grupę zawarte są w notcie 40.

Grupa odstąpiła od przedstawienia analizy wrażliwości dotyczącej wpływu zmian stóp procentowych na wartość instrumentu IRS ze względu na oczekiwaną niską wartość potencjalnych zmian.

Poniżej przedstawiono analizę wpływu zmienności stopy procentowej na wynik finansowy Grupy na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na 31 grudnia 2019 roku. W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych, zostały one oszacowane na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku na poziomie racjonalnie przewidywanym tj. -1/+1 punktu procentowego.

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31 grudnia 2020 roku	
		+ 100 pb (PLN, EUR)	- 100 pb (PLN, EUR)
Należności z tytułu dostaw i usług brutto (wartość bieżąca)	341 650		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (wartość bieżąca)	320 615		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty kaucje pod gwarancje bankowe (wartość nominalna/oprocentowanie)	145 209	1 452	(1 452)
Kredyty bankowe i pożyczki (wartość nominalna/oprocentowanie)	367 283	(3 673)	3 673
Zobowiązania z tytułu obligacji	28 027	(280)	280
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		(2 501)	2 501
Podatek odroczony		(475)	475
Razem		(2 026)	2 026

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31 grudnia 2019 roku	
		+ 100 pb (PLN, EUR)	- 100 pb (PLN, EUR)
Należności z tytułu dostaw i usług brutto (wartość bieżąca)	324 865		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (wartość bieżąca)	326 548		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty kaucje pod gwarancje bankowe (wartość nominalna/oprocentowanie)	121 646	1 216	(1 216)
Kredyty bankowe i pożyczki (wartość nominalna/oprocentowanie)	361 647	(3 616)	3 616
Pochodne instrumenty finansowe	8	-	-
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		(2 400)	2 400
Podatek odroczony		(456)	456
Razem		(1 944)	1 944

Ryzyko związane z płynnością

Podobnie jak większość podmiotów działających w branży budowlanej również Grupa wykazuje sezonowość sprzedaży, która charakteryzuje się generowaniem znacznej części przychodów ze sprzedaży w drugiej połowie roku kalendarzowego, i znacznie niższym poziomem przychodów w pierwszym kwartale, co ma duże znaczenie dla zarządzania płynnością i zapotrzebowaniem na kapitał obrotowy Grupy. Na płynność Grupy wpływa też fakt, iż jej główni odbiorcy pozyskują środki finansowe na zakup usług Grupy z dotacji Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, Rządu Republiki Litewskiej i Unii Europejskiej. Regulacje prawne stanowiące podstawę tych dotacji nie pozwalają na ich przeznaczenie na sfinansowanie podatku VAT. Nie można wykluczyć, że należności z tytułu należnego podatku VAT mogą być regulowane przez odbiorców na rzecz Grupy z opóźnieniem, co nie zwolni spółek z Grupy z obowiązku zapłaty tego podatku w terminie przewidzianym w ustawie.

Nieregularność wpływów od odbiorców może negatywnie wpływać na płynność Jednostki dominującej i Grupy. Nieprzewidziane wahania w zakresie płynności i nieprzewidziany wzrost zapotrzebowania na kapitał obrotowy mogą mieć istotny negatywny wpływ na sytuację finansową Grupy.

Ponadto zidentyfikowano lukę płynnościową. Szczegóły zostały opisane w nocie 11 niniejszego sprawozdania.

W celu zminimalizowania ryzyka związanego z utratą płynności Grupa korzysta z zewnętrznych źródeł finansowania w postaci kredytów (obrotowych, w rachunku bieżącym oraz inwestycyjnych). Szczegóły dotyczące zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2020 roku zostały przedstawiony w nocie 40. Dodatkowo Grupa inwestuje nadwyżkę środków pieniężnych w oprocentowane rachunki bieżące, depozyty terminowe, depozyty rynku pieniężnego, wybierając instrumenty o odpowiedniej zapadalności bądź wystarczającej płynności w celu zapewnienia wystarczającej rezerwy.

W tabeli poniżej ujęto analizę zobowiązań finansowych Grupy w kwotach netto wg. terminów zapadalności odpowiednio do pozostałego na dzień bilansowy okresu do umownego terminu zapadalności.

Stan na 31.12.2020 r. Badane	W okresie	W okresie	W okresie	Powyżej 5 lat
	0-90 dni	90-360 dni	od 1 do 5 lat	
Oprocentowane kredyty i pożyczki	3 627	52 809	220 133	-
Zobowiązanie z tytułu leasingu	4 861	24 834	43 688	17 331
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwoty zatrzymane	269 402	80 806	21 228	-

Stan na 31.12.2019 r. Badane	W okresie	W okresie	W okresie od	Powyżej 5
	0-90 dni	90-360 dni	1 do 5 lat	lat
Oprocentowane kredyty i pożyczki	99 391	35 556	142 183	-
Zobowiązanie z tytułu leasingu	5 673	13 170	48 690	16 984
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	8	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwoty zatrzymane	307 525	50 657	20 506	-

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to ryzyko związane z możliwością poniesienia przez Grupę straty finansowej, w przypadku, gdy klient lub kontrahent instrumentu finansowego nie spełni swoich zobowiązań umownych, wynikające głównie z należności Grupy od klientów.

Transakcje, które narażają Grupę na ryzyko kredytowe obejmuje należności z tytułu dostaw i usług. Zgodnie z polityką Zarządu ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe jest monitorowana na bieżąco. Grupa dokonuje śródrocznych analiz współczynników spłacalności co kwartał oraz pełnych po zakończeniu roku. Zarząd Jednostki dominującej kwartalnie analizuje wyliczenia wskaźników oraz informacje szczegółowe na temat kwot spornych i niespłacalnych spośród indywidualnych sald należności.

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa dokonuje oceny czy ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od dnia jego początkowego ujęcia. Dokonując takiej oceny, jednostka posługuje się zmianą ryzyka niewykonania zobowiązania w oczekiwanym okresie życia instrumentu finansowego, a nie zmianą kwoty oczekiwanych strat kredytowych. W celu dokonania takiej oceny Grupa porównuje ryzyko niewykonania zobowiązania dla danego instrumentu finansowego na dzień sprawozdawczy z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla tego instrumentu finansowego na dzień początkowego ujęcia, biorąc pod uwagę racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań i które wskazują na znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia.

Celem wymogów w zakresie utraty wartości jest ujęcie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia wszystkich instrumentów finansowych, w odniesieniu do których odnotowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia - niezależnie od tego, czy oceniane one były indywidualnie czy zbiorowo - biorąc pod uwagę wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości.

Grupa stosuje politykę zawierania transakcji z kontrahentami o wysokiej wiarygodności i zweryfikowanej zdolności kredytowej. Ocena zdolności kredytowej dokonywana jest cyklicznie. W przypadku negatywnej oceny przyszłej zdolności kredytowej kontrahenta, spółki Grupy stosują adekwatne zabezpieczenia finansowe lub majątkowe mające na celu minimalizację ryzyka kredytowego. Służby finansowe monitorują na bieżąco stan należności ograniczając ryzyko nieściągalności. Wartość bilansowa aktywów finansowych wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym odpowiada maksymalnej ekspozycji Grupy Trakcja na ryzyko kredytowe (bez uwzględnienia zabezpieczeń). Ponieważ na dzień bilansowy 29% całkowitej kwoty należności Grupy stanowią należności od PKP PLK S.A. (na dzień 31.12.2019 r.: 27%) istnieje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.

Ujawnienia odnośnie należności z tytułu dostaw i usług przeterminowanych oraz dokonanych odpisów aktualizujących wartość należności oraz oczekiwanych strat kredytowych przedstawiono w nocie 31.

Grupa współpracuje z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności. Wykorzystanie limitów kredytowych podlega regularnej kontroli. Wolne środki pieniężne lokowane są w kilku bankach celem uniknięcia koncentracji ryzyka dotyczącego środków płynnych.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe jest równa wartości bilansowej następujących instrumentów finansowych:

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe	Wartość księgowa	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności brutto poza budżetowymi	516 161	472 732
Kaucje z tytułu należytego wykonania umowy	9 031	14 173
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	136 178	107 473
Razem	661 370	594 378

Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa zarządza ryzykiem finansowym poprzez identyfikowanie, monitorowanie, raportowanie jego czynników, co ma na celu ograniczenie niekorzystnego wpływu czynników ryzyka walutowego na przepływy pieniężne oraz wynik ekonomiczny Grupy.

49. Pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia wszystkie pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej ze wskazaniem przyporządkowanego im poziomu hierarchii wartości godziwej.

Pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej	Poziom 1		Poziom 2		Poziom 3	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	-	-	-	8	-	-
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	26 587	22 447
Nieruchomości biurowe	-	-	-	-	22 222	17 875
Nieruchomości gruntowe	-	-	-	-	2 049	1 974
Złoża kruszywa naturalnego	-	-	-	-	2 316	2 598

Założenia przyjęte przy ustalaniu wartości godziwych:

- poszczególnych kategorii instrumentów finansowych zostały opisane w nocie 47 Dodatkowych informacji i objaśnień,
- nieruchomości inwestycyjnych zostały opisane w nocie 24 Dodatkowych informacji i objaśnień.

50. Należności i zobowiązania warunkowe

Grupa ma należności i zobowiązania warunkowe z tytułu roszczeń prawnych powstających w wyniku normalnego toku działalności gospodarczej. Poniższa tabela prezentuje należności i zobowiązania warunkowe Grupy na dzień bilansowy 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku.

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Należności warunkowe		
Od pozostałych jednostek, z tytułu:	78 648	64 022
Otrzymanych gwarancji i poręczeń	77 965	62 731
Weksli otrzymanych pod zabezpieczenie	683	1 291
Razem należności warunkowe	78 648	64 022
Zobowiązania warunkowe		
Od pozostałych jednostek, z tytułu:	11 050 816	8 696 931
Udzielonych gwarancji i poręczeń	873 150	899 060
Weksli własnych	571 456	521 671
Hipoteki	5 717 542	4 252 519
Cesji wierzytelności	1 053 263	1 429 992
Cesji z polisy ubezpieczeniowej	227 438	120 137
Kaucji	34 754	21 900
Pozostałych zobowiązań	2 573 213	1 451 652
Razem zobowiązania warunkowe	11 050 816	8 696 931

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na rzecz pozostałych jednostek to głównie gwarancje wystawione przez banki na rzecz kontrahentów spółek Grupy na zabezpieczenie ich roszczeń w stosunku do Grupy z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych (gwarancje należytego wykonania umowy, gwarancje usunięcia wad i usterek, gwarancje zwrotu zaliczki). Bankom przysługuje roszczenie zwrotne z tego tytułu wobec spółek z Grupy. Weksle własne stanowią inną formę zabezpieczenia gwarancji bankowych, o których mowa powyżej.

Poza wyżej wymienionymi należnościami i zobowiązaniami warunkowymi Grupa na dzień 31 grudnia 2020 roku posiadała należności warunkowe w wysokości 706 tys. zł (na dzień 31.12.2019 r.: 1 039 tys. zł) wynikające z podpisanych z pracownikami umów o pracę. W przypadku naruszenia przez menadżera jego obowiązków określonych w art. 1 Umowy o Zakazie Konkurencji, menadżer zapłaci na rzecz Grupy w trybie natychmiastowym bez jakiegokolwiek wypowiedzenia lub żądania ze strony Grupy karę umowną w wysokości równowartości w złotych polskich 25 000 EUR za każde naruszenie oraz równowartości w złotych polskich 1 000 EUR za każdy dzień, w którym takie naruszenie będzie miało miejsce lub będzie kontynuowane. Zobowiązania warunkowe wynikające z podpisanych z pracownikami umów o pracę na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiły 7 486 tys. zł (na dzień 31.12.2019 r.: 2 787 tys. zł).

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (np. sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce i na Litwie powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na koniec 2020 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

51. Istotne sprawy sądowe i sporne

Jednostka dominująca poniżej wskazuje istotne postępowania toczące się przed sądem lub innym organem, dotyczące jej zobowiązań oraz wierzytelności oraz jej jednostek zależnych.

Postępowania dotyczące Jednostki dominującej:

Sprawa dotycząca zgłoszenia wierzytelności przysługującej od Przedsiębiorstwa Napraw Infrastruktury sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w Warszawie

Jednostka dominująca połączyła się ze spółką Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych i Inżynierskich S.A. we Wrocławiu. W wyniku tego połączenia następcą prawnym obu spółek jest Trakcja S.A. w Warszawie. W związku z ogłoszeniem przez Sąd Rejonowy dla Warszawy - Pragi Północ w Warszawie upadłości spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury sp. z o.o. (dalej: „PNI”) z możliwością zawarcia układu, spółka Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych i Inżynierskich S.A. we Wrocławiu złożyła do sądu upadłościowego zgłoszenie wierzytelności Spółki z dnia 20 listopada 2012 roku. Zgłoszenie dotyczyło wierzytelności w łącznej kwocie 55 664 100,89 zł, obejmujących należność główną, odsetki wymagalne do dnia ogłoszenia upadłości oraz naliczone kary umowne.

Według wiedzy Jednostki dominującej, została sporządzona lista wierzytelności względem PNI. Wierzytelności Trakcji S.A. zostały uznane w wysokości 10 569 163,16 zł, w tym 10 274 533,87 zł z tytułu niezapłaconych faktur oraz 294 632,29 zł z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie. Odmówiono uznania należności z tytułu kar umownych i pozostałych roszczeń w łącznej kwocie 44 956 834,35 zł. Jednostka dominująca nie zgadza się z odmową uznania powyższej części wierzytelności, w związku z powyższym do sędziego - komisarza został wniesiony sprzeciw co do odmowy uznania wierzytelności w powyższym zakresie. Sąd odrzucił sprzeciw, w związku z czym Jednostka dominująca złożyła do Sądu zażalenie, które zostało oddalone. W dniu 8 czerwca 2015 roku Jednostka dominująca otrzymała zawiadomienie od syndyka masy upadłości o zmianie sposobu prowadzenia upadłości z układowego na likwidacyjne. Sprawa jest w toku i obecnie jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Sprawa przeciwko Leonhard Weiss International GmbH

W związku z brakiem ustosunkowania się Leonhard Weiss International do oświadczenia wraz z notą obciążeniową oraz wezwaniem do zapłaty z dnia 31 października 2017 roku Jednostka dominująca postanowiła skierować sprawę do sądu.

Sprawa przeciwko Leonhard Weiss International GmbH („LWI”) o zapłatę w związku z umową sprzedaży 50% udziałów w Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. Jednostka dominująca złożyła replikę na odpowiedź na pozew. Obecnie nie jest możliwe precyzyjne wskazanie przewidywanego terminu zakończenia sprawy.

Wartość dochodzonego przez Jednostkę dominującą roszczenia wynosi 20 551 495,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w następujący sposób:

- 1) od kwoty 7 500 000,00 zł od dnia 17 listopada 2017 roku do dnia zapłaty,
- 2) od kwoty 12 756 000,00 zł od dnia 8 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty,
- 3) od kwoty 295 495,00 zł od dnia 8 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty.

Jednostka dominująca wniosła również o zasądzenie od pozwanego na rzecz Spółki zwrotu kosztów niniejszego postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Ze względu na etap sprawy, obiektywnie nie jest możliwe wskazanie nawet szacunkowej wysokości możliwych do zasądzenia odsetek i kosztów postępowania.

Sprawa przeciwko ELTRANS sp. z o.o.

W dniu 30 maja 2019 roku Spółka wniosła pozew przeciwko ELTRANS sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie o zapłatę kwoty 2 768 004 zł powiększoną o odsetki tytułem zapłaty wynagrodzenia za dostawę, montaż i szkolenie z obsługi dwóch bezolejowych turbosprężarek.

W dniu 29 stycznia 2020 roku sąd wydał postanowienie o wszczęciu postępowania sanacyjnego.

W sprawie zapadła prawomocny wyrok zasądający na rzecz Trakcji kwotę 2 768 003,20 zł z odsetkami zgodnie z żądaniem pozwu. Trakcja uzyskała klauzule wykonalności, ale ze względu na pozostawanie spółki Eltrans w stanie restrukturyzacji egzekucja jest obecnie niemożliwa.

Sprawa przeciwko ALSTAL Grupa Budowlana sp. z o.o.

W dniu 22 maja 2019 roku Spółka wniosła pozew przeciwko ALSTAL Grupa Budowlana sp. z o.o. z siedzibą w Jacewie o zapłatę kwoty 556 683,00 zł powiększoną o odsetki tytułem zapłaty wynagrodzenia za wykonane jako podwykonawca roboty budowlane w ramach realizowanego przez pozwanego na zlecenie Tauron Dystrybucja S.A. zadania pn. „Budowa Zarządzania Siecią we Wrocławiu”. W dniu 17 listopada 2020 roku odbyła się rozprawa przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy. Obecnie rozprawa została odroczone bez wyznaczania nowego terminu. Sprawa jest w toku i obecnie jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Postępowania przeciwko Skarbowi Państwa – GDDKiA

W dniu 23 grudnia 2020 roku Spółka, Masfalt sp. z o.o. oraz Akcine bendrove „Kauno Tiltai” złożyły wezwanie na arbitraż przeciwko Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad, dochodząc łącznej kwoty 20 453 092,08 zł tytułem wynagrodzenia za wykonanie zasadniczego zakresu Umowy nr 186/I-4/2017 z dnia 23 października 2017 roku na zaprojektowanie i wykonanie zadania pod nazwą „Rozbudowa drogi krajowej nr 22 na odcinku Czarlin – Knybawa” oraz tytułem wynagrodzenia za materiały na placu budowy, kary umownej za odstąpienie od Kontraktu przez Wykonawcę z winy Zamawiającego, wynagrodzenia za roboty

dotatkowe oraz zwrotu kosztów ogólnych budowy w związku z przedłużeniem czasu trwania inwestycji. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 30 grudnia 2020 roku Spółka oraz Przedsiębiorstwo Usług Technicznych Intercor sp. z o.o. złożyły pozew przeciwko Skarbowi Państwa - Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad, dochodząc łącznej kwoty 23 860 572,76 zł tytułem zwrotu kosztów ogólnych budowy w związku z przedłużeniem czasu realizacji Umowy nr GDDKiA-O/BY-D-3-70-2014/I-4-2811-4/4-2014 z dnia 12 października 2015 roku na zaprojektowanie i wykonanie zadania pod nazwą „Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku Nowe Marzy - Bydgoszcz - granica województwa kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego z podziałem na 4 części. Część 4 - Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku od węzła Szubin (z węzłem) do węzła Jaroszewo (z węzłem) o długości około 19,3 km”, tytułem ryczałtu za przedłużenie czasu na ukończenie, zwrotu kosztów wykonania dodatkowego ulepszenia gruntu oraz skapitalizowanych odsetek. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 31 grudnia 2020 roku Spółka oraz Przedsiębiorstwo Usług Technicznych Intercor sp. z o.o. złożyły pozew przeciwko Skarbowi Państwa - Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad, wnosząc o podwyższenie wynagrodzenia z tytułu realizacji Umowy nr GDDKiA-O/BY-D-3-70-2014/I-4-2811-4/4-2014 z dnia 12 października 2015 roku na zaprojektowanie i wykonanie zadania pod nazwą „Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku Nowe Marzy - Bydgoszcz - granica województwa kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego z podziałem na 4 części. Część 4 - Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku od węzła Szubin (z węzłem) do węzła Jaroszewo (z węzłem) o długości około 19,3 km” o kwotę 33 633 917,85 zł oraz zasądzenie kwoty 33 633 917,85 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Postępowania przeciwko PKP PLK S.A.

W dniu 31 października 2017 roku Jednostka dominująca wniosła pozew przeciwko PKP PLK S.A. o zapłatę kwoty 46 747 276,90 zł (w tym 4 913 969,34 zł odsetek), dochodząc zapłaty odszkodowania w związku z przedłużeniem terminu realizacji Umowy pod nazwą: „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica państwa na odcinku Podłęże - Bochnia w km 16,000 - 39,000 w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” oraz części należnego Jednostce dominującej wynagrodzenia ryczałtowego nieuiszczonego przez PKP PLK S.A. z uwagi na złożenie bezpodstawnego oświadczenia o odstąpieniu od umowy w części. W dniu 12 grudnia 2017 roku Jednostka dominująca rozszerzyła powództwo do wysokości 50 517 012,38 zł (w tym 5 336 177,01 zł odsetek). Rozszerzenie dotyczyło przysługujących Jednostce dominującej względem PKP PLK S.A. roszczeń związanych z bezpodstawnym wyegzekwowaniem naliczonych kar umownych oraz części wynagrodzenia, którego zapłaty bezpodstawnie odmawia PKP PLK S.A. w związku z realizacją kontraktu oraz umów o roboty dodatkowe. W dniu 18 października 2018 roku Jednostka dominująca rozszerzyła powództwo do wysokości 51 767 012,38 zł. Szkoda Jednostki dominującej obejmuje kwotę 1 250 000,00 zł, do której uiszczenia na rzecz Powiatu Bocheńskiego zmuszona została Jednostka dominująca w celu uczynienia zadość żądaniu PKP PLK S.A. dotyczącemu wcześniejszemu - niż wynikało to z Harmonogramu Robót - uruchomienia toru 1 na szlaku Bochnia - Brzesko Okocim. W dniu 6 maja 2019 roku Jednostka dominująca rozszerzyła powództwo do wysokości 84 121 127 zł. Jednostka dominująca rozszerzyła zakres dochodzonych roszczeń również o przysługujące jej względem PKP PLK S.A. roszczenia odszkodowawcze, obejmujące deliktowe roszczenia odszkodowawcze jej podwykonawców Arcadis sp. z o.o., Torpol S.A. i PUT Intercor sp. z o.o. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest obecnie trudny do przewidzenia.

W dniu 31 października 2017 roku Spółka wraz z Przedsiębiorstwem Budowlanym „FILAR” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu i Berger Bau Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc zwrotu dodatkowych

kosztów związanych z przedłużeniem czasu na realizację Umowy Nr 90/116/0006/11/Z/I na Roboty budowlane podstawowe liniowe na odcinku Wrocław - Grabiszyn - Skokowa i Żmigród - granica woj. dolnośląskiego w ramach projektu POLiŚ 7.1-4 „Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Wrocław - Poznań, Etap II - odcinek Wrocław - granica woj. dolnośląskiego”. W dniu 29 marca 2018 roku rozszerzenie powództwa w toku sprawy o roszczenia kolejnego z podwykonawców - INFRAKOL sp. z o.o. sp. k. Przypadająca na Jednostkę dominującą część roszczenia wynosi 11 640 113,77 zł (w tym 1 415 797,02 zł odsetek). Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 31 października 2017 roku Jednostka dominująca wniosła pozew w postępowaniu nakazowym przeciwko PKP PLK S.A. o zapłatę kwoty 12 221 007,10 zł (w tym 1 821 726,10 zł odsetek) dochodząc zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia w postaci nieuiszczonego wynagrodzenia z tytułu wykonania:

- a) robót dodatkowych związanych z realizacją Umowy nr 90/132/121/00/17000031/10/I/I z dnia 16.12.2010 roku na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Dębica - Sędziszów Małopolski w km 111,500 - 133,600 w ramach Projektu POLiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.2” w łącznej kwocie 7 570 281,00 zł
- b) robót dodatkowych związanych z realizacją Umowy nr 90/132/336/00/17000031/10/I/I z dnia 29 listopada 2010 roku na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Sędziszów Małopolski - Rzeszów Zachodni w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E3-/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.3” w łącznej kwocie 2 829 000,00 zł.

Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 27 sierpnia 2018 roku Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 6 675 193,36 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia strony pozwanej w postaci nieuiszczonego przez stronę pozwaną wynagrodzenia z tytułu wykonania robót dodatkowych związanych z realizacją Umowy nr 90/132/121/00/17000031/10/I/I z dnia 16 grudnia 2010 roku na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Dębica - Sędziszów Małopolski w km 111,500 - 133,600 w ramach Projektu POLiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.2”, określonych we Wnioskach Wykonawcy nr 72 (gazociąg) i nr 85 (potok Bystrzyca), co stanowi kwotę główną niniejszego pozwu, tj. 6 283 547,59 zł oraz skapitalizowanych odsetek od kwoty głównej za okres od dnia 6 października 2017 roku do dnia 27 sierpnia 2018 roku. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 22 października 2018 roku Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 632 459,66 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem wykonania prac dodatkowych w stosunku do zakresu objętego przedmiotem Umowy nr 90/107/0086/17/Z/I z dnia 14 marca 2017 roku na wykonanie dokumentacji projektowej i robót budowlanych na odcinku Poznań Wschód - Mogilno od km 0,265 do km 73,000, w ramach zadania pn.: „Prace na linii nr 353 Poznań Wschód - Dziarnowo”, tj. w zakresie wykonania dodatkowych dojazdów do peronów na stacji Wydartowo, dodatkowego przewieszenia sieci trakcyjnej na szlaku Wydartowo - Trzemeszno oraz wykonania map do celów projektowych, a także poniesienia dodatkowych kosztów związanych z nieprzewidywalnym wzrostem cen usług PKP Energetyka na sieci trakcyjnej. W dniu 12 lipca 2019 roku Spółka rozszerzyła powództwo do wysokości 14 601 921,80 zł, tj. o wartość wykonanych dodatkowych świadczeń w stosunku do PKP PLK S.A. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 29 listopada 2018 roku Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 20 934 758,14 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu kosztów przedłużenia realizacji

Umowy nr 90/132/336/00/17000031/10/I/I z dnia 29 listopada 2010 roku na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków – Medyka - granica Państwa na odcinku Sędziszów Małopolski - Rzeszów Zachodni w km 133,600 - 154,900 w ramach Projektu POIiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.3, z uwagi na okoliczności znajdujące się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A. zarówno na podstawie postanowień Kontraktu, jako umowy o zamówienie publiczne, jak i ogólnej odpowiedzialności odszkodowawczej określonej w przepisach kodeksu cywilnego. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 17 stycznia 2019 roku Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 12 296 388,86 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu dodatkowych kosztów wynikających z przedłużenia realizacji Umowy nr 90/107/0085/15/Z/I na „Kontynuację robót modernizacyjnych na linii kolejowej E59 (roboty torowo - podtorzowe i okołotorowe) w ramach Projektu POIiŚ 7.1-5.1 „Modernizacja linii kolejowej E59 na odcinku Wrocław - Poznań, Etap III, Odcinek Czempień - Poznań” z uwagi na okoliczności znajdujących się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A. W dniu 12 lipca 2019 roku Spółka rozszerzyła powództwo do wysokości 14 601 921,80 zł, tj. o wartość wykonanych dodatkowych świadczeń w stosunku do PKP PLK S.A. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 3 kwietnia 2019 roku Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 1 320 495,25 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem:

- a) zwrotu dodatkowych kosztów z wynikających przedłużenia realizacji Umowy Nr 90/107/0090/15/Z/I na Budowę obiektów inżynierskich w km 160,857; km 155,170 i km 145,650 linii kolejowej nr 271 Wrocław - Poznań, w ramach projektu POIiŚ 7.1-5.1 „Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Wrocław - Poznań, Etap III - odcinek Czempień - Poznań” - w zakresie Zamówienia Częściowego A - wiadukt kolejowy w km 145,650 w m. Mosina, z uwagi na okoliczności znajdujących się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A.,
- b) zwrotu kosztów wykonania przez Spółkę dodatkowych robót, nieprzewidzianych w Ofercie Wykonawcy dla przedmiotowego zamówienia.

Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 2 kwietnia 2019 roku Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 489 147,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu dodatkowych kosztów wynikających z przedłużenia realizacji Umowę Nr 90/107/0092/15/Z/I na Budowę obiektów inżynierskich w km 160,857; km 155,170 i km 145,650 linii kolejowej nr 271 Wrocław - Poznań, w ramach projektu POIiŚ 7.1-5.1 „Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Wrocław - Poznań, Etap III - odcinek Czempień - Poznań” - w zakresie Zamówienia Częściowego C - wiadukt kolejowy w km 160,857 w Poznaniu, z uwagi na okoliczności znajdujących się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 13 czerwca 2019 roku Spółka złożyła pozew przeciwko PKP PLK S.A wraz z wnioskiem o zabezpieczenie roszczeń Spółki, przedmiotem którego jest ustalenie treści stosunków zobowiązaniowych Spółki w ramach umów nr 90/132/121/00/17000031/10/I/I z dnia 16 grudnia 2010 roku na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Dębica - Sędziszów Małopolski w km 111,500 - 133,600 w ramach Projektu POIiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.2 oraz nr 90/132/336/00/17000031/10/I/I z dnia 29 listopad 2010 roku na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Sędziszów Małopolski - Rzeszów Zachodni w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E3-/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.3. Okolicznością sporną w sprawie jest konieczność wystawienia deklaracji zgodności z typem dla urzędzeń lub budowli zgodnie z ustawą o transporcie kolejowym

oraz prawidłowość zaprojektowania i wykonania ekranów akustycznych. Wartość przedmiotu sporu wynosi 12 301 072 zł.

Kontynuacja negocjacji w sprawie roszczeń

W okresie 2020 roku Zarząd Spółki kontynuował negocjacje z PKP PLK w celu ugodowego rozwiązania sporów sądowych. Wartość roszczeń kontraktowych procedowanych na drodze sądowej przez Trakcję wraz z partnerami konsorcjów oraz podwykonawcami wobec PKP PLK na dzień publikacji niniejszego raportu wynosi ogółem ok. 158,6 mln zł (kwota brutto wraz ze skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami), w tym kwota przypadająca dla Trakcji to ok. 120,3 mln zł.

Spółka prowadzi mediacje z PKP PLK przy udziale Prokuratury Generalnej w ramach mediacji przy Sądzie Polubownym przy Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w kwocie 139,2 mln zł (kwota brutto wraz ze skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami), w tym kwota przypadająca dla Trakcji to ok. 106,9 mln zł. Na obecnym etapie Zarząd Spółki nie jest w stanie określić terminu zakończenia mediacji i ich wpływu na wynik finansowy.

W dniu 5 sierpnia 2020 roku odbyło się pierwsze spotkanie organizacyjne z udziałem przedstawicieli stron, Mediatora oraz Naczelnika Samodzielnego Wydziału ds. Sądu Polubownego przy PGRP. Na spotkaniu strony ustaliły harmonogram dalszych działań, m.in. przekazanie materiałów dotyczących postępowań sądowych z zastrzeżeniem, że każda strona przedkłada pisma własne. Dodatkowo została przesłana informacja w zakresie dochodzonych wierzytelności, krótki opis stanu faktycznego i prawnego zaistniałych sporów. Trakcja oraz PKP PLK S.A. odbyły spotkania indywidualne z Mediatorem w dniach 27 i 28 sierpnia 2020 roku.

Ponadto, w dniu 5 października 2020 roku Trakcja S.A. zawarła z PKP PLK S.A. umowę o mediacje w zakresie zabudowanych przez Spółkę pali fundamentowych pod sieć trakcyjną w ramach realizowanych przez Spółkę kontraktów, w których zamawiającym była spółka PKP PLK S.A. Po przekazaniu streszczenia sporu objętego mediacją oraz zgody obu stron na prowadzenie mediacji w formule przy udziale drugiego mediatora, w dniu 12 listopada 2020 roku odbyło się spotkanie organizacyjne stron z przedstawicielami Prokuratury Generalnej oraz Mediatorów zatwierdzonych przez obydwie strony. Ustalono, iż mediacje dotyczące pozwów Spółki przeciwko PKP PLK S.A oraz mediacje w zakresie pali fundamentowych pod sieć trakcyjną będą prowadzone równolegle.

W IV kwartale 2020 roku oraz po dniu bilansowym odbywały się spotkania mediacyjne, podczas których strony przedstawiały swoje propozycje ugodowe. W dniu 2 lutego 2021 roku PKP PLK S.A. zaproponowała podpisanie porozumienia wstępnego. Obecnie strony współuczestniczą w tworzeniu treści porozumienia wstępnego.

Na dzień 31 marca 2021 roku wartość pozostałych roszczeń kontraktowych, których Spółka wraz z partnerami konsorcjów oraz podwykonawcami dochodzi na drodze kontraktowej (pozasądowej) wynosi 299,4 mln zł, w tym kwota przypadająca dla Trakcji wynosi 249,5 mln zł.

Postępowania dotyczące jednostek zależnych:

AB Kauno Tiltai

W 2015 roku przeciwko Konsorcjum, w skład którego wchodzi spółka zależna AB Kauno Tiltai, został skierowany pozew sądowy przez Inwestora AB Lietuvos geležinkeliai na łączną kwotę (kwoty zostały przeliczone kursem na dzień bilansowy) 69 173 803 zł (14 989 556 EUR), który został obniżony orzeczeniem sądu do 4 808 058 zł (1 041 878 EUR). Udział Grupy Trakcja w ewentualnych zobowiązaniach mogących wyniknąć z niniejszego postępowania wynosi 65%. Grupa odstąpiła od pozostałych ujawnień dotyczących niniejszej sprawy sądowej powołując się na paragraf 92 MSR 37. Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej takie ujawnienia mogą dostarczać stronom postępowania sądowego informacji, które mogą być wykorzystane w toczącym się postępowaniu wbrew interesom spółki zależnej AB Kauno Tiltai.

52. Dywidendy wypłacone i zadeklarowane

W 2020 roku nie nastąpiła wypłata dywidendy przez Spółkę.

W dniu 30 czerwca 2020 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki dominującej podjęło uchwałę, aby stratę Spółki za 2019 rok w wysokości 249 678 732,87 złotych pokryć z kapitału zapasowego, w tym:

- w kwocie 178 758 684,16 zł z części kapitału zapasowego utworzonego z zysków z lat ubiegłych,
- w kwocie 70 920 048,71 zł z części kapitału zapasowego utworzonego z nadwyżek osiągniętych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej.

53. Informacja na temat udzielonych gwarancji i poręczeń oraz zabezpieczeń na majątku

Na podstawie umów finansowania długoterminowego zawartych przez Spółkę Trakcja oraz spółki z Grupy (Bahn Technik Wrocław sp. z o.o., Torprojekt sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe "DALBA" sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów sp. z o.o., PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o., PDM S.A.) w dniu 27 września 2019 roku (o których Spółka informowała RB 51/2019) zostały ustanowione następujące zabezpieczenia na majątku Spółki i wybranych spółek zależnych:

- hipoteki na nieruchomościach, w tym nieruchomościach położonych w miejscowościach: Warszawa, Wrocław, Bieńkowice, Skierdy, Sobolewo, Białystok, Bobrowniki oraz Marki;
- zastaw rejestrowy na maszynach ustanowiony przez Bahn Technik Wrocław sp. z o.o.;
- zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw;
- przelew na zabezpieczenie praw z umów handlowych, ubezpieczenia oraz pożyczek wewnątrzgrupowych;
- zastaw na udziałach/akcjach posiadanych przez Spółkę spółkach zależnych: Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. (100% udziałów); PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o. (100% udziałów); PDM S.A. (94,62% akcji); Torprojekt sp. z o.o. (82,35% udziałów); Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów sp. z o.o. (99,70% udziałów); Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe "DALBA" sp. z o.o. (100% udziałów); AB Kauno Tiltai (30% udziałów);
- zastaw rejestrowy na zapasach;
- zastaw na rachunkach bankowych;
- dobrowolne poddanie się egzekucji dokonane przez Spółkę Trakcja oraz wybrane spółki zależne.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku łączna wartość aktywów Spółki Trakcja i spółek zależnych, objętych powyższą umową oraz innymi umowami finansowania zawartymi przez spółki zależne, oddanych pod zabezpieczenie w wartości bilansowej wynosiła 686 080 tys. zł, w tym:

- rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 190 622 tys. zł,
- wartości niematerialne w kwocie 2 523 tys. zł
- nieruchomości inwestycyjne w kwocie 26 587 tys. zł
- pozostałe aktywa finansowe w kwocie 14 722 tys. zł
- zapasy w kwocie 94 798 tys. zł
- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w kwocie 79 300 tys. zł
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty w kwocie 120 079 tys. zł
- aktywa trwałe sklasyfikowane do sprzedaży w kwocie 5 037 tys. zł

54. Informacja o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej

Działalność zaniechana nie wystąpiła w Grupie na dzień 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku.

55. Informacje na temat podmiotów powiązanych

W 2020 roku spółki Grupy nie zawierały istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe. Transakcje dokonywane przez Spółkę dominującą oraz spółki od niej zależne (podmioty powiązane) są transakcjami zawieranyymi na warunkach rynkowych a ich charakter wynika z bieżącej działalności prowadzonej przez Jednostkę dominującą i spółki od niej zależne.

Transakcje między Spółką a jej jednostkami zależnymi będącymi stronami powiązаныmi Spółki zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w niniejszej notce. Szczegółowe informacje o transakcjach między Grupą a pozostałymi stronami powiązаныmi przedstawiono poniżej.

Łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za dany rok obrotowy:

Podmioty powiązane	Okres	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Pozostałe przychody finansowe	Pozostałe koszty finansowe
Akcjonariusze Jednostki dominującej:							
COMSA S.A.	1.01.20-31.12.20	214	-	-	535	-	12
	1.01.19-31.12.19	2	862	-	362	-	82
Agencja Rozwoju Przemysłu	1.01.20-31.12.20	-	-	-	1 847	-	32
	1.01.19-31.12.19	-	-	-	319	-	286
Razem	1.01.20-31.12.20	214	-	-	2 382	-	44
	1.01.19-31.12.19	2	862	-	681	-	368

Należności i zobowiązania od/wobec podmiotów powiązanych na koniec danego roku obrotowego:

Podmioty powiązane	Dzień bilansowy	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	Zobowiązanie z tyt. obligacji	Pożyczki otrzymane
Akcjonariusze Jednostki dominującej:					
COMSA S.A.	31.12.2020	95	88	7 930	241
	31.12.2019	-	188	-	7 656
Agencja Rozwoju Przemysłu	31.12.2020	-	92	20 096	27 651
	31.12.2019	-	184	-	27 668
Razem	31.12.2020	95	180	28 026	27 892
	31.12.2019	-	372	-	35 324

Nie udzielono i nie otrzymano żadnych gwarancji. W okresie obrachunkowym nie ujęto kosztów z tytułu należności wątpliwych i zagrożonych wynikających z transakcji ze stronami powiązаныmi.

56. Informacja dotycząca świadczeń dla kluczowego personelu

Zarząd Jednostki dominującej stanowi kluczową kadrę zarządzającą Grupy.

Wynagrodzenie Zarządu Jednostki dominującej zostało zaprezentowane w poniższym zestawieniu.

Wynagrodzenie Zarządu Spółki	Rok zakończony			
	31.12.2020		31.12.2019	
	Badane		Badane	
	W Jednostce dominującej	W spółkach zależnych	W Jednostce dominującej	W spółkach zależnych
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	4 280	689	3 673	741
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-	996	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-	1 273	-
Razem	4 280	689	5 942	741

Szczegóły umów zawartych z osobami zarządzającymi zostały opisane w punkcie 5.9 natomiast dodatkowe informacje na temat wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej znajdują się w punkcie 5.8 Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Trakcja i Spółki Trakcja S.A. za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku.

Członkowie Zarządu Trakcji nie byli akcjonariuszami lub udziałowcami kontrolującymi, współkontrolującymi lub mającymi znaczący wpływ na podmioty spoza Grupy Trakcja.

W 2019 i 2020 roku Jednostka dominująca nie zawarła istotnych transakcji z kadrą kierowniczą Grupy. W 2020 roku nie zostały udzielone żadne pożyczki członkom Zarządu ani członkom Rady Nadzorczej Trakcja.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Trakcja oraz spółki z Grupy Trakcja nie posiadały żadnych zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających lub nadzorujących.

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej:

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Spółki	Rok zakończony			
	31.12.2020		31.12.2019	
	Badane		Badane	
	W Jednostce dominującej	W spółkach zależnych	W Jednostce dominującej	W spółkach zależnych
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 104	534	1 032	538
Razem	1 104	534	1 032	538

57. Istotne zdarzenia w okresie roku obrotowego oraz następujące po dniu bilansowym

Istotne zdarzenia w okresie roku obrotowego zostały szczegółowo opisane w punkcie 2.4 Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Trakcja i Spółki Trakcja S.A. za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku. Po dniu bilansowym do dnia sporządzenia niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, to jest do dnia 15 kwietnia 2021 roku, nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych roku obrotowego.

Znaczące umowy	RB
W dniu 4.05.2020 r. Zarząd otrzymał informację o podpisaniu umowy przez spółkę zależną od Emitenta – AB Kauno tiltai z przedsiębiorstwem państwowym Lotniska Litewskie na wykonanie robót budowlanych „Prace rekonstrukcyjne lotniska w Wilnie”. Łączna wartość netto umowy wynosi 26 784 003 EUR (122 086 842 zł). Prace będące przedmiotem umowy mają zostać zrealizowane w ciągu 17 miesięcy od daty rozpoczęcia robót.	12/2020

W dniu 7.05.2020 r. została obustronnie podpisana umowa pomiędzy Spółką a Gminą Wrocław na wykonanie robót budowlanych wchodzących w zakres kontraktu na zadaniu pn. „03940 – Budowa mostów B. Chrobrego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 455 we Wrocławiu”. Wartość netto umowy wynosi 56 732 013,61 zł. Prace mają być zrealizowane w ciągu 24 miesięcy od daty zawarcia umowy. Realizacja ww. kontraktu stanowi istotny krok ku dywersyfikacji działalności Spółki oraz w ponownym jej zaangażowaniu w inwestycje związane z budową mostów.	17/2020
W dniu 4.06.2020 r. spółka zależna AB Kauno tiltai podpisała umowę z Zarządem Gminy Miasta Kłajpedy na wykonanie robót budowlanych „Przebudowa ronda na skrzyżowaniu ul. Baltijos, ul. Silutes (w tym wejście na ulicę Dubysos) i ul. Wileńskiej wraz z przygotowaniem projektu robót”. Łączna wartość netto umowy wynosi 25 170 559 EUR (111 623 878,00 zł). Prace będące przedmiotem umowy mają zostać zrealizowane w ciągu 30 miesięcy od daty podpisania protokołu przekazania terenu budowy.	20/2020
Proces refinansowania	RB
W dniu 30.04.2020 r. Zarząd podpisał Warunki Emisji Obligacji Serii F i Serii G zamiennych na akcje serii D o łącznej wartości nominalnej 27 647 487 zł. Tym samym Zarząd Spółki wyraził zgodę na złożenie propozycji nabycia Obligacji Serii F i Serii G.	11/2020
W dniu 7.05.2020 r. został zawarty aneks do ujednocionej umowy pomiędzy wierzycielami z dnia 13.06.2019 r. z późniejszymi zmianami („Umowa Pomędzy Wierzycielami”) pomiędzy Spółką, jej podmiotami zależnymi a podmiotami finansującymi. Na podstawie aneksu do Umowy Pomędzy Wierzycielami Trakcja Ukraina sp. z o.o., będąca spółką zależną Spółki, przystąpiła jako strona do Umowy Pomędzy Wierzycielami, a ponadto wprowadzono do treści umowy zmiany mające na celu dostosowanie zasad współpracy stron w związku z planowaną przez Spółkę emisją obligacji zamiennych na akcje Spółki.	13/2020
W dniu 8.05.2020 r. Zarząd podjął uchwałę o dokonaniu przydziału wszystkich 11.764.705 zabezpieczonych obligacji imiennych serii F zamiennych na akcje serii D Spółki o wartości nominalnej 1,70 PLN każda, o łącznej wartości nominalnej 19.999.998,50 zł na rzecz Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. oraz przydziału wszystkich 4.514.405 niezabezpieczonych obligacji imiennych serii G zamiennych na akcje serii D Spółki o wartości nominalnej 1,70 PLN każda, o łącznej wartości nominalnej 7.674.488,50 zł na rzecz COMSA S.A.U.	14/2020
W dniu 8.05.2020 r. Spółka otrzymała zawiadomienie w trybie art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE („Rozporządzenia MAR”) złożone przez Comsa S.A.U. z siedzibą w Barcelonie jako osobę blisko związaną z Fernando Perea Samarra, Miquel Llevat Vallespinosa oraz Jorge Miarnau Montserrat - członkami Rady Nadzorczej Spółki.	15/2020
W dniu 8.05.2020 r. Spółka otrzymała od zawiadomienie od COMSA S.A.U. („COMSA”) przekazane w trybie art. 69b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, w związku z subskrypcją przez COMSA obligacji imiennych serii G.	16/2020
W dniu 11.05.2020 r. Spółka otrzymała od Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) zawiadomienie przekazane w trybie art. 69b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, w związku z subskrypcją przez ARP obligacji imiennych serii F.	18/2020
W dniu 05.08.2020 r. Spółka uzyskała zgodę obligatariusza Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) na zmianę Warunków Emisji Obligacji Serii F (zamiennych na akcje serii D) w zakresie zmiany terminu wypłaty odsetek. Nowy termin wypłaty odsetek będzie wynosić 3 miesiące.	25/2020
W dniu 30.09.2020 r. Spółka uzyskała zgodę Większościowych Podmiotów Finansujących (jak zdefiniowano w Umowie Wspólnych Warunków z dnia 27 września 2019 roku) oraz Ubezpieczycieli na odstąpienie od testowania wskaźników finansowych: skonsolidowanej dźwigni finansowej, jednostkowej dźwigni finansowej oraz wskaźników pokrycia obsługi zadłużenia: jednostkowego i skonsolidowanego na dzień 30 września 2020 roku. Pierwotnie Umowy Wspólnych Warunków nakładały na Spółkę obowiązek osiągnięcia oraz utrzymania określonych wskaźników finansowych począwszy od dnia 30 września 2020 roku oraz w kolejnych okresach określonych w Umowach Wspólnych Warunków.	28/2020

Pozostałe	RB
W dniu 10.01.2020 r. Spółka podała do publicznej wiadomości terminy publikacji raportów okresowych w 2020 roku.	1/2020
W dniu 14.01.2020 r. Spółka podała do publicznej wiadomości treść podjętych uchwał przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się 14.01.2020 r.	2/2020
W dniu 14.01.2020 r. Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki, które odbyło się w dniu 14.01.2020 roku w Warszawie.	3/2020
W dniu 10.02.2020 r. Spółka poinformowała o zarejestrowaniu warunkowego podwyższenia kapitału przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie oraz zmian w Statucie Spółki.	4/2020
W dniu 24.02.2020 r. Zarząd poinformował o zmianie adresu siedziby Spółki.	5/2020
W dniu 27.02.2020 r. Spółka podała do publicznej wiadomości wstępne szacunkowe wyniki finansowe za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku.	6/2020
W dniu 17.03.2020 r. Zarząd na podstawie zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego oraz własnej analizy przekazał do publicznej wiadomości informację o możliwym wpływie rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS CoV-2 na sytuację finansową Emitenta i jego grupy kapitałowej.	7/2020
W dniu 18.03.2020 r. Spółka podjęła decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego wartości inwestycji w jednostkach zależnych w jednostkowym bilansie Spółki w wysokości 114.187 tys. zł oraz odpisu aktualizującego wartości firmy w skonsolidowanym bilansie Grupy Trakcja w wysokości 138.182 tys. zł.	8/2020
W dniu 06.04.2020 r. Spółka poinformowała, że mając na uwadze epidemię COVID-19, podjęła działania mające na celu zmniejszenie negatywnego wpływu zaistniałej sytuacji na działalność i wyniki Spółki.	9/2020
W dniu 22.04.2020 r. Spółka poinformowała o dokonaniu korekty Raportu Roczno Trakcja S.A. za rok 2019 oraz Skonsolidowanego Raportu Roczno Grupy Kapitałowej Trakcja za rok 2019, opublikowanych przez Spółkę.	10/2020
W dniu 03.06.2020 r. Zarząd zwołał Zwyczajne Walne Zgromadzenie Trakcja S.A. na dzień 30.06.2020 r.	19/2020
W dniu 08.06.2020 r. Spółka poinformowała, że otrzymała od akcjonariusza Otwarty Fundusz Emerytalny PZU "Złota Jesień" wniosek o umieszczenie określonych spraw w porządku obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki zwołanego na 30.06.2020 r.	21/2020
W dniu 30.06.2020 r. Spółka podała do publicznej wiadomości treść uchwał podjętych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się w dniu 30.06.2020 r.	22/2020
W dniu 30.06.2020 r. Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki, które odbyło się w dniu 30.06.2020 roku w Warszawie.	23/2020
W dniu 29.07.2020 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, Wydział XII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji zmiany Statutu w sprawie zmiany nazwy (firmy) Spółki z "Trakcja PRKiI Spółka Akcyjna" na "Trakcja Spółka Akcyjna".	24/2020
W dniu 21.09.2020 r. w ramach działań podejmowanych w celu zmniejszenia negatywnego wpływu pandemii COVID na działalność i wyniki Spółki, przy jednoczesnym zachowaniu miejsc pracy, Spółka w porozumieniu z działającymi w Spółce organizacjami związkowymi przyjęła nowy Regulamin Wynagradzania w Trakcji S.A. W nowym Regulaminie Wynagradzania zmianie uległ m.in. system wypłaty nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych, wypłaty dodatków dla pracowników, premii miesięcznych dla pracowników fizycznych oraz premii dla pracowników umysłowych.	26/2020
W dniu 25.09.2020 r. Zarząd na podstawie art. 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1798) wezwał wszystkich akcjonariuszy do złożenia w Spółce dokumentów akcji imiennych w celu ich dematerializacji (pierwsze wezwanie).	27/2020
W dniu 19.10.2020 r. Zarząd na podstawie art. 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1798) wezwał wszystkich akcjonariuszy do złożenia w Spółce dokumentów akcji imiennych w celu ich dematerializacji (drugie wezwanie).	29/2020
W dniu 23.10.2020 r. zakończono proces cyklicznego przeglądu kontraktów długoterminowych i gromadzenia danych finansowych na potrzeby przygotowania jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2020 r. W związku z tym Spółka przekazała do publicznej wiadomości wstępne szacunki wyników finansowych Spółki za 9 miesięcy 2020 roku: Przychody ze sprzedaży: 483 756 tys. zł; Wynik brutto ze sprzedaży: 976 tys. zł; EBITDA: -8 357 tys. zł; Wynik netto: -31 766 tys. zł. Pozycje te nie uległy znaczącej zmianie w stosunku do danych opublikowanych w niniejszym raporcie.	30/2020

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

W dniu 10.11.2020 r. Zarząd na podstawie art. 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1798) wezwał wszystkich akcjonariuszy do złożenia w Spółce dokumentów akcji imiennych w celu ich dematerializacji (trzecie wezwanie).	31/2020
W dniu 09.12.2020 r. Zarząd na podstawie art. 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1798) wezwał wszystkich akcjonariuszy do złożenia w Spółce dokumentów akcji imiennych w celu ich dematerializacji (czwarte wezwanie).	32/2020
W dniu 30.12.2020 r. Zarząd na podstawie art. 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1798) wezwał wszystkich akcjonariuszy do złożenia w Spółce dokumentów akcji imiennych w celu ich dematerializacji (piąte wezwanie).	33/2020

Wydarzenia po dacie bilansowej

Znaczące umowy	RB
W dniu 11.02.2021 r. została obustronnie podpisana umowa przez Trakcję S.A. z Powiatem Skarżyńskim, w imieniu i na rzecz którego działa Zarząd Dróg Powiatowych w Skarżysku-Kamiennej, w ramach zadania: "Budowa zintegrowanego systemu komunikacyjnego obejmującego wykonanie przebudowy istniejącego układu komunikacyjnego wraz z budową obiektu w celu przekroczenia linii kolejowej nr 8 Warszawa–Kraków i skomunikowania Osiedla Dolna Kamienna z Osiedlem Przydworcowym w Skarżysku-Kamiennej". Wartość netto umowy wynosi 28 281 151,47 złotych. Prace mają być zrealizowane do 31.12.2022 r.	4/2021
W dniu 17.02.2021 r. Zarząd powziął informację o podpisaniu w dniu 16 lutego 2021 roku umowy pomiędzy spółką zależną od Emitenta – Kauno Tiltai Sverige AB (z siedzibą w Szwecji) a Zarządem miasta Skellefteå („Zamawiający”) na wykonanie robót budowlanych: „Nowy drewniany most na rzece Skellefteälven”. Przedmiotem umowy jest budowa nowego mostu dla ruchu pieszego, rowerowego i samochodowego. Umowa obejmuje całość prac, w tym dostawę i montaż zgodnie z dokumentacją przetargową. łączna wartość netto Umowy wynosi 202 847 706 SEK (90 733 778,89 PLN - według kursu na dzień podpisania umowy). Prace będące przedmiotem Umowy mają zostać zrealizowane do 31.08.2023 roku.	5/2021
W dniu 09.04.2021 r. Zarząd Spółki Trakcja powziął informację o obustronnym podpisaniu w dniu 8 kwietnia 2021 roku przez spółkę zależną od Emitenta Torprojekt Sp. z o.o., jako Lidera Konsorcjum w składzie: Torprojekt Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum, Kuryłowicz & Associates Sp. z o.o. – Partner Konsorcjum; z PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. aneksów oraz umowy na zamówienie podobne do zamówienia podstawowego (łącznie „aneksy”), w związku z umową zawartą w dniu 10 stycznia 2018 roku, na „Wykonanie dokumentacji projektowej oraz prowadzenie nadzoru autorskiego dla realizacji przebudowy linii średnicowej w Warszawie w ramach projektu POIiŚ 5.1-13 pn. Prace na linii średnicowej w Warszawie na odcinku Warszawa Wschodnia - Warszawa Zachodnia». Łączna wartość netto zawartych w dniu 8 kwietnia 2021 roku Aneksów wyniesie 15 964 381,26 zł netto, w tym kwota przypadająca dla spółki Torprojekt Sp. z o.o. wyniesie 12 270 223,44 zł netto. Prace mają być zrealizowane do 25 czerwca 2029 roku. łączna wartość netto przedmiotowych Aneksów i Umowy wyniesie 40 008 188,26 zł netto, w tym kwota przypadająca dla spółki Torprojekt Sp. z o.o. wyniesie 31 034 030,44 zł netto.	8/2021
Pozostałe	RB
W dniu 04.01.2021 r. Spółka otrzymała zawiadomienie w trybie art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE („Rozporządzenia MAR”) złożone przez Comsa S.A.U. z siedzibą w Barcelonie jako osobę blisko związaną z Fernando Perea Samarra, Miquel Llevat Vallespinosa oraz Jorge Miarnau Montserrat - członkami Rady Nadzorczej Spółki.	1/2021
W dniu 07.01.2021 r. Spółka podała do publicznej wiadomości terminy publikacji raportów okresowych w 2021 roku.	2/2021

W dniu 22.01.2021 r. zakończono proces cyklicznego przeglądu kontraktów długoterminowych i gromadzenia danych finansowych na potrzeby przygotowania jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku. W związku z tym przekazuje się do publicznej wiadomości wstępne szacunki wyników finansowych Spółki za 2020 rok: Przychody ze sprzedaży: 652 753 tys. zł; Wynik brutto ze sprzedaży: -18 614 tys. zł; EBITDA: -32 089 tys. zł; Wynik netto: -64 928 tys. zł.	3/2021
W dniu 03.03.2021 r. została zapłacona cena sprzedaży za Nieruchomość, co nastąpiło w następujący sposób: - część ceny w wysokości 2.250.000,00 (dwa miliony dwieście pięćdziesiąt tysięcy) złotych otrzymała Spółka; - część ceny w wysokości 50.150.000,00 (pięćdziesiąt milionów sto pięćdziesiąt tysięcy) złotych kupujący, tj. spółka Lotnicza 100 spółka z o.o., przekazał przelewem bankowym na rachunek mBank S.A. w celu spłaty całości zobowiązania Spółki z tytułu kredytu obrotowego (w wysokości 50 mln złotych wraz z odsetkami), którego zabezpieczeniem jest hipoteka umowna łączna ustanowiona na Nieruchomości będącej przedmiotem sprzedaży, co umożliwi wykreślenie tej hipoteki.	6/2021
W dniu 01.04.2021 r. Spółka podjęła decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego wartość „Inwestycji w jednostkach zależnych” w jednostkowym bilansie Spółki w wysokości 3 855 tys. zł oraz odpisu aktualizującego „Wartość firmy z konsolidacji” w skonsolidowanym bilansie Grupy Trakcja w wysokości 38 735 tys. zł. Dodatkowo Spółka podała do publicznej wiadomości wstępne szacunkowe wyniki finansowe za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 r.	7/2021

Wpływ epidemii SARS CoV-2 (COVID-19) na działalność i sytuację finansową Grupy

Gwałtowne rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 w Polsce oraz na innych rynkach, na których Spółka oraz jej spółki zależne prowadzą działalność gospodarczą, może mieć wpływ na wyniki finansowe Spółki i Grupy.

Na dzień przekazania niniejszego raportu, Zarząd przewiduje, że trwający stan epidemii w Polsce skutkujący m.in.:

- ograniczeniem transportu oraz zachwianiem ciągłości dostaw komponentów i surowców,
- zmniejszeniem dostępności i wydajności pracy podwykonawców,
- spowolnieniem postępu prac w związku z wprowadzeniem nadzwyczajnych środków ostrożności zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego oraz w związku ze zwiększoną absencją części pracowników,
- wzrostem kosztów niektórych usług m.in. transportu surowców i materiałów, może doprowadzić do opóźnień w realizacji przez Grupę zamówień na podstawie kontraktów, w ramach których spółki z Grupy występują jako wykonawcy lub podwykonawcy, a w konsekwencji może przełożyć się na ryzyko wystąpienia przez zamawiających z roszczeniami o zapłatę przez spółki z Grupy kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji zamówień. Powyższe czynniki mogą również spowodować nadzwyczajny wzrost cen materiałów i usług co spowoduje spadek rentowności realizowanych kontraktów. Ponadto, pandemia COVID-19 może przyczynić się do zmniejszenia liczby inwestycji infrastrukturalnych zaplanowanych na kolejne lata.

Pomimo, iż na datę sporządzenia niniejszego raportu zarówno kontrahenci, jak i instytucje finansowe zachowują ciągłość działalności, dalsze rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 może skutkować zmianą trybu działalności kontrahentów Grupy, sądów oraz instytucji finansujących Grupę, co może doprowadzić do opóźnień w uzyskaniu przez Grupę środków finansowych niezbędnych do:

- wykonywania jej zobowiązań finansowych,
- pozyskania nowych zamówień, z uwagi na brak posiadania wymaganego zabezpieczenia finansowego w postaci gwarancji lub środków niezbędnych na zapłatę kaucji,
- spełnienia zobowiązań Spółki wynikających z dokumentacji finansowania długoterminowego (o której Spółka informowała w raporcie bieżącym 51/2019 z 27 września 2019 roku) zawartej w ramach procesu restrukturyzacji finansowej Grupy.

Działania podjęte przez Zarząd Jednostki dominującej

Wprowadzony stan pandemii, restrykcje rządowe obowiązujące od dnia 20 marca 2020 roku oraz obawy o rozwój sytuacji i jej wpływ na funkcjonowanie Grupy wymusiły na spółkach Grupy Trakcja dokonanie zmian w organizacji pracy. Mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo pracowników oraz zachowanie ciągłości działalności operacyjnej Grupy, Zarząd stworzył procedurę działania dotyczącą ryzyk związanych z wirusem SARS CoV-2. W dniu 6 kwietnia 2020 roku Zarząd podpisał porozumienie ze związkami zawodowymi, na mocy którego począwszy od dnia 6 kwietnia 2020 roku uległ obniżeniu o 10% wymiar czasu pracy, a w konsekwencji proporcjonalnie wynagrodzenie pracowników wynagradzanych według stawki miesięcznej. Wskazana obniżka wymiaru czasu pracy dotyczyła głównie pracowników umysłowych, co pozwoliło jednocześnie zachować potencjał realizacyjny na kontraktach. Dziesięcioprocentowa obniżka wynagrodzeń objęła również Członków Zarządu, Rady Nadzorczej, a także osoby współpracujące na podstawie samozatrudnienia oraz zleceniobiorców. Dodatkowo postanowiono, między innymi o czasowym zawieszeniu wypłaty premii i nagród, dodatków oraz odpraw emerytalno-rentowych, ograniczeniu godzin nadliczbowych oraz wprowadzono ograniczenia związane z korzystaniem z samochodów służbowych. Ponadto, obniżono o 25% odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Porozumienie obowiązywało czasowo do 30 czerwca 2020 roku. W dniu 21 września 2020 roku Zarząd w porozumieniu z działającymi w Spółce organizacjami związkowymi przyjął nowy Regulamin Wynagradzania Trakcji S.A. W nowym Regulaminie Wynagradzania zmianie uległ m.in. system wypłaty nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych, wypłaty dodatków dla pracowników, premii miesięcznych dla pracowników fizycznych oraz premii dla pracowników umysłowych. Ponadto, w przyjętym Regulaminie Wynagradzania powiązано także przyznawanie premii dla pracowników umysłowych z rentownością Spółki. Dodatkowo Grupa zgodnie z zaleceniami GIS dostosowała przestrzeń pracy, wprowadziła możliwość pracy zdalnej, zabezpieczyła środki dezynfekcji i bezpośredniej ochrony dla pracowników.

W związku z coraz trudniejszą sytuacją pandemiczną w kraju decyzją Prezesa Zarządu z dniem 5 listopada 2020 roku wprowadzony został w Spółce alert pomarańczowy. Obostrzenia zawarte w alercie dotyczą: ograniczenia pracy w biurze maksymalnie do jednej osoby dyżurującej w dziale; postępowania w przypadku osób, które poinformowały Spółkę o kwarantannie domownika, informowanie o każdym przypadku zachorowania pracownika, wysłania go na kwarantannę lub izolację. Wprowadzono dodatkowe obostrzenia dotyczące biur terenowych, w taki sposób, aby uniknąć wyeliminowania większości kadry kontraktu. Ponadto, w Spółce powołano Zespół Zarządzania Kryzysowego oraz wprowadzono instrukcje działań profilaktycznych mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się COVID-19 na terenie Trakcji. Spółka sfinalizowała zakup testów dla całej Grupy oraz umowę na dezynfekcję biur.

Ponadto pandemia SARS CoV-2 w 2020 roku wpłynęła pośrednio na działalność operacyjną Grupy poprzez m.in.:

- wydłużenie procedur odbiorowych co spowodowało przesunięcie w czasie sprzedaży i wynikających z nich przepływów finansowych;
- chwilowe zakłócenie w dostawach wybranych towarów oraz ograniczenie dostępności usług podwykonawców w szczególności korzystających z pracowników zagranicznych;
- pogorszenie warunków handlowych w szczególności dotyczących terminów płatności, wymaganych przedpłat oraz w ograniczonym stopniu cen.

W okresie sprawozdawczym Grupa starała się zniwelować występujące zaburzenia poprzez korzystanie z innych dostępnych podwykonawców oraz realizację prac siłami własnymi. Grupa poszukuje alternatywnych źródeł dostaw oraz podejmuje negocjacje handlowe w celu uzyskania satysfakcjonujących warunków.

Grupa w 2020 roku w ramach wsparcia publicznego uzyskała 3,4 mln zł w formie subwencji finansowych udzielonych przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. w ramach programu „Tarcza finansowa PFR”.

Zarząd Spółki na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji i analizuje możliwy wpływ pandemii na działalność, wyniki i perspektywy Spółki i Grupy, w tym konieczność zmiany wycen kontraktów i wskaźników płynności Grupy.

Jednocześnie nie można wykluczyć, iż powyższe okoliczności mogą wywrzeć negatywny wpływ na działalność Grupy, jej sytuację finansową, wyniki, perspektywy, a także na cenę akcji w kolejnych okresach. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania obecny stan zaawansowania pandemii SARS CoV-2 nie wywarł istotnego wpływu na strategiczną orientację i cele operacyjne Grupy oraz jej sytuację finansową. Jednakże Spółka od października 2020 roku odnotowała istotny wzrost zakażeń SARS CoV-2 wśród pracowników oraz wzrost liczby pracowników przebywających na kwarantannie lub w izolacji. Zarząd Spółki na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji i analizuje możliwy wpływ epidemii na działalność, wyniki i perspektywy Spółki i Grupy, w tym konieczność zmiany wycen kontraktów i wskaźnik płynności Grupy.

Pandemia Covid-19 może wpłynąć w przyszłości na wycenę aktywów Grupy, w tym na wynik testów na utratę wartości. W nocie 25 niniejszego sprawozdania przedstawiono możliwe skutki wpływu pandemii na wynik testów.

W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek znaczącego wpływu pandemii na sytuację finansową i majątkową Grupy i Spółki, Zarząd Spółki Trakcja poinformuje interesariuszy odpowiednim komunikatem giełdowym.

58. Sprawozdanie finansowe w warunkach wysokiej inflacji

Skumulowana średnioroczna stopa inflacji za ostatnie 3 lata dla każdego z okresów objętych niniejszymi skonsolidowanymi informacjami finansowymi nie przekroczyła wartości 100%, dlatego nie wystąpiła konieczność przekształcenia sprawozdań finansowych o wskaźnik zmian cen.

59. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w Grupie kształtowało się następująco:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
<i>Przeciętne zatrudnienie w Grupie w okresie sprawozdawczym:</i>		
Zarząd Jednostki dominującej	6	5
Zarząd jednostek z Grupy	17	20
Administracja	290	255
Dział sprzedaży	32	32
Pion produkcji budowlano-montażowej	1 213	1 254
Operatorzy maszyn	223	599
Pracownicy techniczni	156	136
Pozostali	408	46
Razem	2 345	2 347

Zatrudnienie w Grupie na dzień 31 grudnia 2020 roku kształtowało się następująco:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Zatrudnienie w Grupie na dzień bilansowy:		
Zarząd Jednostki dominującej	6	6
Zarząd jednostek z Grupy	16	18
Administracja	271	261
Dział sprzedaży	109	29
Pion produkcji budowlano-montażowej	1 056	1 251
Operatorzy maszyn	225	532
Pracownicy techniczni	206	134
Pozostali	364	45
Razem	2 253	2 276

60. Aktywa ZFŚS oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań, kosztów oraz saldo netto skompensowanych aktywów i zobowiązań Funduszu:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Pożyczki udzielone pracownikom	180	458
Środki pieniężne	1 778	1 678
RMK	13	22
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(2 284)	(1 177)
Saldo po skompensowaniu	(313)	981
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	1 663	1 789

61. Informacja o podmiocie pełniącym funkcję biegłego rewidenta

Na podstawie uchwały Rady Nadzorczej Trakcja podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań Grupy i Jednostki dominującej jest BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12.

W dniu 21 sierpnia 2019 roku, Spółka zawarła umowę z BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. na:

- przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 30 czerwca 2019 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości,
- badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości.

- przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 30 czerwca 2020 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości,
- badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości.

Umowa została zawarta na okres wykonania przedmiotu umowy.

Wynagrodzenie za badanie wybranych spółek Grupy Trakcja jest płacone na podstawie odrębnych umów zawartych pomiędzy podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych i każdą z wybranych spółek Grupy.

Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz Grupy przedstawia poniższa tabela:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Z tytułu umowy o badanie sprawozdania finansowego	334	344
Z tytułu umowy o przegląd sprawozdania finansowego	108	135
Inne usługi poświadczające	40	10
Razem	482	489

Warszawa, 15 kwietnia 2021 roku

Marcin Lewandowski

Prezes Zarządu

Paweł Nogalski

Wiceprezes Zarządu

Arkadiusz Arciszewski

Wiceprezes Zarządu

Aldas Rusevičius

Wiceprezes Zarządu

Robert Sobków

Członek Zarządu

Adam Stolarz

Członek Zarządu

Osoba odpowiedzialna za sporządzenie sprawozdania:

Katarzyna Kocerka

Dyrektor ds. Sprawozdawczości Finansowej
Grupy Trakcja